

HAZI PÉLDÁNY

Ára 3000 korona

AREGCEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖKK SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára Ausztriában 3000 osztrák kor. Jugoszláviában 4 dinár

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-53, JÓZSEF 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

KIADÓHIVATAL: JÓZS. 143-26. VASARNAP ESTÉTŐL REGGELIG: JÓZS. 9-66

IV. évfolyam

Budapest, 1925 március 2.

9. szám

A tömeges fizetéseképtelenségek ügyében megmozdul a kormány

Bud János pénzügyminiszter a kereskedelem és ipar megmentésére ma délutánra ankétot hívott egybe

(A Reggel tudósítójától.) Az egész magyar közéletet mindjobban nyugtalanítják a folytonosan növekvő fizetéseképtelenségek. Ma már nemcsak a konjunkturális kurzusvállalatok omlanak össze, hanem komoly, előkelő régi cégek is fizetési zavarokkal küzdenek. A magyar gazdasági élet rémhíreiktől hangos, a fizetéseképtelenség, csődönkívüli kényszerregység réme fenyegeti a régi cégeket is a hibás gazdasági rendelkezések és a hibás kereskedelem-politika miatt. E válságos időben a kereskedelem és ipar minden tényezője Walkó Lajos kereskedelemügyi minisztertől várt kezdeményező lépést, hogy a esődbejutott gazdaságpolitikát megváltóztassa. A kereskedelemügyi miniszter azonban, mint eddig minden esetben, most is rezervált maradt és némán szemléli a magyar kereskedelem és ipar összeomlását. Annál nagyobb örömmel jelentheti A Reggel, hogy Bud János pénzügyminiszter, aki már eddig is számos jelét adta igyekezetének, hogy erős kézzel és megfelelő intézkedésekkel szabályozza a fölmerülő gazdasági problémákat,

a fizetéseképtelenségek okozta pénzügyi és gazdasági helyzet megvizsgálására váratlanul értekezletet hívott össze ma délután 1/6 órára a pénzügyminiszteriumba.

Bud pénzügyminiszter tárcájának keretébe nem tartozik szorosan a tömeges fizetéseképtelenségek ügye és a kereskedelem hitelválsága, de a pénzügyminiszter úgy látszik, arra az álláspontra helyezkedett, hogy

a gazdasági helyzet fenyegető jelenségei sürgős intézkedést követelnek.

Ha ugyanis a gazdasági miniszteriumok most, az utolsó pillanatban nem sietnek megfelelő érélyes intézkedésekkel az élet-halál küz-

delmet folytató kereskedelem és ipar segítségére, akkor

a gazdasági krízis tönkreteszti az adóalanyokat.

A ma délutáni konferencián résztvevők minden bizonnyal nemcsak szónokolni fognak, hanem megbeszélnek a pénzügyminiszterrel azokat

a pénzügyi intézkedéseket,

amelyekkel a gazdasági válságot enyhíteni lehet. A tanácskozára a kereskedelem és ipar összes illetékes tényezői a bankvezérekkel együtt meghívást kaptak a pénzügyminisztertől. A Nemzeti Bankot Schöber Béla államtitkár, vezérigazgató, a Pénzügyintézet Központját Elisher Viktor vezérigazgató és Pásztor Miksa vezérigazgatóhelyettes képviselik a tanácskozáson. A Hitelbank részéről báró Kornfeld Pál, a Kereskedelmi Banktól Weiss Fülöp, az Angol-Magyar Banktól Krausz Simon, a Magyar-Olasz Banktól pedig Eber Antal kapott meghívást. Az érdekképviseletek közül a Kereskedelmi és Iparkamara, az OMKE és a Baross-Szövetség vezetői fejtik majd ki részletesen

a fizetéseképtelenségek okait

és azokat a módokat, amelyekkel a fizetéseképtelenségek fenyegető lavínájának elejét lehet venni. Bud minisztert mindenesetre a legnagyobb elismerés illeti, hogy Walkó Lajos kereskedelmi miniszter helyett tette meg a kezdeményező lépést a hitelválság orvoslására, bár e kérdés megoldása elsősorban a kereskedelemügyi miniszter feladata lenne. A pénzügyminiszter e határozott föllépése remélhetőleg a kereskedelemügyi miniszteriumot is föl fogja ébreszteni letargiájából.

Ebert koporsójánál Franciaország, Anglia és Amerika is gyászol

A birodalmi gyűlés tanácssterméből temetik a német köztársaság elnökét. — Példátlan hevességű politikai harcok várhatók a temetés után

Berlin, március 1.

(A Reggel berlini tudósítójának telefonjelentése.) A hirtelen halál leheltére hosszú évek óta először hallgatott el a reakciós sajtó hangszivaja és a német konzervatív lapok, amelyek a birodalmi elnök betegségének egész tartama alatt egyetlen résztvevő szónak sem adtak helyet hasábjaikon, ma az őszinte és mély nemzeti gyász hatása alatt legalább némi mértékben elismerik az elhunyt elnök nemes és mélyen emberi jellemvonásait. A „Deutsche Allgemeine Zeitung” nagyon melegen irt cikkében kiemeli Ebert egyszerű méltóságát, józan valóságérzetét és igaz erkölcsi komolyságát és leszögezi, hogy Ebert nemzeti érzéstől telített kötelességtudó férfi volt. Még a „Deutsche Tageszeitung” is, amely néhány nappal ezelőtt a gyűlölet minden hangszerével igyekezett beharangozni a magdeburgi pör föllebbezési tárgyalását, kénytelen meghajolni

e talpig becsületos férfi céltudatos komolysága előtt és így a német nép, amelyet évek óta a politikai gyűlölet szilánkokra szaggatott, most minden érzésével egyesül első elnökéért viselt gyászában. E gyászban teljes mértékben osztoznak a nagy nyugati nemzetek és kivétel nélkül

mindenütt elismerik ennek a sokat ócsárolt, de minden kritikán fölül álló komoly férfinak erkölcsi nagyságát.

Mussolini volt az első, akinek sürgönye a birodalmi kormányhoz befutott és azóta szakadatlan sorban özönlenek a táviratok és részvényt nyilatkozatok. Kellogg államtitkár az „United Press” tudósítója előtt kijelentette, hogy Ebert halála nagy veszteséget jelent nemcsak Németországnak, hanem egész Európának. Hughes államtitkár mélyen megrendülve jelenti ki a „New-York Sun” hasábjain, hogy Eberttel olyan nagyszabású egyéniség távozik

Kurzus István

Jer haza, István, minden meg van bocsátva! Nem te vagy a bünös, aki lelkes, agilis, jósvádaju képviselő voltál és megállottad a helyet a régi néppárt harmadik padsorában. Kuruckodtál, legénykedtél, közbeszóltál és ha nagyon előtött a hazafias fölháborodás, még öklöddel a padot is verhetted. Ó, régi szép idők: az öklödet és nem a markodat mutogattad. Amig Zichy Aladár, Rakovszky vagy Zboray hátra nem nézett. Akkor elpirultál István és szerényen kiosontál a folyosóra, megkérni az ujságírókat, hogy a közbeszólásodat ki ne felejtsek a parlamenti tudósításból. Így talált a kurzus, amikor is gusztus dolga volt, ki vállal szerepet, miniszterséget. A régi vezéridnek izlése ellen volt, te István, fölládoztad magad. Harmadrangu színész létedre beugrottál elsőrangú szerephe. A jogcimed az volt, hogy te már akkor statisztáltál, amikor elnököd, Friedrich Szintén Pista, még a kakasülőről nézte az előadást. Megtapsoltak, István és szegény kardalos, a tomboló, olesó siker mámorában, elvesztetted a lelki egyensúlyodat. Égszakadás, földindulás, a fejemen egy koppanás, szaladj te is, pajtás! Kergetett a kurzus. Kótyagossá tett a kurzus. Fejedbe szállt a kurzus. A hordóról bársonyszékbe röpitett a kurzus. Megszédültél a hegy tetején, ahonnan a panamisták tömjénfüstje száll az ég felé. Hát miért más és miért ne Te, aki nem a kurzus tüskerózsa bokrában jöttél a világra, aki az étteremben ültél, amikor a többi a söntésben a hanzlis sörből meritett, aki az egyetlen igazi agitátor és demagóg voltál közöttük, akinek a kisujjában volt a legnemtelenebb ékesszólás egész ordinaré művészte. Egy pernye a szemedbe szállt, akkor ráeszméltél, hogy minden farsangnak eljön a bőjtje, és mit tagadjuk? — gondoskodni akartál magadról a bőjt idejére. Naiv, Kurzus István, benyálaztak, megrágtak, lenyeltek és... Se pénz, se posztó. A sok gyalázatoságért, szivtelenségért, elfogultságért mi a jutalmad, Eötvös, Wlassics, Berzeviczy, Apponyi utóda a magyar királyi kultuszminiszteri székben? Ingyenjegy a tengerentúlra, luxuskabin Amerikába. Vajjon retourjegyet kaptál-e? Árva István, sötétkék zsakettben, sárga felöltőben, Newyork zsvájában és zürzavarában, a gigantikus Szabadságszobor alatt, ahol ugy a szivébe nyilal a magyarnak, ha nincs számára visszatérés. (Ne fázz, István, ide mindig van és mindig lesz visszatérés!) A kurzus áldozata vagy, akár a külföldre kurgatott diákok, akár a városházáról kidobott tanerők, a kurzusé, amely a szeretet hatalmával jött és látod, a hatalom szeretete miatt nem megy oda vissza, ahonnan jött. Hiszen, ha újra lehetne kezdeni, előlről, te is megpróbálnád, szegény, kibujdosott, Amerikában zarándokokat akviráló, nagyméltóságú Haller István nyugalmazott miniszter ur, stb., stb., stb.

az európai politika színpadáról, aki a legnehezebb időkben páratlan vezéri tulajdonságokról tett tanúságot. Borah szenátor komoly veszedelmet lát abban, hogy Európa újjépítésének kezdetén távozott el a német politika éléről Fritz Ebert. Az amerikai politikai élet minden vezére ugyanis nyilatkozik, valamennyien mély fájdalommal gyászolják az elnök halálát, aki Európa válságos éveiben olyan nagy szolgálatokat tett, nemcsak a német munkásságnak, hanem egész Európának is. De nemcsak Amerikában, hanem Franciaországban is, amelynek pedig sem politikusai, sem pedig a sajtója nem szokta bőven osztogatni az elismerést idegen államférfiaknak, mély megrendüléssel teli sorokat szentelnek a lapok Ebert elnök halálának, amelynek súlyos világpolitikai következményei lehetnek. Herriot, Doumergue elnök, Painlevé és de Selves, a francia politikai élet vezetői valamennyien megjelentek a német nagykövetségben, hogy részvétüket személyesen fejezzék ki. Loucheur az egyetlen igaz szociáldemokratát gyászolja benne és nyilatkozatában előre inti a németeket attól, hogy Ebert helyébe nacionalistát válasszanak. Briand hosszú cikket szentel az elhunyt elnök emlékének, mély fájdalommal szegezi le, hogy messze meghaladta az átlagos német politikusokat mérsékletével, egészséges politikai ítéletével és különösen fájdalommal tartja a veszteséget, amely a német népet érte, mert

Ebert egyszólván az egyetlen német politikus, aki a demokráciát és így a béke ideáját képviselte.

A köztársasági és demokratikus pártok körében tartanak attól, hogy a jobboldali pártok kíméletlen demagógiával igyekeznek egy kifejezetten monarchikus tendenciát képviselő jelöltet választani Ebert helyébe és e célból minden el fogják követni, hogy az elnökválasztást a lehető legtávolabbi időpontra kitolják. Ezzel szemben előreláthatólag szoros szövetség jön létre a centrum, a szocialisták és a demokraták között a célból, hogy egyrészt a lehető legrövidebb idő alatt megoldják a porosz kormányválságot, ha másként nem, akkor egy hivatalnokminisztérium megalakításával, másrészt pedig, hogy az alkotmányban megszabott legrövidebb terminuson belül, előreláthatólag

öt hét múlva megejtessék az első választás.

A német köztársaság elnökét ugyanis plebiscitum útján választják és pedig oly módon, hogy az első választás alkalmával csak az tekinthető megválasztott elnöknek, aki a szavazatok abszolút többségét elnyerte. Ha a jelöltek egyike sem tudta ezt az abszolút többséget magára egyesíteni, akkor a két hét múlva megejtendő második választáson az a jelölt nyeri az elnöki méltóságot, aki a viszonylagos többségét a szavazatoknak tudja megszerezni. Erős a reménye a köztársasági pártoknak, hogy ezen a legkorábban hét hét múlva megejtendő második választáson

Marx, a volt kancellár, kerül ki győztesen a küzdelemből

és így sikerülni fog elhárítani azt a veszedelmet, amely nemcsak a német köztársaságot, hanem az európai kibontakozást is fenyegetné, ha Ebert helyébe egy német nemzeti politikus kerülne. Bizonyos az, hogy mielőtt az elhunyt elnököt Heidelbergben nyugovóra kísérték,

példátlan hevességű harc

fog Németországban kitörni, amelynek az eredménye mindenestre hosszú időre megszabja a birodalmi politika útját.

Berlin, március 1.

Éjfél körül Ebert birodalmi elnök földi maradványait a West-szanatóriumból, ahol a halál megváltotta szenvedésitől, átvitték a Wilhelmstrasseba. A birodalmi zászlóval takart koporsót nyolcan vitték a négylovas halottaskocsira. A gyászmenet élén lovasrendőrök haladtak, utánuk jött a gyászkocsi, amelyet a birodalmi őrség egy osztaga kísért. Majd egy sor kocsiban a miniszterek kísérték a menetet, amelyet egy szakasz lovasrendőr zárt be. A gyászmenet 1 óra körül érkezett meg a Wilhelmstrassen levő halottasházba.

A késő éjjeli órák ellenére az egész uton a járókelők sokasága kísért a menetet, má-

Elismerten kitűnő szabású, valódi angol gyapjuszövetimből

átmeneti kabátok, Burberry- és Fregoli-raglások mérsékelt áron készen kaphatók

Widder férfiszabó

IV. Városház-utca 20. szám. Telefon: 95-76

sok pedig levett kalappal várták, amíg a menet elvonul.

A brandenburgi kaputól a birodalmi elnöki palotáig a „Birodalmi Zászló“-szervezet mintegy 2000 tagja zászlókkal és fátylakkal állott sorfalat. Különösen élénk volt a forgalom a Wilhelmstrasseban, ahol a rendőrség éppen úgy, mint már előbb a Joachimsthalerstrassen, korlátozott. A Wilhelmstrassen levő palotában az elhunyt holttestét családjának tagjai vették át és fölhevatalozták.

Berlin, március 1.

A birodalmi tanácshoz törvényjavaslatot nyújtottak be arról, hogy a birodalmi elnök elhalálozása következtében előálló költségeket az állam vállalja.

Berlin, március 1.

A birodalmi gyűlés pártvezéreknek tanácsa vasárnap arról tanácskozott, hogy a birodalmi

gyűlés milyen formában vegyen részt a gyászünnepségeken, amelyeket a birodalmi elnök elhunytá alkalmából tartanak.

A tanács azt kívánja, hogy a gyászünnepség színhelye a birodalmi gyűlés ülésterme legyen.

Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: A birodalmi elnök elhunytá alkalmából a kormány gyászünnepséget szervez, március 4-én, délután 3 órakor tartják meg a birodalmi elnöki palotában. Az emlékbeszédet a birodalmi kancellár fogja mondani. Az ünnepség után a holttestet katonai diszkiséréttel átviszik a potsdami pályaudvarra. A gyászmenet a brandenburgi kapun át a birodalmi gyűlés épülete körül fog haladni. A beszédet a birodalmi gyűlés nevében. Este 7 óra körül indul el a halottszónok Heidelberg felé, ahol az elhantolás csütörtökön megtörténik meg.

Mayer földmivelésügyi miniszter nyilatkozik a mezőgazdasági hitelkérdés megoldásáról

Jövő héten jelenik meg a jelzálogkölcönt elősegítő rendelet

(A Reggel tudósítója.) Politikai és gazdasági körökben az a hír terjedt el, hogy a múlt pénteki minisztertanács teljesen letárgyalta a mezőgazdasági hitel ügyét. Részletek azonban erről a döntésről nem kerültek nyilvánosságra és ezért

Mayer János

Földmivelésügyi miniszterhez fordultunk fölvilágosításért, aki A Reggel munkatársának a következőket mondta:

— A minisztertanács még nem foglalkozott a mezőgazdasági hitel kérdésével, mert ez az ügy egyelőre még nem volt kellően előkészítve a döntésre. Szombaton délből Bud János pénzügyminiszter, Pesthy Pál igazságügyminiszter és Schandl Károly földmivelésügyi államtitkár alaposan letárgyalta a mezőgazdasági hitel kérdését és ezen a tanácskozáson csak azért nem vettünk részt, mert ugyanakkor a petróleum ványjáról kellett tárgyalnom.

A mezőgazdasági hitel ügye most már annyira megérett, hogy a legközelebbi minisztertanács végleg állást foglal ebben a kérdésben és a jövő hét végén már az a rendelet is életbe lép, amelynek célja az, hogy a külföldi tőke bejövételének útjából minden akadályt elhárítson.

A külföldi pénzemberek ugyanis kifogásolták azt, hogy a jelzálogkölcönnel nincs meg már nálunk az a stabilitása, mint a békében volt. Szerintük nincs meg a birtoklásnak békébeli biztonsága, mert hiszen az államot elővásárlási jog illeti meg és az Országos Földbirtokrendező Bizottság olyan területeket is igénybe vehet, amelyeket előzően jelzálogkölcönnel kötöttek le. A mezőgazdasági hitelt elősegítő rendelet tehát először biztosítani fogja a földbirtokosnak azt a jogát, hogy birtoka egy részének mentesítését kérhesse és

az OFB. ki is mondhatta ezt a mentességet ott, ahol a földreform már végre lett hajtva,

másodszor megadja a lehetőséget arra is, hogy ott, ahol az OFB. még nem hozott ítéletet,

csak a birtok negyven százaléka legyen megkötve,

míg a birtok nagyobbik részére teljesen szabadon legyen jelzálogkölcönsön fölvehető. A rendeletnek célja tehát nyilvánvalóan az, hogy rendezze a jelzáloghitel kérdését anélkül, hogy a földreform végrehajtása elé bármiféle akadályt gördítsen, másszóval minden tekintetben megfeleljen a földreformról szóló törvény intencióinak is.

A szerbek kiutasították Horgos község 510 főnyi magyar lakosságát

Három nap alatt kötelesek elhagyni Szerbia területét — A magyar hatóságok nem veszik át a kiutasítottakat

Szeged, március 1.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A szerb megszállás alatt levő

Horgos község 510 főnyi magyar lakosságát az ottani hatóságok januárban kiutasították,

de ennek a határozatnak a végrehajtását a szegedi kerületi főkapitányság kéérésére felfüggesztették. Ma délelőtt Radvánszky Tivadar horgosi főjegyző a szerb belügyminisztériumtól rendeletet kapott, hogy az 510 főnyi magyar lakosság ideiglenes letelepedési engedélyét visszavonja és

a kiutasítottak három nap alatt kötelesek elhagyni Horgost

Szeged utirányával. Vasárnap délből ezt a rendelkezést már ki is dobolták Horgoson és rendelkezés történt, hogy a kiutasítottak részére vasuti kocsikat összpontosítsanak. A hajléktalanná lett magyarság ismét a szegedi rendőrséghez fordult, amely az esetet táviratilag jelentette a belügyminisztériumnak. A magyar hatóságok megtagadják a kiutasítottak átvételét, aminek a szerbek intézkedése értelmében kedden délután kellene megtörténni Röske mellett, a határon.

Valódi ezüst evőkészletek

gyümölcstartók, kávé- és teaszervizek, tálcák, likör-készletek minden célra és nagyságban, eredeti gyári áron

Schönwald Imre

IV. Bécsi-utca 5. szám, Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarok

SZAKORVOSI rendelő

vér- és nyomtatógép részére, EZÜST SALVARSAN OLTÁS

Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókussal szemben

ELEGÁNS FÉRFIÖLTÖNYKELMÉK-SZENÁSYNÁL

Telefon: 92-11

Kristóf-tér 4

Hogyan került Leirer Lőrinc a gyilkosság gyanújába

Schmidt Johanna szobalány azt vallotta, hogy a gyilkosság hetében Leirer a lányánál aludt

„Föltételezhető-e rólam, hogy én megöltem szerelmes, édes leányom?” — Leirer Lőrinc volt a Polónyi-Lengyel-pörben az esküdtek főnöke

(A Reggel tudósítójától.) A Leirer-féle gyilkossági ügy nyomozásának az elmúlt héten az volt a legérdekesebb fordulata, hogy a rendőrség az összegyűjtött adatok alapján nap-nap után kihallgatta a meggyilkolt leány apját. A rendőrség csak mint informátort hallgatta ki Leirer Lőrincet, akit az elmúlt hét keddjén már keresztkérdések alá is vettek. A rendőrségen ugyanis új és fontos tanut hallgattak ki. Rájöttek, hogy Leirer Amáliánál halála előtt pár nappal látogatást tett egyik volt háztartásbeli alkalmazottja, névszerint Schmidt Johanna. A szobalányt beidézték a rendőrségre és kikérdezték, hogyan folyt le látogatása Leirer Amáliánál és miről beszélgettek. A szobalány előadta, hogy a gyilkossággal kapcsolatban mindössze az lehet érdekes, hogy amikor Leirer Amália bevezette hálószobájába, ő elesodálkozott azon, hogy miért tölték szét a hálószobában az ágyakat és erre Leirer Amália azt felelte:

„Azért, mert az apám mostanában nálam alszik.”

A teljesen megbízható szobalánynak ez a vallomása erősen befolyásolta a rendőrségi nyomozást. Ettől a perctől kezdve a legnagyobb titokban folytatták a kihallgatásokat és a szobalánynak ezt a vallomását is sikerült eltitkolni a nyilvánosság elől, mind a mai napig. A Reggel munkatársa fölkereste Schmidt Johannát, aki most a Csáky-utcában élékölő gyáriparosnál háztartási alkalmazott és érdeklődött nála a meggyilkolt nőnél tett utolsó látogatásáról. Schmidt Johanna ezeket mondotta:

— 1923-ban hat hétig Leirer Amáliánál szolgáltam. Mi nagyon jól megférünk a nagysággal és én talán még most is nála lennék alkalmazásban, ha ő akkor nem utazott volna el hosszabb időre Hollandiába. Csak jót mondhatok róla. Kedves volt, egyszerű és házi. Amikor én nála voltam, hollandus barátja állandóan Budapesten tartózkodott és nyugodtan mondhatom, hogy legalább ez idő alatt senki más nem látogatta. Az elmúlt év októberében fölkerestem Leirer Amáliát, akkor a Bulyovszky-utcában szolgáltam és hívtam, menjek vissza hozzá. Nekem azonban jó helyem volt, nem akartam fölmondani és elutasítottam a fölajánlott állást, de megígérttem, hogy majd meglátogatom. December 17-én föl is kerestem. Délután mentem el hozzá. A hálószobában ültünk le és én meglepve láttam, hogy a szobában változás történt, az ágyak már nem úgy voltak elhelyezve, mint amikor én voltam szobalány. Akkor ugyanis egymás mellett állt a két ágy, most pedig messzire el voltak tolvá egymástól. Megkérdeztem a változás okát és ekkor Leirer Amália szóról-szóra ezeket mondta:

„Az apám már több mint egy hete nálam alszik, Theo sokáig marad el és én nagyon egyedül éreztem magam. Nálam is va sorá-zik esténként az édesapám.”

A nagyságos asszony nekem nem beszélt arról, hogy el akar utazni, sőt szavaiból úgy vettem ki, hogy itt

Pesten akarja megvárni holland barátját és hogy ne legyen egyedül, azért hívta magához az apját.

A szobalánynak ez a szenzációs vallomása természetesen óriási föltűnést keltett a rendőrségen és ekkor kezdte úgy informálni a sajtót a rendőrség, hogy csak órák kérdése a gyilkos letartóztatása. Közben azonban nem lehet tudni, hogy mi történt, bizonyára nem sikerült bebizonyítani, hogy Leirer Lőrinc a lányánál aludt. Most a nyomozás abban az irányban folyik, hogy Leirer Lőrinc személyére és életkörülményeire vonatkozólag újabb adatokat szerezzen. E célból Katona rendőrfőtanácsos

magához kérte dr. Füredi Mór ügyvédet, aki hosszú évek óta Leirer Lőrinc pörös ügyeit intézi. Katona rendőrfőtanácsos hangsúlyozta az ügyvéd előtt, hogy

Leirer Lőrincet mindeddig nem mint gyanúsítottat kezelik

és tőle is csak bizalmas információkat kér. Dr. Katona Rezső rendőrfőtanácsos dr. Füredivel hosszabb beszélgetést folytatott. A beszélgetés folyamán az ügyvédtől elsősorban Leirer anyagi viszonyairól kért fölvilágosítást. Dr. Füredi elmondta, hogy Leirer Lőrincnek az Üllői-úti házában kívül a Hungária-úton van egy telke, amelyért legutóbb 200 milliót ígérték, azonban Leirer ennyiért nem akarta a telket odaadni. Van ezenkívül egy telke Mártonhegyen és a Hitelbankban levő safejében is vannak részvényei és egyéb értékei. Aziránt is érdeklődött a rendőrfőtanácsos, hogy milyen jövedelmet hajtott Leirer Lőrincnek Üllői-úti háza? Dr. Füredi elmondta, hogy Leirer minden negyedévében 43.480.000 koronát kap kezeihez. Leirer egyébként, az ügyvéd tudomása szerint is, nagyon szerényen él, a befolyó jövedelmei mindennemű kiadásait sokszorosán fődözik. A rendőrfőtanácsos kérdésére elmondta dr. Füredi, hogy személyes impressziói alapján

teljesen kizártnak tartja Leirer bűnösségét.

Kedvező anyagi viszonyain kívül az a körülmény is kizárja ezt, hogy Leirer buzgó katolikus, aki hisz a tulvilágban és a tulvilági bűnhődésben. A továbbiak folyamán nagyon érdekes új momentumot hozott dr. Füredi a rendőrség tudomására. Elmondta, hogy — amint azt ő legutóbbi följegyzéséből megállapította —

Leirer Lőrinc a gyilkosság napján, december 22-én, föntiárt nála és elvált felesége elleni pörében hosszas megbeszélést folytatott vele.

Arra, hogy Leirernek ez a látogatása hány órákor történt, az ügyvéd nem tud visszaemlékezni. Mivel azonban délelőtt törvényszéki tárgyaláson volt,

a látogatás csak délután folyhatott le.

December 22-ike után — amikor Leirer állítása szerint beteg volt — csakugyan szokatlannul hosszú ideig nem kereste őt föl, holott más-kor rendszerint hetenként egyszer-kétszer föl-

Miért jutott holtpontra a rendőri nyomozás

(A Reggel tudósítójától.) Távol áll tőlünk, hogy az államrendőrséget megpirongassuk vagy éppen kiviccéljük, amiért Leirer Amália gyilkosát a mai napig sem juttatta az igazságszolgáltatás kezére. Ilyen eset vagy baleset megtörtént már más világárosok kitünően képzett és dusan javadalmazott rendőrségeivel is; vannak rejtjelmes gaztettek, amelyeknek megfejtésében a szerencsének és a véletlennek nagyobb szerepe van, mint a rendőri közegek ügyességének és buzgalmanak. Igazságtalanság volna tehát, ha amiatt támadnánk a rendőrségre, mert az immár kéthetes nyomozás holtpontra jutott. Gyilkosság, amely 80 nap előtt történt, amelynek áldozata ferde társadalmi helyzete elől a magánosságba menekülő nő, amelynek tettése biztonságosan és nyugodtan készíthette elő menekülését, nem közönséges rendőri probléma, valósággal conan-doylei sujt. Ha ilyen játszmában mattot kap a nyomozás, még elviselhető a balsiker. Föltéve természetesen, hogy az eredmény érdekében minden rendőrileg és emberileg elkövethető valóban korrektül megtörtént. De éppen itt van a Leirer-ügyben lefolyt eddigi nyomozás Achilles-sarka. Szomorú volna, ha a fiasók sorozatából azt a tanulságot kellene levonni, hogy a pesti gyilkos urak ördögösen ügyesek, viszont a pesti rendőri urak, a bűnügyi osztály tisztviselői kiábrándítóan — nem ügyesek... Éppen ezért itt az ideje, hogy csoportosítsuk azokat a jelenségeket, amelyek

ment hozzá. Ezuttal Leirer legközelebbi látogatását január 10-én tette nála. A Reggel munkatársa fölkereste dr. Füredi Mór ügyvédet, aki elmondta, hogy 12 év óta Leirer minden pörös ügyét ő intézi. Leirernek igen sok pörös ügye van, nagyrészt elvált harmadik feleségével, családjának tagjaival; ezenkívül házbérfizetési és lakásügyekben is. Harmadik feleségével például 10 év óta folyik egy közszerzeménymegállapítási pöre és ennek még mindig nincs vége. Munkatársunk kívánságára dr. Füredi megmutatja följegyzési könyvét, amelyben december 22-iki dátummal a többiek között ezt látjuk:

„Leirer L. — Leirerné hosszú értekezés föl-lel, pörújítás.”

— Hogy hány órákor történt Leirernek ez a látogatása — mondja az ügyvéd, arra nem tudok visszaemlékezni, mivel azonban délelőtt tárgyalásaim voltak, minden valószínűség szerint 6 óra előtt járt nálam Leirer. Legközelebb ezután csak január 10-én kerestett föl.

Elmondta még dr. Füredi, hogy Leirer, amikor a lapokban olvasta, hogy őt gyanúsítják a gyilkossággal, kétségbeesetten fordult hozzá ezzel a kérdéssel:

— Doktor ur, ismer engem: föltételezhető-e rólam, hogy én megöltem szerelmes, édes-leányomat?

És lehetségesnek tartja-e, mindentől eltekintve, azt, hogy egy apa olyan helyzetbe tegye a leányát, amelyben az én leányomát megtalálták?

A temetésen együtt volt az ügyvéd Leirer Lőrincel, aki megmutatta neki: milyen szép a családi kriptájuk és rámutatott a kriptá középen levő üres helyre, ezekkel a szavakkal:

— Nézze meg, ott fogok én feküdni a közepem, a leányom mellett.

Leirer neve egyébként már foglalkoztatta a nyilvánosságot egy híres politikai pörben:

Leirer Lőrinc volt az esküdtek főnöke és ő hirdette ki az esküdtek verdiktjét a Polónyi-Lengyel-ügyben.

Mándokról Pestre hoztak egy bártulajdonost...

Debrecenből jelenti telefonon A Reggel tudósítója: A budapesti főkapitányság az összes vidéki rendőrhatalóságokkal közölte a Leirer-féle gyilkosság adatait, megküldte a meggyilkolt nő lakásáról eltűnt ékszerek és értéktárgyak jegyzékét és kérte a nyomozás megindítását.

A szabolcsmegyei Mándok község csendőrsége őrizetbe vett egy volt fővárosi bártulajdonost, aki nemrégiben váratlanul Mándokon telepedett le.

A bártulajdonost, aki régi ismerőse volt Leirer Amáliának, még abból az időből, amikor Kerstens Teodorral nem állt összeköttetésben, a csendőrség a nyomozás gyors lefolytatása érdekében fölkereste Budapestre, ahol ma, hétfőn átadja a rendőrségnek, hogy ebben az irányban folytassa le a nyomozását.

szinte sorozatosan megsemmisítették a Teréz-körúti gyilkos nyomait.

Első jelenség: — nem tudjuk, kinek a rovására írjuk — a gyilkosságot 1/10 órákor fedezték föl, de a rendőrség csak két órával később tudott az eseményről. Ez alatt idegenek, vagyis nem hivatalos személyek járkáltak a holttest körül. Ez a két óra, amely alatt a rendőrség jelenléte nélkül voltak az áldozat körül a hozzátartozók, esetleg végzetes két óra lehet.

Nem láthatta a rendőrség a gyilkosság tetthelyét úgy, ahogy azt a gyilkos izgalmasan otthagya,

mert az apa, Leirer Lőrinc és a barát, Kerstens Teodor és a lakatos, aki a zárt lakást fölnyitotta, 2 óra hosszan át tartózkodhattak a lakásban, a rendőrség értesítése előtt, tehát akaratlanul is tárgyakhoz nyultak, dolgokat elmozdítottak. Második jelenség: minden gyilkosnál minden talpalatnyi helyet át kell vizsgálni, minden további lépés előtt, — itt harmadszori, későbbi átvizsgálásnál is találtak dolgokat a szobában, az ágy alatt, a holttest ruházatában, amit addig nem vettek észre. Pedig nem vice, nagyon komoly dolog, ilyen bűnténynél a detektív nagyítósveggel áll oda s kockáról-kockára vizsgálja a parkettet s minden tárgy legkisebb porcikáját. Legalább Kre-

Kézfertőtlenítésnél nélkülözhetetlen a

ABBAZIA
HOTEL REGINA
(EX STEFANIA)
és
QUARNERO
Elsőrendű szobák, kitűnő ellátás
Fölvilágosítás:
Magyar-Olasz Bank Rt, V, Nádor-utca 16. sz.

Francia
parfömök
legolcsóbb árakban
Kosztelitz
V. Dorottya-utca 12. Tel. 188-89

csányt és nagyszerű külföldi kollégái ezt így csinálták, mert

egyetlen hajszálból, ami az áldozat görcsös kezében maradt, vagy ujjaihoz tapadt, már kinyomozták gyilkosokat.

Kitűnt az is, hogy az első szemlén nem vettek föl olyan részletesen minden körülményt, ahogy kellett volna, — mert ez nem is tehetők Hiszen csak később jöttek rá például, hogy az áldozat egyik cipőjét az ágytól tíz lépésnyire, az ablaknál találták;

ezt a cipőt egy gyakorlatlan detektív vitte az ablakhoz a helyszíni szemle előtt,

hogy megnézze rajta vérfoltokat. Amíg ez ki nem derült, ez a cipő, az ágytól tíz lépésnyire, hamis föltevésekre kényszerítette a nyomozókat. Kinos kudarc érte a daktiloszkópia csatlakoztatását is. Mielőtt bárki bármit érinthetett, mielőtt az ablakot kinyitották, föl kellett volna vétetni a kitűnő budapesti daktiloszkópiát intőzettel az összes található ujjnyomokat, a poharakról, kártyákról, a tükörről, az asztal lajáról stb. Ehelyett későn értesítették a daktiloszkópásokat, akkor, amikor már többen érintették ezeket a tárgyakat. Így történt, hogy

a tettes ujjlenyomata helyett kaptak tíz ujjlenyomatot a vizsgálóbíróról, nyolecat a jegyzőkönyvvezetőről és egész sorozatot a nyomozó rendőrtisztviselőkről.

És mindezt követték a későbbi jelenségek: a rendőrségen nem volt egy kéz, amely együtt tartotta volna a nyomozást. Katona Rezső rendőrtanácsos, a bünyügyi osztály vezetője és Laky Lajos detektív főnök nem tarthatták kezükben a nyomozást, az teljesen szétfolyt, sok-

szor a detektívek nem tudták, kit gyanúsít a referens, vagy a referens nem tudta, mi új anyagot dolgoz föl a detektívtestület. Végül egy különös jelenség: gyanuba vesznek egy embert, hírek kerülnek erről az emberről a lapokba, a gyanúsított, akit naponként kihallgat a rendőrség, látja, hogy gyanúsítják és — minden gyanúsítás dacára

máig se tartottak nála házkutatást.

Holott a gyanúsítás a házkutatással kezdődik és nem azzal, hogy valaki szerepét napokon keresztül körülzimatolják az újságok és — még akkor sem nézték meg, vajjon mi lehet lakásán? Ellenben a temetésen akarták figyelni, hogy talán majd ott elárulja magát a gyilkos. Előbb azonban az összes lapokban közölték, hogy ezt figyelni fogják...

*

Vasárnap délelőtt csönd volt a főkapitányságon, csupán egy-két bejelentés érkezett a rendőrségre. A főkapitányságon meghallgatnak még mindig mindenkit, aki valamilyen ötlettel jön, abban biznak, hogy a véletlen segíti majd sikerre az elszékesedett nyomozást. Egy pillanatra fölvilványozódott a lanyha hangulat, amikor Angyal detektív főfelügyelő megérkezett délfele. A főfelügyelő autójával jött több detektív társaságban és egy idősebb embert hoztak be a rendőrségre. Előbb a IX. kerületben nyomoztak, onnan autón mentek Kiszestre, ahonnan előállítottak egy városi szolgát. Percek alatt elterjedt a hír a főkapitányságon, hogy nyomon van a rendőrség. A Reggel munkatársának érdeklődésére kijelentették: ez is egy nyom a sok közül, nyomozunk, nyomozunk, lejárunk mindent, de kevés remény van a végleges sikerre...

E héten dől el

a titkos szavazásért megindult kisgazda-mozgalom sorsa

Mayer földmivelésügyi miniszter nyilatkozik Mohácsy kisgazdavezérrel folytatott tanácskozásáról

(A Reggel tudósítójától.) A múlt héten részletesen megírta A Reggel, hogy

a kisgazdatársadalom érdekeinek elhanyagolása miatt

az egységspárti kisgazdaképviselők újból mozgalmat készülnék indítani. A kisgazdák elégedetlenségére való tekintettel érkezett a legutóbb Budapestre Mohácsy Lajos, a régi kisgazdapártnak egyik megalapítója is, aki szombaton délután hosszasan tanácskozott Mayer János földmivelésügyi miniszterrel. A Reggel munkatársa beszélt

Mohácsy Lajossal,

aki a földmivelésügyi miniszterrel folytatott tanácskozásáról a következőket mondotta:

— A vidéki kisgazdaszervezetek vezetői egymásután jelentették nekem, hogy

az általános elégedetlenség rövidesen a szélsőséges izgatók táborába tereli a falu népét,

hacsak ennek megakadályozására alkalmas intézkedések nem történnek. Nemesak arról van szó, hogy teljesüljenek a kisgazdatársadalom gazdasági természetű kívánságai, hanem arról is, hogy

a régi kisgazdaprogram, különösen pedig a szavazás titkossága minél előbb életbe lépjen.

A kisgazdatársadalomnak erről a hangulatáról részletesen tájékoztattam a földmivelésügyi miniszter urat, aki a legmesszebbmenő jóindulattal és megértéssel hallgatta végig jelentéseimet. Kijelentései alapján közölhetem, hogy

e héten már döntőjelentőségű lépés fog történni a kisgazdák kívánságainak teljesítésére

és ezzel kapcsolatban gondoskodni fogunk az országos kisgazdakongresszus, valamint több vidéki nagygyűlés összehívásáról és a kisgazdaszervezetek további kiépítéséről is.

Mohácsynak ez a nyilatkozata mindenben igazolja A Reggel múlt heti értesüléseit, de bizonyítja azt is, hogy a kormány

a kisgazdaképviselők várható offenzívájának leszerelése érdekében messzemenő engedményekre hajlandó.

A Reggel munkatársa szükségesnek tartotta, hogy ebben az ügyben érdeklődjék

Mayer János

földmivelésügyi miniszter fölfogása iránt is, aki a következő érdekes kijelentéseket tette a kisgazdákhoz való viszonyáról: — Szombaton délután csakugyan tárgyaltam Mohácsy Lajossal, akinek további lépéseit mindenben ez a megbeszélésünk fogja irányítani. Ki kell jelentenem azt is, hogy

a kormány és a kisgazdaképviselők, valamint a vidéki szervezetek között teljes az egyetértés.

A vidéki szervezetekkel állandó összeköttetésben vagyunk és minden aktuális kérdésben velük egyetértően foglalunk állást. Ami a szavazás titkosságát illeti, ebben a kérdésben minden egyes képviselő úgy szavazhat, ahogy jól esik,

a kormány egyetlen egységspárti képviselőre sem fog befolyást gyakorolni, mert azt akarja, hogy a parlament döntése a képviselők legbelső meggyőződéséhez képest történjék meg.

CASINO DE PARIS

Telefon 116-84 VI, Révay-utca 18. I. em. Telefon 116-84

Esténként 10¹/₂ órákor a nagy világattrakció

THE CHAMBRE OF MYSTERIE

és az új márciusi műsor

*

Előadás után a közönség táncol

A FORD-TEHERAUTÓ A LEGGAZDASÁGOSABB!

Ára karosszérijával, forgalmi adóval 83 és fél millió korona

A FORD-gyárak autorizált képviselője:

HALTENBERGER VILMOS

Budapest VI, Nagymező-utca 19

Telefon: 66-15

A szavazás titkosságának ügyét nem tekintjük sem párt-, sem pedig kabinetkérdésnek.

Munkatársunk most megemlítette azt a hírt, hogy

a választójogról döntő minisztertanácsban a földmivelésügyi miniszter a titkos szavazás mellett foglalt állást.

A miniszter erre vonatkozóan a következőket mondotta:

— Erre a kérdésre nem válaszolhatok, mert nem akarok indiszkréciót elkövetni. Ismételtlen csak annyit mondhatok, hogy a kormány minden egyes kormánypárti képviselőnek szabad kezét ad ebben az ügyben.

Futballisták, kerékpárosok és uszók a sportadó ellen

Vasárnap este ankét volt az MLSz-ben

(A Reggel tudósítójától.) A nagy port fölvert új testnevelési törvényjavaslat ügyében a Magyar Labdarúgók Szövetsége elnöksége vasárnap este bizalmas megbeszélést tartott a szövetség Rákóczi-úti helyiségében, ahol a kerékpárosok részéről Kirchknopf Ferenc dr., az uszósövetség részéről pedig Rösler Edvin jelent meg. A tanácskozáson résztvett Gschwindt Ernő nemzetgyűlési képviselő, az FTC egyik vezére is.

Az egybegyűltek egyhanguan elhatározták, hogy

hétfőn este 7 órákor fölkeresik dr. Karafiáth Jenőt, a Testnevelési Tanács elnökét, hogy a javaslat visszavonása tárgyában értekezzenek vele.

Kedden a társzövetségek Gschwindt Ernő vezetésével Kiebitsberg Kuno gróf kultuszminiszterhez mennek, hogy az új adó súlyosságát konkrét adatokkal bebizonyítsák.

Ha az új testnevelési adó változatlanul kerülne a nemzetgyűlésben, akkor az MLSz a március 25-iki svájci-magyar válogatott mérkőzést Bécsben rendez meg. (G. L.)

Páratlan siker!

BAJOR GIZI
ÉS CSORTOS GYULA
FÖLLÉPTÉVEL

CSIBI

A
MAGYAR SZINHÁZ
REMEK
UJ
VIGJÁTÉKA

Három briliáns fölvonás. Mindegyike külön-külön fölér a legjobb bohózzal. Szakadatlan mulatság, szünet nélküli kacagás

E héten:
hétfőn,
szerdán,
pénteken,
vasárnap

Adria- és Földközi-tengerre

március 21-én indul a „MARTHA WASHINGTON” óceánjáró luxusgőzös

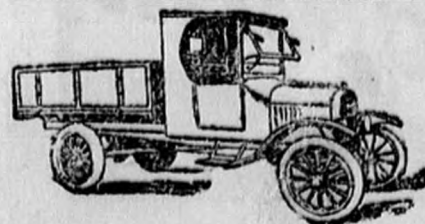
Triestből Nápoly-Palermo-Lissabonba.

Hetenkinti járatok Egyiptomba. Rendkívül mérsékelt jegyárak. Prospektust küld:

Cosulich

Triesti Tengerhajózási Társaság

Budapest VII, Thököly-ut 2. Telefon: József 14-13

Egy százalékkal csökkentik a háromszázalékos forgalmi adót

Nines már szó az osztrák adórendszer bevezetéséről — Még ebben az évben életbelép a valutareform — Tallerrá lép elő a korona

(A Reggel tudósítójától.) A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága kedden délután 12 órakor kezdte meg az appropriációs törvényjavaslat tárgyalását. Temesváry Imre, a javaslat előadója arra számít, hogy a bizottság rövid időn belül elkészül munkájával és az erről szóló jelentést esetleg már kedden, de legkésőbb szerdán a Ház elé terjesztheti. Az appropriációs törvényjavaslatban tudvalevően rendkívül fontos rendelkezések kibocsátására kapnak a kormány tagjai fölhatalmazást, ami teljesen érthetővé teszi azt, hogy a javaslat tárgyalása elé gazdasági körökben nagy érdeklődéssel tekintenek. A Reggel munkatársa beszélt

Temesváry Imrével,

a javaslat előadójával, aki a törvényjavaslat megszavazását követő rendelkezésekről a következő érdekes fölvilágosítást adta:

— Az appropriációs törvényjavaslat szerdán vagy csütörtökön már a Ház napirendjére kerül. Körülbelül 4-5 napos parlamenti vitára számíthatunk, de mivel fontos érdek fűződik ahhoz, hogy a javaslat minél előbb tető alá kerüljön,

indítványozni fogjuk a nyolcórás ülések bevezetését.

Az appropriációs törvényben foglalt fölhatalmazások alapján

Bud János pénzügyminiszter már a jövő héten egész sor rendeletet fog kibocsátani, amelyek közül a legfontosabbak a tőzsdeadók leszállításáról, a részvények összevonásáról és értékmínimumának megállapításáról, az új részvénytársaságok alapításának szabályozásáról és a váltóilleték leszállításáról szólnak. Ez az utóbbi rendelet

élénkítően fog hatni a hiteléletre, míg a tőzsdeadó leszállítása a tőzsde irányzatának javulásával fog járni,

mert hiszen kétségtelen, hogy a tőzsdei forgalomnak a magas értékpapírforgalmi adó volt egyik kerékkötője. Rendkívül fontos a mérlegvalódiság megállapításáról szóló törvényjavaslat elkészítése is, amelyre ugyancsak az appropriációs javaslatban kap fölhatalmazást a kormány. A mérlegek számadatainak arányban való megállapítása ellen sok kifogás merült föl. Popovics Sándor és Teleszky János fölszólalása után aligha fog már a folyó évben erre a megoldásra sor kerülni. Ugy látszik, hogy

a mérlegvalódiság megállapítása a fölértékelési rendszer alapján fog megtörténni mindaddig, amíg a valutareform életbe nem lép.

E kérdés megoldása ma már annyira sürgető, hogy véleményem szerint

a valutareform még ebben az évben meg fog valósulni.

Kérdés csak az, hogy a reform alapja a frank- vagy a fontvaluta lesz-e. Kdlly Tibor a frankvaluta, Popovics Sándor pedig a fontvaluta mellett foglalt állást és tekintettel arra, hogy pénzünk sorsa már ma is az angol font-hoz van kötve, legvalószínűbbnek az látszik, hogy

az új magyar valuta értékét az angol font-hoz viszonyítva fogják megállapítani.

Természetes, hogy az új értékmérőnek új elnevezést kell kapnia, mert hiszen a „korona” név ellen jogos kifogások emelhetők. A valuta-reform megvalósulása után ugyanis sok koronáról szóló adósság marad érvényben, ami félreértésekre adna okot akkor, ha az új értékmérőt is koronának hívnák.

új értékmérő nevéül a „tallér”-t választanók.

de a tömegpszichózis szempontjából fontosnak tartom azt is, hogy

a valutareform megvalósulásával egyide-

jűen értéket képviselő váltópénzt is bocsásson ki az állam.

Az ezüstpénz iránt ugyanis nagyobb a közönség bizalma, mint a papír-, vas-, vagy bronzpénzek iránt. Annak a szorzószámnak a nagysága viszont, amely az új értékmérőnek a papírkoronához való viszonyát állapítja meg, a valutareform megvalósulásának időpontjától függ.

A szorzószám lehet tízezer, lehet tizenöt-ezer, kívánatos csak az, hogy kerekszám-ban megfeleljen az angol font egy részének.

Temesváry végül kijelentette munkatársunknak, hogy a forgalmi adó terén tudomása szerint nem fog megvalósulni az osztrák fázis-rendszerre való áttérés. Ez a rendszer Ausztriában sem vált be teljesen, másutt a külföldön be sem vezették és éppen ezért nálunk is inkább arra kell törekedni, hogy az osztrák fázis-rendszer helyett az igazságosságra térjünk át, ami alatt Temesváry előadó az általános-zásnak legnagyobb mértékben való kiterjesztését érti.

Az aranymérlegről és a forgalmi adóreform-ról munkatársunk beszélt

Örffy Imrével,

a forgalmi adóról szóló törvény volt előadójával is, aki a következőket mondotta:

— Mihelyt az aranymérleg kérdése megoldódik, a pénzügyminiszteriumban hozzáfoghatnak a forgalmi adóreform kidolgozásához. Az első kérdésre vonatkozóan csak annyit kívánok megjegyezni, hogy

az aranyszisztémát kezdik már visszafel-leszteni

és éppen ezért azt hiszem, hogy a mérlegvalódiság megállapítására egyelőre a fölértékelési rendszert fogják alkalmazni. Kétségtelen, hogy sok kellemetlenséget okoz a szorzószám ügye is és éppen ezért

nem lesz sokáig fönttartható az a helyzet, hogy az effektív szorzószám mellett fiktív szorzószámmal dolgozzunk.

A fiktív szorzószámmal való szakítást természetesen nagyon megnehezíti az, hogy a megoldásnál tekintettel kell lenni az állami tisztviselők helyzetére. Ami már most a forgalmi adó ügyét illeti,

a régóta várt rendszerváltozást, azt hiszem, nagy eszták fogják megelőzni.

Ugy látom a helyzetet, hogy a kereskedők túlságosan optimistikusak és azt hiszik, hogy kivánságaiknak teljesülése már csak a Gyos-szal megindult tárgyalásaik befejezésétől függ. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy a pénzügyminiszter csak azzal a föltétellel hajlandó hozzájárulni az osztrák fázis-rendszer bevezetéséhez, ha az állam 120 millió forintos forgalmi adóbevé-telét az egyes termelési ágak garantálják. Mi-vel pedig nem hiszem, hogy ezt a garanciát az egyes érdekeltségek elvállalhatják, szinte bizonyosra veszem, hogy

az osztrák szisztémát annál kevésbé vesz-szük át, mivel ez a rendszer rendkívüli mértékben elősegítené a csempészést.

Kétségtelen, hogy a megoldás rendkívül nehéz, mert hiszen véleményem szerint

elhízázott minden politika, amely kereske-delemellenes.

A legfontosabb tehát a mai helyzetben a kül-önböző anomáliák megszüntetése. A jutalék-rendszer eltörlése már megtörtént, de ezenkívül szükség van arra is, hogy

a kisexisztenciáknak segítségére siessünk, a legmesszebbmenően kiterjesszük az át-a-lányozást

és végül mérsékeljük a forgalmi adó kulcsát is. Tekintettel arra, hogy a 3%-os forgalmi adó az előirányoztnál nagyobb jövedelmet biztosított az államnak, azt hiszem, hogy

rövid időn belül sor kerül a 3%-os forgalmi adónak 1%-kal való csökkentésére.

VER-KO cipők
Museum-körút 33 (Muzeuummal szemben)
Előrehaladott idény miatt nagy
árleszállítás
brokát-selyem-, lakk-, antilop- és
egyéb cipőkben
Tekintse meg kirakatainkat!

Ki kell végül jelentenem, hogy nem vagyok híve a forgalmi adónak. Hegedűs Lóránt volt pénzügyminiszter szemrehányást is tett nekem annak idején, hogy mint az erről szóló törvényjavaslat előadója szinte ellenzéki beszédet mondtam a Házban. Ma már csak azt kívánom, hogy a forgalmi adóról szóló törvény minél előbb kerüljön ki a Corpus Jurisból.

Még mindig fenyegető leveleket küldözgetnek minisztereknek és rendőrtisztviselőknek

Egy vidéki fiút, akinek köze van a névtelen levelekhez, az este Budapestre hoztak

(A Reggel tudósítójától.) A Márffy-féle bombapör óta bukkant föl a magyar bűnügyi krónikákban a fenyegető, névtelen levelek sorozatos bűnügye. Egy ideig a főkapitányság politikai osztálya kapott napról-napra fenyegető leveleket, később, a tárgyalás ideje alatt, Langer tanácselnök és több magasrangú rendőrtisztviselő, azután több miniszter, legutoljára pedig Bethlen István grófit tisztelték névtelen, szennyes hangú fenyegető levelekkel. E levelek átkerültek a főkapitányságra, ahol már hosszabb idő óta kutatják, hogy kik árasztják el a közélet vezető férfait ilyen durva hangú irásokkal. Hónapok óta folyik a bizalmas nyomozás. Ugy vélik, hogy egy külön kis csoport alakult és ez az összeverődött társaság gyártja a fenyegető leveleket. A névtelen leveleket nem kézírással vetették papírra, hanem leggyakrabban rajzolt, nyomtatott betűkkel, sok esetben pedig mesterségesen elferdített kézírással. Már régebbi idő óta gyűjtik nagy titokban a kézíráásokat, gyanús egyének tollvonásait. Most aztán már grafológiai munkával igyekeztek a tettes nyomára jutni. E preventív intézkedések, úgy látszik, sikerre fognak vezetni, mert értesülésünk szerint,

a rendőrség nyomában van a névtelen levelek íróinak.

Szombaton a nyomozás olyan stádiumba jutott, hogy több rendőrtisztviselő sürgősen vidékre utazott, mert a nyomozás számai odavezettek. Egy Tisza mentén fekvő városba utazott több rendőrtisztviselő és ott ki is nyomoztak egy kiskoru fiatalembert. A nyomozás tovább folytatásának érdekében a kiskoru fiatalembert az este fölhozták Budapestre, ahol azzal a reménnyel folytatják a nyomozást, hogy végleg leleplezik majd a névtelen és fenyegető levelek gyártóit.

**Vászon
Sifón
Karton
Delén
Csipke
Selyem
Szalag
Szövet
Bélés**

legolcsóbb áron

Klein Antal

divatáruházában

Király-utca 53 (Akácfa-utca sarok)

**Perzsaszőnyegek
olesó árusítása!**

Valódi perzsa összekötő 1.500.000 K-tól
Valódi sirász diványtakaró . . 7.500.000 K
Valódi perzsa ebédülőszőnyeg . 15.000.000 K

Nyírott axminszter, argaman és egyéb szőnyegek igen jutányosan

SCHILLINGER BÉLA VI. Teréz-körút 15
Alapítva 1907-ben

HIREK

Kobenzl

— Irta Fedák Sári —

Bécs, február 28.

A tündérszép Mária Terézia-kastély valami leírhatatlan fölénnyel mosolyog le rám. Olyan szép, olyan nemes. Sokáig állok előtte és nézem, száz és ezer különböző érzéssel a szívemben. Ahogy úgy elméjegetem, az az érzésem van, hogy nem tetszik neki a hotelfőlírás a homlokzatán. Fáj neki. Nem szeretném, ha panaszkodni kezdene, még jobban behuzom a nyakamat a bundámba és elszököm tőle, be az erdőbe. Nem vagyok olyan hangulatban, hogy a multtal beszélgessek. A jelent szeretem. A kobenzli erdőt szeretem. Különös és nagyszerű gesztusa a Sorsnak, hogy egy életnek, amelynek napsugarai immáron szelidebb fénnel, nagyon „srégen”, nagyon hosszú, kísérteties árnyékokkal esnek a földre, — képmása a most ébredő, legmélyebb gyökereiben lassan megmozduló, érezni kezdő, mosolyogni kezdő — kobenzli erdő. Milyen gyönyörű ajándék az életben egy ilyen kábitóan szép februári nap, egy ilyen első napsütés. Az az érzésem van, hogy a sokat előmutatott és elrongyolódott számla, — most lesz kifizetve. Olyan régen voltam iskolásgyerek, hogy már nem is emlékszem rá, de csak akkor lehetett ugyanez az érzés a szívemben. Csak akkor lehetett az arcom ilyen boldog, a szívem ilyen fiatal és a nevetésem ilyen csengő. Csak a beregszászi „Csizaj” erdőben húztam ilyen derűs jókedvben a lábaimat és kavartam a fonyvadt, fagyott, színtelen leveleket. Akkor a jövőt kavartam. Most a multat. Bocsnát! — most nem voltam őszinte. Most kavaram a jövőt. Milyen szép, hogy ezt lehet mondani! Kicsit alattomosan mosolygok és azon gondolkodom, hogy kívül még kopaszak, színtelenek, érzéstelenek a fák, fonyvadtak és fáradtak a tavalyi levelek, de a — nap már süt, föltartóztathatatlannul, ragyogóan süt, a gyökerek már mozogni kezdenek a legmélyen és jön a tavasz, amely már itt is van és jön az ibolyabokrétá, amely már szintén itt van, egy viruló, gyönyörű piros rózsá képeben, — ott van minden áldott este az asztalon, az „Antónia” második fölvonásában, a Ritzben és Bécsben és a cigány azt huzza, hogy: „Mandulafa, mandulafa...”

Nagyon jó bolyongani a kobenzli erdőben. Nagyon jó gondolkodni... gondolkodni... gondolkodni, lélekben beszélgetni azokkal, akik elmentek, nem siratni őket — nincs olyan messze a viszontlátás —, mosolyogni feljűk — ha valahol vannak — és azt mondani, hogy: látjátok, van jutalom ezen a földön. Van egy ilyen bűvös tavaszi nap. Kedves kis Jacobi Viktor most szomorúan néz le rám. Százszor hallottam tőle: majd meglátja, Zsaszácska, viszem én még magát gyönyörű tavaszi napsütésben, automobilon a Kobenzlre ebédelni. Ez a kép úgy lebegett előtte, mint egy tündéralom. Hát most már nem víz. En azonban fönt vagyok a Kobenzl, tavaszi napsütésben — automobilon. Es forgatom, igazítom ezt az én kis rádiókészülékemet, a szívemet, — hátha fölfogja valahol a kobenzli erdőben a kis Viki hangját, amely csengőn, vidáman azt mondja, hogy: Zsaszácska, mindez kijárt magának. És hát hogy ha fölfogja ő valahol, a rengeteg mindenségben, hogy igenis van jutalom a földön és az elrongyolt számla ki lesz fizetve.

Ahogy megyek lefelé a hegyről, előttem van Bécs. Ez a szép, ez a finom, ez a legszebb város, ez a jó város, ez a — gyöngéd város. Nehéz volna szavakkal kifejezni, amit íránta érzek. Csak nagyon meg vagyok hatva, csak elszorul a torkom, végtelen, vég-te-len meg-hatva nézek le rá és azon veszem magam észre, hogy kezdem, ahol elhagytam, tanulok tovább, ismétlem szüntelenül:

Das Schicksal
Des Schicksals
Dem Schicksal
Das Schicksal.

Der Erfolg
Des Erfolges
Dem Erfolge
Den Erfolg.

Die Rose
Der Rose
Der Rose
Die Rose.

— Gyűlés, amelyet az érdeklődők nagy száma miatt nem lehetett megtartani. Vasárnap délelőttre tüzték ki a Magyar Középosztály Egyesülésének országos kongresszusát. Az egyesület Deák-utca 17. szám alatti helyiségében az érdeklődők oly nagy számban jelentek meg, hogy nem férhettek be az épületbe és ezért a kongresszust március 22-ére halasztották el, amikorra új helyiségről gondoskodnak.

— A demokraták és liberálisok egyesülése a külső Lipótvárosban. A Lipótvárosi Demokrata Körben vasárnap délelőtt a főváros VIII. választókerületének polgárai gyűlést tartottak, amelyen a külsőben álló községi választások körzeti agitációját beszélték meg. A választópolgárok nagy tömege zsufolásig megtöltötte a Demokrata Kör helyiségeit. Dr. Gál Jenő elnök megnyitóbeszédében utalt arra, hogy hetek óta folyik a kapacitálás. A demokraták invitálják a szabadelvű polgárokat, ezeknek a korifeusai pedig azt kívánják, hogy a demokraták tömörüljenek, de a szocialisták nélkül, öhozzájuk. Bizonyos, hogy a fővárost sorvasztó kurzus megsemmisítésére szükség van és ehhez a liberális és demokrata polgárság és a dolgozó munkásság egysége elengedhetetlen. A polgárság erre irányuló hajlandósága és vágyakozása letagadhatatlan, csak egyes párt nélküli emberek beteges ambíciója és szereplési viselkedése próbál akadályokat gördíteni. Világosan mutatja ezt a VIII. választókerülethez tartozó Lipótvárosi Társaskör esete, ahol a többségi akarat az egyes törtézők ellenére is a demokrata polgársághoz való csatlakozást kívánja. A Lipótvárosi Demokrata Kör — mondotta Gál Jenő — ünnepélyesen és nyilvánosan fölhívja a Társaskör egyetemét, hogy kapcsolódjanak be a dolgozó polgárok és munkások blokijába. A hallgatóság nagy lelkesedéssel fogadta a jelenvolt társaskörbeli tagok közül Zala Zsigmond gyárigazgatót és dr. Heller Béla kijelentéseit, hogy a Lipótvárosi Társaskör többsége is híve az együttműködésnek. Meggyőződésük, hogy a legközelebbi napokban a Társaskör hivatalosan és formálisan is megteremtí az egyesülést.

— Moravcsik professzor emlékezete. Az Országos Közegészségügyi Egyesület vasárnap délelőtt a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében Moravcsik Ernő Emil dr. egyetemi tanár emlékeztetőre díszülést tartott. Gerlőczy Zsigmond dr. elnöki megnyitóját után Sarbó Artúr dr. egyetemi tanár tartotta meg emlékbeszédét. Vasszorgalommal higgadt, nyugodt fővel — mondotta Sarbó tanár — végezte Moravcsik vizsgálódásait, egész működésének alapja a kötelességteljesítés volt, amit kifejezett jelszava is: officium ante omnia. Sarbó tanár beszéde nagy hatást tett a termet színtül megöltő előkelő közönségre, amelynek sorában megjelöltek Berzevicsy Albert, Tóth Lajos államtitkár, Bókay János, Korányi Sándor báró, Krepuska Géza, Schaffer Károly, Németh Ödön egyetemi tanárok és az elhunyt professzornak számos tisztelője és tanítványa.

— Drózy Győzőt ma hallgatja ki Diószeghy miniszteri tanácsos az előszállási vérengzés ügyében. A belügyminiszter tudvalevően nyomozást rendelt el az előszállási vérengzés ügyében, amelynek adatait Drózy ma délelőtt közli Diószeghy János miniszteri tanácsossal, a belügyminiszterium közigazgatási osztályának vezetőjével. Erre vonatkozóan Drózy képviselő a következőket mondotta. A Reggel munkatársának:

— Diószeghy miniszteri tanácsos ur fölkért arra, hogy hétfőn délelőtt 10 órakor jelenjek meg a belügyminiszteriumban és mondjam jegyzőkönyvbe az előszállási vérengzés adatait. Ennek a fölkérésnek eleget is teszek és bízom abban, hogy az előszállási vérengzés felelőtlen tetteit rövidesen kinyomozzák és megbüntetik.

— Vasárnap rendőri hírel. Az Újpesti Pamutipargyárban Vitéz Menyhért gyári munkás elesett. Az esős olyan szerencsétlenül történt, hogy a munkás agyrázkódat szenvedett. Életveszélyes állapotban a gróf Károlyi-kórházba szállították. — A Soroksári-úti Hungária-malomban Juhász János 20 éves molnársegédet a teherfölvonó összeroncsolta. A Szent István-kórházba szállították; állapota életveszélyes. — A rendőrség letartóztatta Bogár János 25 éves gyári munkást, aki báró Puchner Hannibálné Eskü-tér 6. szám alatti lakásának padlását föltörte és onnan 30 millió értékű fehérceméjét ellopt. — Timár-utca 15. szám lakásán föbelötte magát Rozsnyai István 63 éves hordár. Azonnal meghalt. Tetének oka: régi szívbaaja. — Az Andrassy-úton elgázolt egy autó Guzmics Géza 49 éves mészáros. Az autó azután fölvetette a súlyosan sérült mészáros és a Rókusba szállította. A sofőrt, Szántó Mihályt előállították a főkaptányúson. — A Rottenbiller-utcaiban elütötte egy autó Kovágo Péter 44 éves földmivest. Súlyos sérüléssel a Rókusba szállították.

— Aki bűbajos versekkel gyógyít. Különös dolgokra hívta föl a közfigyelmet Egyedi Dávid dr. a „Teleia” főorvosa, aki vasárnap délelőtt érdekes előadást tartott a titkolt betegségek kuruzslóiról. A kuruzslóra — mondotta — a legtöbb esetben nem lehet rábizonyítani, hogy pénzt fogadott el és így nem ildőzhető. Ilyen kuruzsló például az ugynevezett „Dunántúli tankönyv” szerzője. Ez csak a könyv árát fogadja el. Ez a kuruzsló, Váli Mihály parasztagazda, ékes versekben ad bölcs tanácsokat a betegségek ellen. Könyvében ilyen bűbajos versek olvashatók (egy nagyon elterjedt betegségre: „Hajnalhasadkor kelj föl és eztet mondogasd:

Hajnalhasadás, ha igaz vagy,
Szentnek palástja, ha te vagy,
Segítséget adjál, nagy a te hatalmad,
Állítsd meg egy hónapra bajomat.”

Az ilyen bűbajos gyógyítókon kívül a modern kuruzslók miatt is panaszkodik Egyedi doktor.

— Business English. Kereskedelmi képzettség angol rester oktat ujonnan megnyitott nyelvtudóházban, valamint házon kívül is. IV. Rögiposta-utca 4. III. em. 21/A.

— Belügyminiszteriumi osztálytanácsosok háborúsága. Három évvel ezelőtt, amikor a gödöllői kerületben képviselőválasztási mozgalmak dúltak, Patay Tibor egyik ellenjelöltje volt Saly Arpád belügyminiszteri osztálytanácsos. Ekkoriban dr. Veszényi Jenő belügyminiszteri osztálytanácsos Patayhoz levelet intézett, amelyben azt írta, hogy Saly Arpád osztálytanácsos a háboru alatt a fölmentési osztály vezetője volt és e révén nagy vagyonhoz jutott, mert hadköteles egyéneket busás pénzüsszegek és egyéb ajándékok ellenében a katonai szolgálat alól fölmentett. Megvádolta Veszényi kollégáját azzal is, hogy a proletárdiktatura idején a kommunisták táborába állt, mint vérbeli és meggyőződéses kommunista és a diktatura után, a választási harcok idején, kártyázásra adta magát és föltűnő nagy szerencsével játszik. Ezt a kompromittáló levelet az ügyészség vádirata szerint kortescélokából juttatta Patay Tiborhoz dr. Veszényi Jenő és a belügyminiszter fölhatalmazása folytán az ügyészség hivatalból üldözendő rágalmazás vétségé címén pörbefogta dr. Veszényi Jenő osztálytanácsost. A budapesti büntetőtörvényszék holnap, kedden, tárgyalja ezt az ügyet dr. Schadt Ernő bíró elnöklésével.

— A XII. frankfurti nemzetközi vásáron, amelyet április 19-től 22-ig tartanak meg, a vásár szenzációja az óriási keretekben épült „Haus der Moden” („A divatok háza”) lesz, amely feléle a párisi, londoni, amerikai stb. női, férfi és gyermekdivatnak összes újdonságait. Szakkörökben — miután internacionális divatbemutatókról van szó — ez az újítás igen nagy érdeklődést keltett és máris számosan jelentkeztek a vásáron való részvételre a tiszteletbeli megbízottnál. Aczél Gyulánál (VII. Rákóczi-ut 32), aki az érdeklődőknek szívesen szolgál bővebb fölvilágosítással.

Megnyit

Magyarország legnagyobb illatszert, pipere és háztartási cikkek áruháza

„La Fayette”

Áruház, Lipót-körut 21. sz. alatt

Dus választék az összes bel- és külföldi gyártmányokban, a legnagyobb méretűtől a legkényesebb izlésnek megfelelő, a szakmába vágó összes cikkekben.

Mindenkinek saját érdeke, hogy 19 kirakatkunban dusan fölhalmozott árucikkeinket megtekintse és olesó árainkról személyesen meggyőződjék.

Pár cikket felsorolunk, hogy képet nyujtsunk a m. t. nagyközönségnek, versenyképes árainkról:

	Korona
Coty puder, nagy doboz	45.000
Piver parfüm, Azurea, Floramy	175.000
Orosz kölni-víz 50 grammos	15.000
4711. kölni-víz	33.000
Gumi-szivacs	9.000
Nagy mandula-szappan	4.600
Borotva-szappan	3.500
Grüneberg-fogkefe	12.500
1/4 kg. Bruns-féle vatta	22.000
Dr. Heider „Hóvirág”-fogkrém	2.700
Kitűnő borotvaecset	7.000
Gillette-penge, eredeti csomag	75.000
Ezüstözött, valódi Gillette önborotva-készlet, pengével	60.000
Eredeti amerikai Colgates borotva-szappan	50.000
Mem önborotva-penge, 1 tucat	30.000
Rotbart-penge, eredeti csomag	30.000
Nagy fürdőszappan	5.600
„Elida” schampooon	2.500
„Albus” mosószappan, 1/2 kg	8.800
Szegedi háziszappan, 1/2 kg	6.900
„Diana” sóborszesz	13.000
Farina-féle Rudolf-platz kölni víz	16.500
1 csomag 1000 darabos amerikai fogvájó	6.000
Irrigátor, gumi stb., komplett föl-szerelve	43.000
„Grazer” toalettpapír	3.400
Harry-cipőkrém	4.000
„Fedák”-cipőkrém, 1/4 kg.	4.000
„Fedák” amerikai boraksz-szappan	4.000
Csiszolóvaszon, „Csorebogár” védjegyű	3.000
Valódi mexikói gyökérsurolókefe	5.000

Ezenkívül az összes szakmába vágó cikkek: Colgates, Coty, Piver, Houbigant, Caron, Dorin, D'Orsay, Roger Gallet, Dralle és az összes ismert márkás készítmények nagy választékban raktáron.

Aki ezen hirdetésre hivatkozik és 100.000 koronán fölüli vásárol, csinos ajándékban részesül!

SODORJON JANINA PAPIRT

— Egy jó szó, egy becsületes szó, egy nyílt kijelentés... „De én tanúja voltam, valamenynyen tanú voltunk annak, hogy nehéz időben, amidőn a szenvedélyek lángja már magasan lobogott, amidőn ennek a Háznak tagjai nem mint ellenfelek, hanem gyakran, mint ellenségek állottak egymással szemben, *egy jó szó, egy becsületes szó, egy nyílt kijelentés rendelt csinált*, a lángok elpihentek, nem lobogott a szenvedély s az egymás iránt való kölcsönös bizsület érénye mindig ur volt ebben a Házbán. Mi ok van tehát arra, hogy most olyan rendszer támasztassék föl, vagy ne is támasztassék, mert ilyen még nem is volt, hanem teremessék, ahol mi mint ellenségek álljunk egymással szemben, *ahol a szenvedély legyen az uralkodó szó, az indulat a vezér s a nemzet jogainak és méltóságának az eltiprása a cél?* Miért ez a rendszer? Ki találta ezt ki? Mi célja van ennek? Egy ember találta ki, aki ott ül a miniszterelnöki székből, de még az sem találta ki, hanem kitalálta talán valaki más ott túl, aki neki parancsol és akinek alázasztos szolgálójává elszegődik.“ (Eötvös Károly parlamenti beszédéből, amelyet 1904 november 14-én, a Perczel-Daniel házszabályszerűség előtt tartott.)

— Kedden munkához fog a kormány választójogi és felsőházi bizottsága. A kormánypart választójogi bizottsága Kenedy Béla elnöklése mellett kedden délelőtt 11 órakor folytatja az új választójogi részletes tárgyalását. Rubinek István, a javaslat egyik előadója kijelentette munkatársainak, hogy a bizottság kedden vagy szerdán befejezi munkáját és így csütörtökön este már a kormánypart értekezlete is állást foglalhat a választójogi ügyben. Előreláthatóan kedden ül össze a kormánypart felsőházi bizottsága is. A főrendiház reformjáról szóló javaslatot Illés József előadó fogja ismertetni. Gróf Ráday Gedeon, a bizottság elnöke, közölte A Reggel munkatársával, hogy a bizottság munkája előreláthatóan három-négy ülésnapot fog igénybevenni. A felsőházi javaslat egyébként csak az új választójogi és a vármegyei javaslat letárgyalása után kerül a Ház napirendjére. A Ház elnökségétől szerzett értesülésünk szerint kedden és szerdán kisebb törvényjavaslatokat tárgyal a nemzetgyűlés, szerdán vagy csütörtökön pedig megkezdődik az approprációs javaslat vitája. Ezután kerül majd sor a sportjavaslat és a mentelmi ügyek, köztük Rupert Reisz ügyének tárgyalására. Március közepén szünetet kap a Ház és mielőtt az illetékes bizottságok elkészülnék az új választójogi tárgyalásával — körülbelül április első napjaiban — megkezdődik a választójogi vita, amely előreláthatóan négy-öt hetet fog igénybevenni.

— Newyorkban és környékén kétperces földrengés volt. Newyorkból jelenté A Reggel tudósítója: Newyorkban és környékén két percig tartó földrengést éreztek, amely nagyon hasonlított azokhoz a földrengésekhez, amelyekről Newjerseyből és New-Englandból, Michiganból, Illinoisból, Indianából, Nyugat-Virginiaiból, Marylandból és Pensylvaniából érkezett jelentés. Montreálban mintegy 30 másodpercig tartó földrengés rázkódtatta meg a várost. A színházak közönsége a kijáratok felé tódult. Károkról nincs jelentés.

— „Régi, megalapozott, szolid cégek is...“ A III. ker. Demokrata Körben vasárnap délelőtt dr. Bródy Ernő rendkívül érdekes előadást tartott a gazdasági kérdésekről. Most beszélte meg magát — mondotta Bródy többek között — az a kereskedelem- és iparellenes irányzat, amely gazdaságilag csak kihasználta azt a városi lakosságot, amelyet politikailag lenézett és másodosztály embernek degradált. Az adóterhek, amit a kereskedelemre és iparra róttak, elviselhetetlen. A forgalmi adó beszédű rendszere pénzügyileg zaklató, emberileg keletlen. Anyai adót és olyan módon vették el a kereskedelemtől és ipartól, hogy az összeomlásnak be kell következnie. Nemesek konjunktúrális alakulatok pusztultak el, hanem régi, megalapozott, szolid cégek is. Rajtuk ma már csak az adóterhek könnyítése, a forgalmi adó halaszthatatlan reformja segíthet. A bajoktól való kibontakozás másik módja a hitelkérdés megoldása. A mezőgazdasági hitel helyes és szükséges, de emellett égetően fontos a városi ingatlanok, kereskedelmek és iparnak adandó hitel. Budapest a kibontakozás további útja az építkezés. Szomorú specialitása Magyarországnak, hogy amikor ily közgazdasági kérdések nyugtalanítják, még mindig primitív jogokért, az általános választójogiért, titkos szavazásért és a joggyenlőségért kell küzdeni. A Kör részéről Steiner Desső köszönte meg Bródy Ernő előadását.

— Az Országos Közművelődési Tanács kulturális és zenél propagandacéljainak bemutatása ma délután 4 órakor lesz a régi képviselőház (Sándor-utca) üléstermében. Előadásokat Némethy Károly elnök és Czako Elemér tartanak, utána hangverseny lesz. Az előadás díjtalan.

— Vogel Testvérek, V. Bécsi-utca 8. szám alatt 25 év óta főnálló üzlete május havában megszűnik. A raktáron levő szövetek, mosó- és bélésszövetek nagyon olcsó áron kerülnek eladásra.

„A DÁMA“
VÁCI-UTCA 19

Kalap-, ruha-, fehérneműkészítő tanfolyam
Tisztviselőknél esti tanfolyam
Kalap-, fehérneműújdonosságok

Székelyhidya, a művész küzdelme Székelyhidya, az igazgatójelölttel

Nem tud lemondani szerepeiről, hogy átvegye az Operaház vezetését — Csak úgy vállalná az igazgatást, ha mellőzik a leépítés gondolatát

(A Reggel tudósítójától.) Már úgy látszott, véget ért az operaházi válság. A legutóbbi hírek szerint úgy oldották meg a nehéz kérdést, hogy egyelőre Mader igazgató vezeti az ügyeket, végrehajtja a létszámcsoökkentést s csak ezután hoznak nyilvánosságra az új igazgató kinevezését. Ezek szerint dr. Székelyhidya Ferenc kerül az Operaház élére, akinek kinevezése már befejezettnek tekinthető. Fölkerestük magát a művészt, dr. Székelyhidya Ferencet, akitől megtudtuk, hogy ez a megoldás még nem jött létre;

Székelyhidya, a művész, küzd a másik Székelyhidya, az igazgatójelölttel.

Kisleánya iskolai dolgozatát javítja éppen a gondos apa, amikor meglátogatjuk. Minden földványt együtt tanul három gyermekével. — Jó? — kérdi a csöppség, aki már éppen indul, ballet-óraára megy.

— Jó, csak szebben is irhatnál.

Minden tanító sorsa egy; a gyermek kedves mókával int: csak ne olyan komolyan! S e komoly dolgok után áttérünk az Operaház ügyére.

— Kinevezésem híre — mondja a művész —, még korai. Nem vagyok az Operaház igazgatója s ilyen megállapodás köztem és a kultuszminiszter ur között nem is történt. De magam sem döntöttem még el, hogy elvállalhatom-e s elvállaljam-e az intézet vezetését, ha a miniszter ur így határozna. Az igaz, hogy a tárgyalásokba engem is bevontak, én megvettem előterjesztésemet, hogy miképpen volna megoldható az operaházi válság, kidolgoztam a reorganizáció részleteit is, de tervemről a miniszter ur még nem nyilatkozott. Az én tervem arra irányul, hogy az Opera színvóját fentartjuk, tehát ne a leépítésre gondoljunk. A zene-kultúrában az egész világ figyelmét fölkellettük, zeneszerzőink, a klasszikus művektől a kabardalokig, minden téren elsőrendűek, Operaházunk a legszebbek és a legjobban fölsereltek egyike — bűn volna tehát, ha most leépítenénk ezt a nivót. Eppen, mert kis ország

lettünk, annál inkább ragaszkodunk kell ahhoz a rangsorhoz, amelyet a világ operái között kivivtunk. Ez áldozatot követel. Sehol sem lehet az operaház olyan üzlet, amely kifizeti költségeit. A békebeli szubvenciótól még nagyon messze vagyunk. Bécs sokkal többet költ ma az operára, mint amennyit a Habsburgok költöttek. Nekünk is meg kell hozni a kellő anyagi áldozatot, nem szabad földadni azt a kultúrversenyt, amelyben a világ elsői között vagyunk, mi, ez a kicsiny és szegény ország. Redukálni kell a kiadásokat, de semmi esetre sem a művészi nivó rovására. Szerintem tehát

az Operaház nem szabad visszafejlesztetni, hanem meg kell hozni érte a lehető legnagyobb anyagi áldozatot.

Hogy a kultuszminiszter ur ezt a megoldást a magáévá teszi-e, azt nem tudom. Nem tudom azt sem, hogy átvehetném-e én az Operaház vezetését. Művészi ambíciómról kellene lemondanom.

ott kellene hagynom a színpadot és ez fájdalmas gondolat számomra.

Ugy érzem, hogy a színpadon még nagy földadatok várnak reám, 59 szerepem van, 16 éve vagyok az Operánál, előttem áll még „Tannhäuser“, a „Zsidóné“ és más szerepek. Most megyek Bécsbe, Hollandiába Kodály Zoltárával, húsvétra készülök Helge Lindberggel a Máté passzióra s általában folyton bővülő repertoárral állok itt és most minderről lemondjak és beüljek az igazgatói irodába? Nem tudok megbékülni ezzel a gondolattal. Talán 9 év múlva lenne jogom ehhez, amikor huzták a jubileumi aranygyűrűt. De természetes, hogy nem szabad csakis a magam művészi és anyagi veszteségére gondolnom, engem az Operaházhoz szeretet fűz és ha meggyőznek arról, hogy csakis én oldhatom meg az operaházi válságot, akkor le kell mondanom a magam ambíciójáról. Boldog akkor lennék, ha a színpadon szolgálhatnám tovább Operaházunkat...

— A nemzeti politika nem a gumibot-kultusz ápolása. A függetlenségi Kossuth-part vasárnap délelőtt a VI. kerületben nagygyűlést tartott. A gyűlésen Nagy Vince a városi választáson résztvevő pártok csoportosulásáról beszélt. Eleinte azt hittük — mondotta —, hogy a reakció pártjai közül a fővárosban csak a Wolff-párttal kell megküzdenünk. De Bethlen, aki maga is érezte, hogy itt Wolff nem biztos hátvéd számára, még két álliberális pártot is szervezett hirtelenében a fővárosi reakció uralmának biztosítására. Az egyik a Ripka-féle párt, amely a liberalizmus 50 százalékát vette át programjába, a másik pedig a Heinvich-Rassay-párt, amely már a 100 százalékos liberalizmust hirdeti. A reakciós vegyeskereskedésnek tehát három kirakata és három ajtaja van a főváros polgárságának minden irányába felé. Wolffék fővárosi politikája — folytatta Nagy Vince — öt év óta arra pazarolja minden energiáját, hogy új generációkba a gyűlölet magvát hintse. Az iskolákban nem tudományt, hanem politikai gyűlöletet tanítottak. Hogy a reakció romboló munkájának véget vethessen, a Kossuth-part szövetkezett a szociáldemokrata párttal. Ezt a szövetséget állja a szocialisták ellen szórt minden rágalom ellenére is. Ezután Vámbéry Rusztem beszélt. Budapest politikáját — ugymond — eddig két jelszó vezette: a nemzeti és keresztény jelszavak. Hazugak voltak azért, mert a nemzeti politika nem a gumibot-kultusz ápolását, hanem a nemzeti kultúra kiépítését és fejlesztését jelenté. A keresztény jelszó is mást jelent, mint a gyűlöletet és politikai üldözés szellemét.

— Az építőmunkások közgyűlése. Vasárnap kezdődött a Magyarországi Építőmunkások Szövetségének három napra tervezett kongresszusa a szövetség Aréna-úti székházában. A vezetőség a közgyűlés megnyitását megelőzően arról értesült, hogy a szövetségnek a bolsevizmussal rokon szövetkező töredéke meg akarja zavarani a tanácskozásokat és ezért a küldöttek csak szigorú igazoltatás után juthattak be a közgyűlési terebe. A közgyűlést délelőtt 10 órakor nyitotta meg Sterbinszky Lipót elnök, majd Kepler, a nemzetközi építőmunkásszövetség titkára és Töpfer, a németországi építőmunkásszövetség titkára, üdvözölték a kongresszust. Utánuk Ujhelyi Nándor a romániai, Marschalkó Dániel a csehszlovákiai és Pasztrovics Múln a jugoszláviai testvérszövetségek üdvözlését tolmácsolták magyar nyelven. Délután áttértek a tulajdonképeni napirend tárgyalására. Knittelhoffer Ferenc a titkári, Riess József a pénztári és dr. Kürti Nándor pedig a jogvédelmi jelentést terjesztette elő.

— A szegedi főkapitány rágalalmazási pöre egy szegedi kurzusújságról ellen. Szegedről jelenté telefonon A Reggel tudósítója: A „Szegedi Újnévadék“ szerkesztője, Kelemen Andor „Vadvizek“ címmel izléstelen röpiratot írt 1923-ban, amelyet a rendőrség elkobozott és Kelemen Andort, mint alkalmatlan idegent, a városból eltoloncoltatott. Kelemen ezért még 1923-ban, a budapesti „Szózat“ című lapban rágalmat és gyanúsításokat tartalmazó cikkben támadta meg Botika Sándor rendőrfőtanácsost, a szegedi rendőrség vezetőjét, aki hivatalból üldözendő rágalmazás miatt sajtópört indított a cikk szerzője ellen. A „Szózat“ szerkesztősége kijelentette, hogy a Kelemen Andor aláírásával megjelent cikk a szerkesztő tudtán kívül jelent meg. A sajtópört tárgyalását március 7-én tartja meg a budapesti törvényszék Schadt-tanácsa.

— Farsang Párisban, 1925. A „Pesti Futár“ kiadásában megjelent Nadas Sándor márciusi füzeté, telve briliáns, mulatságos cikkel és Vörtes babonás rajzaival. Az érdekes, változatos és élvezetes kis könyv ára mindenképp 6000 K.

— Autó-, motor-, kerékpáralkatrészek, pneumatik, Autó- és Pneumatik Rt., Budapest, Jókai-tér 5. sz. Telefon: 88-36, 175-98.

VOGEL TESTVÉREK
V. BÉCSI-UTCA
8

ÜZLETE MÁJUS HAVABAN

MEGSZÜNIK!

A raktáron levő összes áruk, ugyanint: férfi és női szövetek, mosó-, valamint bélésszövetek tetemesen leszállított áron adatnak el!

A berendezés és Wertheim-szekerény eladó

Az is fontos, hogy hol vásárolunk paplant,

Sándor „Ideál“ paplangyár, IV, Kammermayer Károly-utca 1. szám (Központi városháza)

mert jó árut olcsón csak SANDOR „Ideál“ paplangyárban lehet vásárolni. Már gyönyörű mintás „Ideál“ paplan 360.000 koronáért kapható. Cégünk ötven éve áll fenn

Pesti főpincérek a Castiglioni Cézárook ellen

Az ötvenmillió főpincéri hitelek és müfelejtők alkonya — A kávéházi B-listások fizetni fessék!

(A Reggel tudósítójától.) Az olvasó bizonyára észrevette, hogy én csak akkor csinállok interjút, ha nagyon is okos, komoly és meggondolt emberrel beszélhetek. Most

Vilmos

kerül sorra, a falum Jánosa után, akinek bölcsességeire, remélem, még minden magyar visszaemlékezik. Vilmos a város gyermeke és mint

pénzügyi ember, természetesen közgazdasági ügyekről fog csevegni.

Vilmos a legtekintélyesebb pesti főpincér, békebeli, okos férfi. Hallgassák meg, miket mondott az éjszaka nekem:

— A börze és egyéb konjunkturák letörése után — így kezdte Vilmos — rohamosan növekedett a kávéházi hitelt igénylők száma, nem ide számítva a bliccelőket, magyarul müfelejtőket, akik voltak, vannak és lesznek. A régi, hivatalos törzsvendégek közül többen egyenesen arrogálják, hogy

a főpincérnek hiteleznie kell;

nevezett vendégek valóságos terrort fejtenek ki, különösen, ha egy kiválóbb asztaltársasághoz tartoznak; ami persze eléggé meg sem róható, mert nem az asztaltársaságnak tartoznak, hanem nekem. A hitelek igénybevétele után a vendégeknek egyrésze természetesen ki is marad. Akik megmaradnak, amerikai küldemény, helybéli államségély, lakás-eladás, stb meséssel bosszantják a főpincért. A kártyás vendégekre pedig egyáltalában nincsen megjegyzésem.

Mert a kártyás vendég az utolsó lélek a világon, az semmire sem ér rá.

Fizetni pláne nem. És egy kártyás társaság például azt a perfidiát követte el, hogy állítólag elnyerve egymás pénzét, ami nem is volt, principiumom ellenére, a fogyasztott italok és ételek ára fejében, nálam egy jeggyűrűt és két állítólagos arany nyakláncot hagyott letételben. Ezek azonban zárórág a zsemben olyanira megzöldültek, hogy azokon a grüin-

spann teljes mértékben kivirágzott. Sőt az erkölcsök már annyira züllöttek, hogy egy vendég, eredeti Doxa-órám jutányos megcsinálását is vállalta, amennyiben a kávéjára mindössze 20.000 koronát fizetek rá. Ez meg is történt. És azóta se vendég, se kávé, se 20.000 korona, se Doxa. Mind a négyen Kolozsavára utaztak. Egyébként a legkisebb adósság 40.000—50.000 korona, az egy kávéval meglógókat nem is kalkulálva; de van, aki már másfélmillióval is tartozik és még sem marad ki. A hitel azért növekedett ilyen magasra, mert a nagy hitelt igénylők huzamos ideig jönevű, sőt gazdag emberek hírében állottak, 15, sőt 20 évig is, de összeroppantak, holott a szándéknak még csak az elején tartózkodunk. Ezek az ugynevezett

kávéházi bé-listások!

Ez az állapot tovább fönn nem tartható, mert bár a vendégek kibírnák, de a főpincér egyáltalában nem. Illetőleg én már he is szüntetem és ezentúl, ha Castiglioni Cézárook személyesen jönnek, még azoknak sem hitelezek ezen a világon. De talán a másikon sem, mert úgy torkig vagyok... De nemcsak én, hanem Budapest főpincérei, amennyiben biztos tudomásom van róla, hogy rövidesen kénytelenek lesznek összes kártársaim ugyanerre az álláspontra helyezkedni, hisz van, akinek

50 milliója forog közkézen.

Egy főpincér-ankét egyáltalában nem humbug többé. (Most ideges mozdulatot tett.) Tetszik látni? Már szöknek! (És rohanni kezdett az ajtó felé, hogy harsány kiáltással a „vendég” elé vágjon.) Fizetni, kérem!

Összefoglalva tehát a tapasztaltakat: az „egy kávéval meglógók” ne féljenek. Hanem a zöldülő jeggyűrűsöknél, a kolozsavári doxásoknál és általában, a mintegy tízezer koronánál nagyobb hitelt igénylő castiglioni-cézároknak a főváros egész területén rövidesen befellejzik.

Paulini Béla

— Vasárnapi hangversenyek. Bethlen-Ludvig Irén, Herz Ottó dr. kíséretével, sikerült ária- és dalestélyt adott a Zeneakadémia nagytermében. A művész nemcsak nagyterjedelmű kulturált hanganyagának, hanem sokirányú stílárius készségének is tanujelét adta, amidőn Weber, Schubert, Brahms, Strauss és Beethoven művei mellett, magyar szerzők — Hubay, Molnár Antal, Csiky és Farkas Ödön — egyes, ritkán hallható dalait vitte sikerre. A művésznőt nagyon melegen ünnepelték, igen szép és megérdemelt sikere volt. — Kétri-Szántó Imre vasárnapi Chopin-matinéjának kiemelkedő száma volt a B-moll szonáta és az A-dur ballada, amelyekben a művész technikai fölénye mellett lírai elmélyedést és könnyedén tovasuhanó, színes hangképeket is fölvetett előadásának homlokterébe. Közönségének ünneplését számos rándással köszönte meg. — Gellért Lajos, Urmóssy Anikóval együtt rendezett előadóját modern magyar költőknek szentelte. Ez a kiváló beszélőképeségű, nagy-konceptiójú művész, akinek orgánuma az oboa ezüsfényét és a gordonka sejtelmes mélységét egyaránt ki tudja fejezni, nagyobb érdeklődést érdemelt volna a közönség részéről. A műsoron Kiss, Balassa Emil, Emőd Tamás, Ady, Babics és még sok más magyar költő, mint zeneszerző pedig Pallás és Nádor Mihály, aki a zongorakíséretet is ellátta, szerepelt. A művészeket kárpótolhatta a részvétlenségért az őszinte szívből jövő meleg taps.

— Házasság. Szeben Károly eljegyezte Gerő Klárit. Gerő Ödön kitűnő író-társunk leányát.

— Harmadszor ugrott a Dunába és egy bátor reudőr újra kimentette. Vasárnap este 6 órakor az Erzsébet-híd pesti hídfőjénél a Dunába ugrott Puchán József 25 éves munkanélküli rokkant. A közelben posztoló Farkas Péter reudőr utána ugrott és saját élete veszedelmézetésével kimentette. Puchán József harmadszor kísérelte meg az öngyilkosságot, mert nem kap munkát, rokkantjárulékából pedig nem tud megélni.

— Grósz Emil a klinikák tisztogatásáról és pótlásáról. (Levél a szerkesztőhöz.) Tisztelt Szerkesztő Ur! A Reggel legutóbbi számában „A klinikák bezárás veszedelme fenyegeti” cím alatt közlél jelent meg, amelyben a „Mária-utcai klinika” egy hirdetéséről van szó. Minthogy a Mária-utca éppen a vezetésem alatt álló I. számú egyetemi szemklinikai épülete van, a közlés megjelenése óta számosan kérdezősködnek e hirdetésben foglaltak felől. Igen kérem, méltóztassék A Reggel legközelebbi számában közölni, hogy e közlés nem vonatkozik az I. számú egyetemi szemklinikára. Az azonban tény, hogy a klinikák általában kénytelenek saját jövedelmeikből pótolni a szűkre szabott állami dotációt. De minden illetékes tényleg arra törekszik, hogy a legközelebbi költségvetés gondoskodjék a klinikák elkerülhetetlen tisztogatásáról és a hiányok pótlásáról. Kiváló tisztelettel: dr. Grósz Emil, egyetemi nyilvános rendes tanár, az I. számú szemklinikai igazgatója.

— Évi nyugdíj: egy sósperec. Látogatót jelentenek A Reggel szerkesztőségében és a következő névjegyét teszik asztalomra:

SZASZ ANDOR

a Triesti Alt. Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali) 22 évi szolgálat után évi egy darab óriás sóspereccel nyugdíjazott főhivatalos

Majd belép a nem mindennapos névjegy tulajdonosa. Elmondja a névjegy történetét. Huszonkét évig volt alkalmazásban a Triesti Általános Biztosító Társaságnál, egy évvel ez előtt, mint főhivatalnokot, nyugdíjazták és azóta havi 380 papirkorona nyugdíjat kap, vagyis egy év alatt összesen 4560, azaz négyezeröttszázhatvan koronát. Szász Andor a nyugdíj valorizálását követeli a biztosítótól, amely ellen pört indított. A járásbíró most szerdán tárgyalja a nyugdíjazott főhivatalnok pörét. A Generali ellen különben számos valorizációs pör van folyamatban. A biztosító azonban nemcsak nyugdíjas tisztviselőit fizeti ilyen mostohán, hanem azokat is, akik az intézetnél még mindig alkalmazásban vannak. Így például Csokonay Vitéz Imre, a nagy költő egyik késői utóda, aki 40 éve van az intézetnél, mindössze 890.000 korona fizetést kap havonta.

— Bűnügyi tárgyalás Gábor Andor ellen. Tavaly nyáron a bécsi emigrációban élő Gábor Andornak egy verseskötete jelent meg, amelynek egy példánya a budapesti királyi ügyészség kezébe került. A vádhatóság a kötetben körülbelül 15 olyan verset talált, amely izgató tartalmu, a munkásosztályt gyűlöletre izgatja a polgári osztály ellen. Megindították a bűnvádi eljárást Gábor Andor ellen, elrendelték az ország területén található példányok elkobzását, nyomozólevelét bocsátották ki emiatt külön is a szerző ellen és ezenfölül a büntetőtörvényesék dr. Schadt Ernő bíró elnöklésével külön tárgyalást tart, ahol az ügyészség indítványára tanács határozatot hoznak a könyv elkobzásáról.

— Szerdán folytatják a Demokratikus Blok nyilvános értekezletét. A Demokratikus Blok szerdán délután tartja meg hatodik nyilvános értekezletét, amelyen Hegymegi-Kiss Pál a közszabadságok sérelmeiről, Szakács Andor és Kabók Lajos pedig a közgazdasági helyzetről tartanak előadást. Arról, hogy a választójogi javaslat tárgyalására visszatérnek-e a parlamentbe, csak a javaslat beérkezésekor dönt a Demokratikus Blok intézőbizottsága. Kétségtelenül megállapítható, hogy a kormány javaslata megszaporította a teljes passzivitás híveit, de ennek ellenére is valószínűnek látszik, hogy a passzivitásba vonult ellenzék még egy utolsó kísérletet fog tenni a választójogi javaslat reakciós intézkedéseinek meggyérítésére. Ebből a célból előreláthatóan résztvesznek a javaslat bizottsági tárgyalásában, ha azonban az új választójogi ellen meginduló offenzívájuknak semmiféle eredménye nem mutatkozik, akkor újból kivonulnak a parlamentből.

— Chaplin is Arion-fogkrémet használ.

Özv. Lipner Arminné Ehrlich Olga, úgy maga, mint kiskorú gyermekei: Emmy, Gyuri és Márta, fájdalomtól porig sujtva tudatják, hogy hön szeretett férje, a legjobb apa, testvér és rokon

Lipner Ármin

e hó 1-én hajnalban, 51 éves korában, boldog házassága 19. évében, a Mindenható kiszámíthatatlan akaratából örökre elaludt.

Az elhunyt drága tetemét e hó 3-án, holnap délután 3-kor femetjük a rákoskereszturi izr. temető halottasházából.

Özv. Ehrlich Albertné anyós, Rottmann Mártonné szül. Lipner Józsa, Lipner Zsigmond, Lipner Jenő, Lipner Erna testvérei, sógornói, sógorai és az egész rokonság.

MARTOS VI, Nagymező-u. 13
Bejárat az udvarból is
Andrássy-út 35. szám
Telefonszám: 91-91

részletáruháza

20 heti vagy 5 havi törlesztésre

Dus raktár kész

férfi-, női ruhák, felsőkabátok és fehérneműekben

kiválasztott anyagból, mérték szerint rendelésre, saját műhelyeinkben gyorsan elkészülnek!

Szövetek
Divatkelmék • Selymek • Mosóárak

és minden háztartásban szükségelt cikkekből

Nagy választék! Meglepően olcsó árak! Csak legjobb minőség!

— Maillot báró, a numerus clausus és a Gazdabank. A meggyőződés tisztaságát és őszinteségét politikai ellenfeleinkben is tisztelik és méltányoljuk. Engedjék meg azonban, hogy mélyes megvetésünknek adjunk kifejezést azokkal szemben, akik bekormozott arccal surrantak be a közéletbe és a konjunktúra fordulatai szerint mossák, vagy kormozzák a képüket. Eckhardtnak vagy Lendvainak joga és kötelessége, hogy a numerus clausus főtartása mellett a végsőkig kitartson. Ezzel álltak ki a fórumra; ez a törvény politikai programjuk nyílt és sarkalatos pontja. Velük a kérdésben nincs vitánk. De van azokkal, akik a numerus clausus ellen nyilatkoztak a választásokon, így jutottak mandátumhoz, annak a magyar felekezethez támogatásával, amelynek bűrére ez a törvény készült. Ennek az ingatag típusnak egyik edes képviselője Maillot Nándor báró, a toljai kerület egypárti képviselője, akinek megválasztása körül éppen a tálygai rabbi buzgókodott, azt hirdető, hogy a nemes váró fogadalmat tett — a numerus clausus ellen. A rabbi, illetve Maillot győzött, de közgazdasági tevékenysége közben megfedkezett ígéreteiről, amíg a sátoraljujhelyi „Zemplén”-ben (amelynek főszerkesztője persze) a minap le nem leplezte önmagát. Így:

— A szellemi proletariátus kitermelése ellen épp ez oknál fogva (szellemi tulprodukción) kell a numerus clausus intézkedéseit épségben tartani, mindazideig, amíg Magyarország és vele a normális életviszonyok helyreállnak. Ezt a rendkívüli eszközt támadhatják sokan, de indokolja a magyar nemzet társadalmának mai életérdeke.

Igy érvelhet Gömbös vagy Ulain, de mások is, akik nem rabbitámogatással kerültek a házba. Maillot azonban okosabban teszi, ha a kérdésben dínnye marad a fűben. A szellemi proletariátus kitermelésében a bukott bankoknak, így a Gazdabanknak is, legalább is olyan szerep jutott, mint amint Maillot főszerkesztő-kolléga ur a numerus claususnak tulajdonít...

— A kormány nem gondol a lakások főlzáradításának elodázására. A szanálási törvény tudvalevően úgy intézkedik, hogy a boltok szabad forgalma 1926 május elsején, a lakások szabad forgalma pedig 1926 november elsején lép életbe. Ezt a törvényt a nemzetgyűlés abban a hitében szavazta meg, hogy 1926-ra annyi új lakás fog épülni, hogy a szabad forgalom visszaállítása nem fog nehézségekbe ütközni. Tekintettel már most arra, hogy a kormány lakásépítő akciója ugyszólván teljesen megakadt, senkit sem lepett meg az a hír, hogy a kormány törvényhozási uton akarja két esztendővel elhalasztani a boltok és lakások szabad forgalmának életbeléptetését. A Reggel munkatársa Vass József népjóléti miniszterhez fordult ebben az ügyben fölvilágosításért, aki a következőket mondotta:

— Az elterjedt hírt meg kell cáfolnom, mert a kormány egyáltalán nem foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a boltok és lakások szabad forgalmának életbeléptetését elhalassza.

Beavatott helyen közölték még munkatársunkkal, hogy amennyiben a szabad forgalom életbeléptetése 1926 májusában, illetően novemberében elvárhatatlan nehézségekbe ütköznék, a kormánynak még másként is meg kell oldania arra, hogy a szabad forgalom kérdésének megoldásával foglalkozzék.

— Tittel Bernát sikere Párisban. Párisból telefonálja A Reggel tudósítója: Tittel Bernát karmester szombat este nagy sikerrel vezényelt egy hangversenyt, amelynek keretében Párisban először került előadásra Strauss Richárd „Alpensymphonie” című darabja. A zsufolóság megtelt terebben a francia zenei élet sok ismertnevű tagját lehetett látni. Tittel a közönség rendkívül szívélyes módon fogadta.

— Halálozás. Alsó és felső zaturecai Zathureczky Lajos gazdasági egyetemi hallgató Gyergyótrólyáról. Budapest 22 éves korában hosszú betegség után meghalt. — Vasárnap nagy részvét mellett tomették el Stein Mór, a Török-Bankház Rt. igazgatóját. Az elhunytat a nyitott sírnál barátai nevében Bermann igazgató, az Oszlály-sorsjáték Főelárusítók Szövetsége részéről pedig Lányi igazgató bucsuztatta megható szép szavakkal.

— Tíz embert ölt meg a Caju-szigeten történt robbanás. Rio de Janeroból jelenti A Reggel tudósítója: A Caju-szigeten történt robbanás áldozatainak száma kevesebb, mint eredetileg hitték. Tíz ember meghalt, háromszázan megsebesültek. Az anyagi kár 1 millió dollárra rug.

— A „Nyugat” márciusi számának szépirodalmi részében Babits Mihály, Móricz Zsigmond, Füst Milán és ungvári Nagy Márta műveit találjuk. Érdekessége a számnak egy pszichoanalitikai kísérlet Jókai lelkéről. Buday Dezső volt kecskeméti jogakadémiai tanár tollából. A tanulmány szerzője a kommunizmust követő időben tragikus halált halt Kecskeméten; a „Nyugat”-nak szánt tanulmánya irodalmi hagyatékából való. Krúdy Gyula „Ady Endre éjszakái”-t folytatja, a háborúelőtti magyar irodalmi élet intimitásából.

— Meskó Zoltán politikai történelmi. Meskó Zoltán vidám politikai történelmi, amelyeket a t. Ház utolsó humoristája maga mondott el a parlament folyosóján, márciusban összegyűjtve, könyv alakban kerülnek a nagyközönség elé. A történelmet Vidor Gyula, az ismert parlamenti újságíró gyűjtötte össze.

— A dr. Taub-gyermekkenőcs épp oly jó, mint az Arion angol fogkrém.

XYLOS-BUTOR

Különleges butorok villa- és nyári lakások berendezésére!

Hazai Fatermelő Rt. városi üzlete V., Nádor-utca 18 Telefon 8-79

Hivatásos hóhérok, fegyőrök, darabontok, földmivesek és villamoskalauzok tülekedése a hóhéri állásért

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton jelent meg a lapokban, hogy pályázatot írtak ki a nyugalomba vonuló Bali Mihály örökére, a hóhéri állásra és már ugyanazon a napon megindult a bucsujárás Fazekas Géza ügyészégi irodafőigazgató hivatali szobájába, akinél

érdeklődtek a hóhéri állás elnyerésének módzatai felől.

Már az első napon hét pályázatot adtak be, sőt még a pályázat kihirdetése előtt is többen folyamodtak az igazságügyminiszterhez, akik hóhérok szeretnének lenni. A legelső, aki benyújtotta pályázatát, Herrmann Ádám volt, aki folyamodványában úgy érvel, hogy ő Bali Mihálynak a veje, sokáig volt hóhérség és apósa mellett husz éven keresztül segédkezett a kivégzéseknél. Összesen ötvenegyszer akasztásnál asztalt, de a kommün bukása után egy ízben önállóan végezte szakszerűen a kivégzés munkáját. Bali Mihály másik segédje, Gold Károly is az első napon nyújtotta be pályázatát. Neki még Herrmann Ádámmal is hosszabb hóhérségéi múltja van, mert negyvenkét esztendeje üzi ezt a mesterséget. Tizenkét esztendőig működött már Kozarek mester mellett, aki Bali Mihály elődje volt. Eddig háromszáznyolc

kivégzésnél szerepelt és több, mint száz esetben önállóan hajtott végre halálos ítéletet, amikor Bali máshol működött, mert volt olyan idő, amikor a kommün után és a különböző statáriumok idején az ország különböző városában kellett akasztani ugyanazon a napon. A többi pályázó közül az egyik földmives, a másik napszámosnak mondja magát, van közöttük a gyűjtőfogházból egy fegyőr, akad közöttük villamoskalauz is. A pályázat feltételei iránt a tömegesen érdeklődők között volt egy jól megtermett, középkorú, nagybajuszu ember, aki Fazekas Géza irodafőigazgató előtt azzal argumentált a hóhéri állás elnyerése érdekében, hogy ő annak idején darabont volt. Sokan elbeszélék az ügyességnél, hogy azért pályáznak a hóhéri állásra, mert nincs miből megélniük, de volt közöttük olyan is, aki kérkedve jelentette ki, hogy azért szeretne hóhérré lenni, mert gyönyörűséget talál abban, ha a gonoszokat kiírhatja. Egy hónapig lehet pályázni a hóhéri állásra és előreláthatólag sokan, nagyon sokan fognak tülekedni ezért a pozícióért. 1894-ben, Kozarek hóhérré halála után, amikor kiírták a pályázatot, összesen tizenheten versenyeztek és Bali Mihály azért lett a győztes, mert a katonaságnál már akasztott.

— E héten döntik el az orvosszakértők, hogy épelméjű-e Frohreich Ernő? Frohreich Ernő, aki apósát, Egyedi Artúr megfojtotta, a sponroni törvényszék fogházában várja, hogy mi lesz a sorsa. A most kezdődő hét döntő fontosságú lesz, mert pár nap múlva dől el, főtárgyalásra kerül-e Frohreich Ernő ügye, vagy sem. Februárban a törvényszéki orvosszakértők heteken keresztül vizsgálták, tanulmányozták a gyilkossággal terhelt Frohreich Ernő elméleti állapotban van-e, vagy sem. A törvényszéki orvosok mellett működött dr. Hudovernig Károly egyetemi tanár is, mint ellenőrző szakértő. Azok, akik ebben az esztendőben látták Frohreichot, úgy vélekednek, hogy az após-gyilkos teljesen letört, beteg emberről. Napok szótlan letargiában ül, mások meg elfogja a dühöngő roham. Természetes, az orvosszakértői vélemény lesz az irányadó, hogy csakugyan elmebeteg-e, vagy csak szimulál. Ezen a héten készült el az orvosok véleménye és ha a szakértők is elmebajt konstatálnak, akkor elmarad a sok szenzációt ígérő nyilvános főtárgyalás.

— Mü-apacsok között Verlaine kocsmájában. A Reggel párisi levelezője írja: Páris legsötétebb negyedében, ahová nem világít a Boulevardok világossága, van a Verlaine-kocsmá. A legrégebbi, a leghíresebb apacsanya. Vannak-e még Párisban apacsok? Valóság vagy csak újságíró-fantázia, élet vagy csak operette-téma már a párisi apacs? Másfelőrája járunk a kanyargó, sötét utcákban, gyufát gyújtogatva, hogy leolvassuk az utaneveket. Fekete kandurok megállnak és szembenéznek a gyufaszál fényével. Párisban szemtelének a macskák, agresszívnek. Párisban szent állatnak tartják a macskát. Kis portálból fény esik az utcára. Előbb tágas terem, a pult mellett három munkás és egy kifestett nő, csöndesen isznak. A pincebejárat előtt a falon kivágott újságcikkek. A New-York-Herald, Daily News-ban megjelent cikkek a Verlaine-kocsmáról. Harminc lépcsőfok lefelé, a falon pornográf rajzok és halálfejek. Lentről, a pince mélyéről dal hangzik föl. Bendzsókíséret mellett énekelnek. Borzasztó füst száll föl és amikor megérkezünk, pillanatokig semmit, senkit sem látunk. A falak mentén falócán, hordókon ülnek az apacsok. Olyan jók, olyan hüek, mintha operette-apacsok volnának a Fővárosi Operett-színházból. Az egyik asztal tetején fiatal leány ül, a nyaka körül kendő, a kezében tükör, a száját festi. Egy apacs a bendzsón játszik, hárman körülülnek és vele énekelnek. Mindenki sört iszik. Két nő táncol. A falon emléktábla, amely szerint itt horozgattak Verlaine, D'Annunzio és vörös krétával Ady Endre neve. Valamelyik magyar írhatta ide, Verlaine itt írta le ezt a sorát: Et j'ai peur de murir lorsque je conche seul... De mit keresett ebben a füstben D'Annunzio? Egyszerre csönd. Jeanne fog énekelni. Jeanne, a Verlaine-pince kúndere, aki la jaronne frizurát hord és karrizozott kabátot a Lafayette-áruházból 36 frankért. Az asztal tetejére áll és elkezd énekelni — Mistinguette legújabb sanzonját: Ce sont les fleurs, les fleurs d'amour... Nem akarják leengedni az asztalról. Két apacs, kék nadrágban, a nya-

kukon gyönyörű sárga-vörös apacskendő — Herriot utolsó képviselőházi beszédéről vitakoznak. Jeanne lekappa az egyiknek a fejéről a sapkát és körüljár vele tányérozni. Most tánczenét játszik a bendzsó. Az apacsok unottan fölállanak, odaintik a lányokat és táncolnak. A falon tábla lóg: Vigyázat, a lábakra lépni tilos! Kifogástalanul, elegánsan táncolnak. A férfiak kiegyenesedve, mint a szálfa, a nő kissé ráhajítja fejét a férfi mellére. És az egyik apacs tényleg rálep véletlenül a nő lábára, megáll és ezt mondja: Pardon, chéri... Ebben a pillanatban hangos nevetéssel társaság jön be az ajtón. Leülnek a padokra, a hordókra. Sört rendelnek — és figyelik, nevetik az apacsokat. Az apacsok unottan néznek rájuk. Az egyik hölgy fényképezőgépet vesz elő, egy férfi magnéziumot gyújt. Amerikaiak.

(Rózsahegy László.)

— T. olvasóink b. figyelmébe ajánljuk a Gólya áruház (főútel Károly-utca és Nagymező-utca sarok) mai lapunkban megjelent hirdetését. E hírneves áruház elsőrendű és divatos árukat hoz forgalomba, rendkívül szolid árakban.

Katsinka Kornél

Utódai

gyermekruha-különlegességek üzlete
IV, Párisi-utca 1 (Váci-utca sarok)

Leltározás után

március hó 15-ig

az összes előirt árainkból

20%

engedményt adunk

Divatos tavaszi gyermekabátok

Fiuöltönyök óriási választékban

Leány- és fiufelöltők

Fiu-, leányka- és bakfisruhák

látszóruhák

Babyruhák

Gyermekfehérneműek

Bakfiskalapok

Leány- és fiukötények

Leány- és fiukalapok

Piyamak óriási választékban

Tiroli kabát és nadrág

Beszélgetés az öngyilkos Kiss Ferencel, akit még a Rókusban is figyelnek Márffy hivei

Egy fiatal katona megjelent Kiss Ferenc betegágyánál, hogy meggyőződjék róla, él-e, hal-e az „áruló”

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton délelőtt alétan és sápadtan tettek előttem a hordágyra a mentők Kiss Ferenc vérézt, sovány testét. Beszállították őt a Rókus-kórházba, sietve vitték föl az első emeletre, a sebészeti osztályra. A 33-as számú szobában fektették fehér kórházi ágyra az ájult Kiss Ferencet, akiből még folyt a vér és kinlódó kábultságában halkán bugyherékolttak belőle a szavak:
— Most már mindegy... Ezt akarták tőlem... Most már meghalok...

Délután nyerte csak vissza eszméletét Kiss Ferenc. Az első kérése az volt, hogy adják át neki az újságokat, mert látni szeretné, hogy mit mondott róla az orvos, tudni akarta, életben marad-e vagy meg fog halni? Az éjszakát nyugodtan töltötte el a Márffy-pör koronatanuja, mellvézése elállott. Sebét tapasztalva ragasztották, fölültették magasan, párnák fölé az ágyban, nehogy a tüdővérzés befelé meginduljon, verejtékező fejére hideg borogatást tettek. Kiss Ferenc édesanyját még tegnap értesítették az öngyilkosságról. Kissné leányával együtt még az este vonatra ült Pécsre s ma kora reggel már Budapestben volt. Sietett be fiához a kórházba. Az öreg Kissné egyszerű, vidéki asszony, vasuti alisztnak az özvegye. Halkán, szólanul ülnek az asszonyok Kiss Ferenc kórházi ágya mellett, csitítgatják a beteget, nem szabad neki beszélnie. Vasárnap délután 1/3 órakor látogatta meg újra védencét dr. Vajda Béla ügyvéd, aki ugyancsak halkán beszélgetett a súlyos beteggel. Kiss Ferencnek az ügyvéd elmondotta, hogy megkapta a rendőrségen a neki címzett levelet. Kiss Ferenc ugyanis nemcsak a rendőrségnek, de ügyvédjének is hagyott hátra bucsulevelet. A borítékra ez volt írva: Nagyságos dr. Vajda Béla urnak, Andrássy-ut 118. Fölbontatlanul saját kezébe. A boríték hátsó oldalán Kiss Ferenc aláírása volt. Az ügyvéd még a rendőrségen fölbontotta a hozzá címzett vastag levelet. Négy egyforma kis fehér borítékú lezárt levél volt benne és mellette egy kis cédula. Ezen a papírszeleten a következő pár sor tintaceruzával:

Kedves ügyvéd ur!

Ebbe behajszolták. Nem tehettem mást. Kérem a levelek kézbesítését. Üdvözlé Kiss Ferenc.
Február 25.

A négy levél közül az egyik édesanyjának szól, másik testvérének, a harmadikat egyik jóbarátjának címezte, a negyedik levelet Kiss Ferenc annak a fiatalembernek írta, akivel üzleti összeköttetésben állott.

Amikor engem meglátott Kiss Ferenc, megkérte az édesanyját, hogy adja át nekem a helyét, mert beszélgetni szeretne velem. Sugva, hangján a fájdalom szordinójával, tört mondatokkal mondja el Kiss Ferenc:

— Nem fontos semmi, üldöztek, belefáradtam.

Kérdeztem, hogy kik üldözték. Nagyon lassan meséli:

— Mindig üldöztek. Tíz nap óta minden nap. Tudtak erről többen. Legutoljára ismeretlen emberek toppantak előlem, de most már megismerem őket, most már nem ismeretlenek előttem. Az Üllői-ut végén, ahol a legutolsó utca keresztezi az Üllői-utat, ott állott hirtelen előlem egy férfi s megkért, hogy menjek pénteken este a Valéria-kávéház elé. Két tanút vittem magammal, mert nem akartam egyedül menni. Mondták, hogy

hallgassak, vagy tűnjek el, mert különben ők, az anyám és a testvérem lakolnak helyettem.

Ezt nem akartam, ezért tettem.

Később fáradtan meséli tovább:

— Elmentem előbb egy jóismerősömhöz s elmeséltem neki — dr. Nagy urnak —, hogy mit csinálnak velem, tanácsot kértem tőle. Dr. Nagy ur is látta, amikor odajöttek hozzám a Valéria-kávéház előtt. Fáradt vagyok, kérdezze csak meg Nagy urat, az Üllői-uton lakik, ő mindent tud. Hosszu szünet után folytatja újból Kiss Ferenc: Nem hitték el nekem, hogy üldöznek. Nézzen ki az ajtó elé, még ide is utánam jönnek. Egy barátom látogatott meg, amikor hírtelen belépett és ide mert jönni az ágyam elé Hilbert Leó, akit még Pécsről ismernek s aki fönt lakott Márffynál, le is volt tartóztatva.

Kimegyek a folyosóra, az ajtó előtt áll egy fiatal katona, derékszíj, bajonet az oldalán. Erről tett említést Kiss Ferenc. Odalépek hozzá, bemutatkozom. A fiatal katona illedelmesen haptákba vágja magát, megmondja a nevét, majd kérdéseimre elmondja életrajzát,

Kelemen Lajosról, a Turán-mozgó elűnt igazgatójáról, hirt kapott a rendőrség

(A Reggel tudósítójától.) Kelemen Lajos, a Nagymező-utcai Turán-mozgó ügyvezető igazgatója, amint ismeretes, a múlt héten rejtélyes körülmények között eltűnt. A Turán-mozgó, amelyet azelőtt Edison-mozgónak hívtak, Papp-Váry Elemér ezredes tulajdona és Kelemen Lajos volt miniszteriumi tisztviselő az ezredes helyett vezette a mozgósínházat. Február 12-én Kelemen Lajos családja bejelentette a főkapitányságnak, hogy az igazgató reggel azzal távozott hazulról, hogy Budafokon lakó ügyvédjéhez megy és azóta nem tért vissza. A budapesti rendőrség mindent elkövetett a rejtélyesnek látszó eltűnés földerítése érdekében, de a nyomozás eddig eredménytelen maradt.

Vasárnap délelőtt a budapesti főkapitányság levelet kapott, amelyben

Csillag János püspöklellei községi jegyző közli a rendőrséggel, hogy Kelemen Lajos Budapestről való eltűnése után nála járt.

Csillag János hadifogságban volt együtt Kelemen Lajossal, akit onnan ismer. Február 13-án, tehát Kelemen Lajos Budapestről való eltűnését követő napon, Kelemen Szegeden járt, a Kas-szállóban szállt meg, majd autóra ült és fölkereste Püspöklellén Csillag Jánost. Nála töltött egy napot és elmondta barátjának, hogy hamarosan visszatér Budapestre. Kelemen

ezután Makóra utazott,

ahol Csillag nyomát vesztette. Miután Makó közel van a határhoz, föltehető, hogy Kelemen önszántából elhagyta az országot.

Kelemen Lajos, a levél szerint, nagyobb pénzüsszöveget vitt magával és ezért most a Turán-mozgóban rovincsolni fognak annak megállapítására, hogy Kelemen Lajos kezén nem tűntek-e el a rábizott összegek.

egyet-mást Márffyról s elmondotta azt is, hogy miért jelent meg Kiss Ferencnél a kórházban.

— En is le voltam tartóztatva a Márffy-ügyben — kezdi el a fiatal katona —, kettétörték a pályámat. A technológiára iratkoztam be, amikor a bombaügyben engem is bevettek a rendőrségre. Három nap után átvittek a tolonházba s négy nap múlva kezembe nyomtak egy cédulát, amelyből kitudt, hogy 5 évre kitiltottak Budapestről, pedig itt születtem Budapesten. Nem tagadom, nekem jó barátom volt Márffy József, nála is laktam egy hónapig és kitünő hazafinak, becsületes magyar embernek tartom őt. Kiss Ferenc is közben járt, ő is fogadalmat tett a nemzetvédelmi osztálynak. En Márffy Józsefet Nyugatmagyarországon ismertem meg s aztán tagja lettem a IX. kerületi nemzetvédelmi osztálynak, hűségesküt tettem én is. Márffy intelligens ember és teljesen ártatlan a bombamerényletekben.

Most megkérdeztem, hogy miért jött el a kórházba?

— Csak két kérdést akarok föltenni Kiss Ferencnek — felelte. — Az egyik az, hogy vajjon ő adta-e azokat az adatokat egy esti lapnak, amelyek Kiss Ferencről és a bombapör szereplőiről írtak. A másik kérdésem az lenne, hogy kiknek írt bucsuleveleket, mert ezekből a kérdésekből akarom megtudni, hogy vajjon Kiss Ferenc tényleg hűtlenné lett-e ahhoz az eskühöz, amelyet nekünk fogadott. En csak ezt akarom tudni. Engem nem küldött ide senki, kíváncsi voltam Kiss Ferencre, hogy él-e még, hogy ő-e az a Kiss Ferenc, aki velünk volt és elárult minket?

A fiatal katona szalutált és eltávozott.

Páll József

Egymás ellen vall a Lederer-házaspár

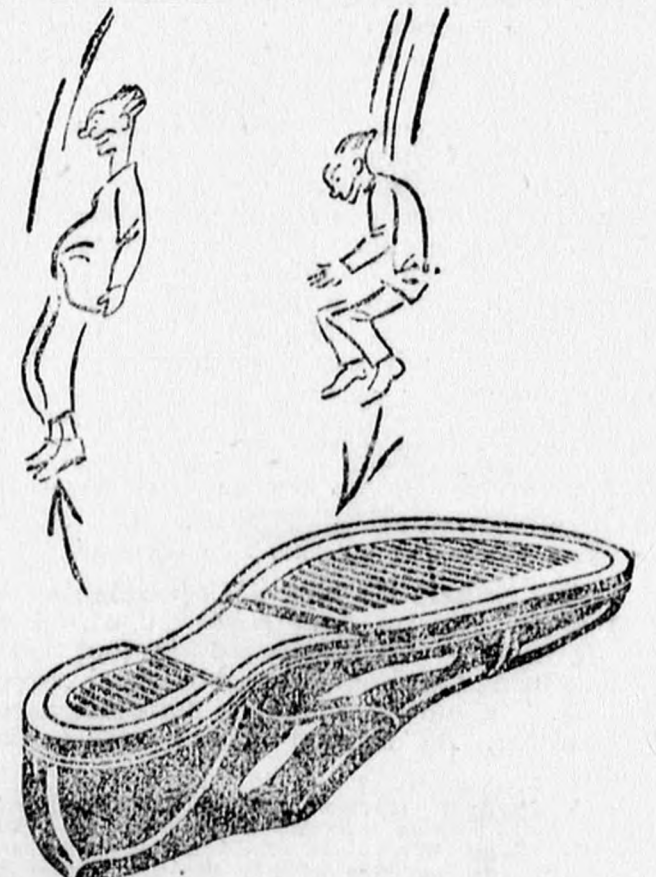
(A Reggel tudósítójától.) A katonai törvényszék megküldötte a vizsgálóbírónak a Lederer Gusztáv kihallgatásáról fölvetett jegyzőkönyv hiteles másolatát is és ebből megállapítható, hogy

Lederer főhadnagy és felesége vallomása között lényeges eltérések mutatkoznak.

A főhadnagy igen sok terhelő momentumot a feleségére hárít. Az asszony pedig az ura ellen tett súlyos vallomásokat. A vizsgálóbíró azonban

a házaspár szembesítését a vizsgálat során mellőzni fogja,

mert a bűnvádi porrendtartás a szembesítési eljárást rendszerint a főtárgyalásra bizza. A vizsgálat eltart még néhány hétig, úgy hogy Ledererek bűnügyi főtárgyalása csak a nyár elejére várható.

PALMA

kaucsuksarok
és kaucsuktalp

vizhatlan, ruganyos, higienikus

Radó Olga

művészi könyvkötészete

Vállalja egyes és egész könyvtárak bekötését a legbiztosabb kivitelben

Réai posta-utca 7-9. sz. alatt

KIRÁLYSZÍNHÁZ

A párisi

GRAND GUIGNOL

világhírű társulata

március 9-én

kezd meg vendégszereplését a Király Színházban

Kezdetek este 1/8 órakor

Rendes helyarok

Elővételi díj nincs

KÖZGAZDASÁG

Cassandra-jóslatok a gazdasági anarchiáról

(A Reggel munkatársától.) A gazdasági élet egyre fenyegetőbb lesz. Olyan cégek omlottak össze a legutóbbi napokban, amelyeket mindenki sziklaszilárdnak hitt.

Vezető pozícióban levő kereskedők véleménye szerint, ha még egy-két ilyen összeomlás bekövetkezik, gazdasági anarchia fenyeget.

Mindezekért a kereskedőket hibáztatni nem lehet, ők hallatlan erőfeszítést végeznek, hogy tarthassák magukat. A főbajt az értékpapírpiac okozza. Minden rendes és gondos kereskedő raktárán és követelésein kívül gondoskodott tartalékokról is. Ma földet vagy házat nem vásárolhat, ezek nem mobilok, tehát kénytelen volt értékpapirokat vásárolni. Joggal hihette, hogy helyesen cselekedett, hiszen olyan cikket vásárolt, amelynek a leghatalmasabb és legszervezettebb piaca van: a tőzsde. Tévedés, mert kereses árát fizetett. Azért, mert nem házat vett, hanem helyett olyan vállalat papírját szerezte meg, amelynek nem egy, hanem 50 vagy 100 háza van, azt kellett megtanulnia, hogy ha a háza nem egyes emberé, hanem részvénytársaságé, akkor megszünt tőkereserve lenni. Természetesen mindenki a nagybankoktól vár segítséget. Csak hogy a papírok eladhatatlanok, a kibocsátók pedig rejtélyes köznyelvével hátrítják el maguktól kötelezettségeik teljesítését.

Csodálatos, hogy ugyanazok az intézetek, amelyek olyannyira kényesek zsirójukra, amikor az váltón van, semmiféle erkölcsi kötelezettséget nem éreznek az iránt a zsiró iránt, amelyet értékpapírjaikra vezettek.

Pedig ezt a morális garanciát ugyancsak hangoztatták, amikor az emissziókról volt szó. A papírok értékük tizedére devalválódtak, lombardizlet nincs. Azt a mesét pedig, hogy a

prima papírokra legalább értékük bizonyos hányadára pénzt lehet szerezni, ma már senki sem hiszi. Ennek az állapotnak nagyon szomorú következményei lesznek. Az egyik az öngyilkosságok szaporodása — február havában több ember lett öngyilkos, mint békében egy egész esztendőben —, a másik a képzett mesteremberek és kereskedők kivándorlása. Az emberek kénytelenek lesznek mindenüket elkótyavetyélni, végül pedig lakásberendezésüket eladni és szűkebb lakásokban meghuzódni. Ez ugyan részben, talán egészen megszünteti majd a lakásinséget, de milyen áron. Eltekintve a zsufolt lakások gyilkos hatásától,

az építkezésnek a távoli ködben csillogó reménysége is elenyészik, de ezzel a gazdasági föllendülés reménysége is.

A legfenyegetőbb rém azonban az, hogy meg fog jelenni a külföldi tőke és potom áron összevásárol bennünket. Ne értse félre senki, mi nem a külföldi tőke részvétele ellen irunk vagy beszélünk. Mi igenis várjuk a külföldi tőke segítségét, de a tisztességes vállalkozó önértékével. Szívesen üdvözljük, mint társat, de nem úgy, hogy garasokért odadobjuk legszébb vállalatunkat, a magyar ipart és kereskedelmet, amelyben annyi magyar szellem, munka, erőfeszítés és verejték van. Hiszen a mai tőzsdéi árfolyamok mellett olyan vállalatokat lehetne olcsón fölvasárolni, amelyeknek

a kasszájában is több készpénz fekszik, mint összes papírjaiknak árfolyamértéke.

A márcól-holnapra való élés a nemzetek életében a legnagyobb bűn, azért óva figyelmeztetjük azokat, akik az órhelyen állnak, nehogy a legközelebbi félév gondoljai elvetésének árért, néhány garasért, odadobjanak bennünket. Az egész gazdasági élet türelmetlenül, követelően várja a cselekvést. Siessenek vele addig, amíg nem késő!

tették ez elmúlt évek alatt tönkre. Két ponton kell revideálni a szanalási programot, amely — és ezt nem lehet eléggé ismételni — lényegesen eltér a londoni protokollumtól, amely viszont a szanalási első alapvető programja volt. Az első, a szerencsétlen Vass-féle rendelkezés, a házbérek aranyparitására emelése, 25%-os fogyasztási adóval súlyosbítva, a második a magyar adórendszer, amely az állami terhek háromnegyed részét a városi polgárság nyakába zúdította. A londoni protokollum a földadó (impôt foncier) gyökeres reformját írta elő, amely a későbbi tárgyalások során teljesen elsikkadt. Az eredmény most megmutatkozik. A városi lakosság nem bírja a terhet, mert a munkabérek és a fizetések nem valorizálódnak a terhekkel párhuzamosan és így májusra újabb válság fenyeget, ha az utolsó percben fölül nem kerekedik a józan értelem és a rosszul begombolt szanalási mellényt ujra végig nem gombolják.

× A Magyar-Cseh Iparbank igazgatósága az 1924. évi tiszta nyereséget bőséges tartalékolások mellett 6 131,618,991.34 koronában állapította meg. Az intézet a tavalyi 200 koronával szemben részvényenként 100 korona osztalékot fog fizetni.

× Magyar Östermélő Rt. közgyűlése elhatározta az értékesítési tartalékalapnak 400 millióval, a nyugdíjalapnak 775 millióval és a tisztviselői segélyalapnak 150 millióval való dotálását. A főmaradó 5,002,081,250.25 K tiszta nyereségből a közgyűlés az osztalék-tartalékalapra további 500 milliót utalt át, az osztalékot 15,000 koronában (1500%) állapította meg. Az osztalék-szelvény március 2-től kezdve váltható be az intézet főpénztárában és a Magyar Általános Takarékpénztárnál.

Meghülésnél

csodálatos hatása van a valódi

DIANA sósorszesz

használatának, mint fájdalomcsillapító, erősítő szernek. Alkalmos fájó testrészek bedörzsölésére, torokkibltésre vagy cukorra csöppentve belső használatra egyaránt.

Kis üveg... ára 16.500 kor.
Középüveg... ára 48.000 kor.
Nagy üveg... ára 96.000 kor.

Kapható mindenütt.

BRILLIÁNSOKAT gyöngyöket, rágógumikat bárkinél drágábban vessz. Székely Emil Király 51 utca 51. Tel.: J. 103-35 (Teréz-templ. szemb.)

Gólya-Áruház

Király-utca és Nagymező-utca sarok
Vámház-körut és Calvin-tér sarok

Árak ezer koronában

Schroll sifon békebeli minőség.	24, 32, 42
Mosott sifon vagy gyoles	16, 19, 22
Lepedővaszon tartós minőség.	48, 55, 75
Ágynemű gyoles reklámár	23
Gólya gyoles ágyneműre és női fehérneműre 10 évi garanciával	35
Labdarózsa gyoles ágyneműre és női fehérneműre	30
Bazsarózsa gyoles ágyneműre és női fehérneműre	32
Béka gyoles ágyneműre és női fehérneműre	32
Ágyneműdamaszt selyemfényű	50, 65, 75
Angol batisztsifon és nansuk	32, 38, 45
Edény- és tányértörő tiszta lenből	23, 28, 35
Damaszt étkészletek 6 személyre	325, 350, 450, 550
Damaszt kávégarnitúra	325, 450, 550
Függöny etamin és grenadin	22, 40, 48, 75
Paplanlepedő gyoles	75, 95
Törülköző, tartós jó minőség	19, 25, 30
Törülköző finom lendamaszt	40, 50, 75
Frottir törülköző	48, 70, 120
Trikóselyem 140 széles	135
Eponzs kelme 110 széles	48, 55, 68
Selyemfényű liberty 30 színben	28 ¹ / ₂ , 32 ¹ / ₂
Jóminőségű zefir és kanavász	25, 30, 35, 45
Kékkfestő és karton	17 ¹ / ₂ , 24 ¹ / ₂
Mosó delén pazar választékban	18 ¹ / ₂ , 22, 28
Grenadin 115 cm. széles, tiszta cérna svájci minőség, 25 divatszínben	49
Grenadin legújabb kimintázás	16
Mosó marokain legújabb minták	45
Legfinomabb schottis kelme	120, 195, 220, 290
Schottis kelme	39, 65, 95
Sötétkek. finom női kelme	130, 160, 290
Gyapju seviot minden színben	78, 98
Férfikelme	125, 145, 195, 280
Berberi és koverkot kelme	250, 325
Tiszta gyapju voile kelme	95, 110
Kazak kelme legújabb minták	265, 320
Zsemper trikóselyemből	155
Női zsemper finom gyapjutrikóból	195
Női kötött mellény	155, 250, 350
Férfiing szines frenchből, 2 gallérral	98
Férfiing fehér rayé vagy szines mellel	125, 145
Férfiing elsőrendű zefir vagy puplinból	190, 225, 290
Frakking kemény és puha mellel	145, 200, 290
Duplagallér elsőrendű bécsi gyártmány	12
Férfi hálóing 100 cm hosszú	120, 145, 160
Rövid alsónadrág	55, 75, 85
Köper alsónadrág	75, 90, 130
Férfi flór zokni	28, 40, 50
Muszlin női harisnya	28, 32 ¹ / ₂ , 45, 55
Reform női trikónadrág	30, 50, 65, 100
Női ing	39, 45, 75, 100, 125
Női hálóing jó sifonból	145, 175, 225
Férfi és női zsebkendő	10, 25, 35
Ágy- és asztalterítő garnitúra	800, 900
Baby-ing és rékli	18, 22, 35, 45
Baby pólyapárna	85, 125, 175, 300
Tetra pelenka	25
Gumi pelenkanadrág	9 ¹ / ₂
Párnahuzat tartós gyolesből	80
Dunyahuzat tartós gyolesből	250
Paplanlepedőhuzat	200

DIATTO

AUTOMOBIL

kitűnő, kevés üzemanyagot fogyaszt, olcsó. Rendkívül előnyös fizetési feltételek!

Vezérképviselet:

STEINITZ ERNŐ

V. Nádor-utca 11. Telefon: 11-14.

Őfelsége a párisi színházkirály tanításai magyar színházak számára

Mesebeszéd a színház krízise — Soha ilyen jól nem ment a színházaknak, mint most Párisban

Páris, február 27.

(A Reggel párisi munkatársától.) Csak akik nagyon jól ismerik Páris színházi életét, tudják, hogy ki is tulajdonképpen *Gustave Quinson*, akít általában Páris színházkirályának tisztelnek a köztársaság fővárosában. De Quinson, akár az igazi királyok, nem szeret szerepelni. A nagyközönség csak azt tudja róla, hogy Párisnak két legjobban menő színháza, a *Palais Royal* és a *Bouffes Parisien* az ő tulajdona, hogy ő kreálta a híres *Quinson-utalványokat* — kedvezményes áru jegyeket, amelyeket majdnem minden párisi fölhaznál — és hogy az utolsó időben egy-két nagyszerű darabnál mint társszerző működött olyan ismert írók mellett, mint *Tristan Bernard* és *Yves Mirande*. Pedig valójában mindezeknél sokkal több ez a férfi! Páris színházi életében uralkodó szerepe van *Gustave Quinson*nak, aki elsőrangú organizátor és szerencsés ember.

A frakkok fehér ingei vakítottak, az estélyi ruhák csillogtak. Fehér hattyunyaku nőkön nehéz gyöngyök. Egy művészestélyen vagyunk. Egyszerűen, szinte félénken lépett a terembe. „*Quinson apó!*” kiáltással neki esnek, hisz mindenkinél van egy kérése. Sikertől egy sarokba vonnom Quinsont, ahol zavartalanul beszélgethetünk. Nem is volt interjú jellege beszélgetésünknek; én kérdéseim tömegével árasztottam el, ő meg elszántan védekezett.

— Hogy én egy színházi trust vezére lennék? Ugyan kérem! Egyszerű színházigazgató vagyok és két színházam van.

Nem is lehetne több, mert az Írók Egyesülete csak ennyit enged meg.

Igaz, hogy építhetek újakat! Két új színházat tervezek. A hely már ki is van jelölve, az egyik a Rue Michodièreben, teljesen modern berendezéssel 1500 néző számára, a másik a Vaudeville-színház épületében egy kis szalón lesz a színházam.

— De Párisnak már annyi színháza van, elbír még két újat? — vetettem közbe.

— Jó színházat Páris még egy lucatot is elbír! Ne aggódjék. Hogy mi a sikerem titka? Igen egyszerű:

tudom, mi kell a közönségnek! Azt nyujtom, amit kérnek tőlem.

Sikerem másik titka, hogy sikerült magam köré gyűjteni a legkiválóbb munkásokat. Itt van *Roze* barátom, Páris legfáradhatatlanabb rendezője, most egyszerre három színpadon rendez. Ő a Palais Royal-színház igazgatója és jobbkézem, a Bouffes Parisien pedig *Boucher* vezet, aki — minden díszekvés nélkül állíthatom — korunk legnagyobb zsánerszínésze. Olyan színészgárdát gyűjtöttem, amelyhez foghatót egyetlen más színház igazgatója sem adhat. A Palais Royal együttese utólráhatatlan!

— Azt mondják, hogy ön a színészt fontosabbnak tartja, mint az írókat?

— Nem, de éppen olyan fontosnak. Annyi bizonyos, hogy a színész szerepe a darab sikerében elsőrendű fontosságú. Rossz darabot is megmenthet a jó színész, viszont a jó darab megbukik, ha rossz a színész.

A mai színházi közönség valóban inkább a színészt vagy a színésznőt megy a színházba.

Higgye el nekem, nem véletlen, hogy színházaimban nem bukik meg egyetlen darab sem. Legutóbb 100 előadást elér mind, ha nem többet. Láthatja jelenleg a „*Troubles moi*” és a „*Monsieur de 5 heures*” nagy sikerét, pedig a századik előadáson már mind a két darab túl van...

A sikerem titka, hogy üzletember vagyok, aki nem lát a színházban mást, mint rideg üzletet.

Ertem a mesterségemet. Más színházak igazgatói hozzám jönnek darabokért és színészekért. En akkor ezeket kölcsönadom az igazgatóknak és közösen rendezzük az elő-

adást. Most például kölcsönadtam az Athéné-színháznak *Bouchert*, hogy a *Fiers* és *Croisset*-darab főszerepét eljátsza; nem hiszem, hogy félénken belül számíthatok *Boucherra*, olyan nagy a sikere a darabnak. A *Damou-színház* legközelebbi premierjét, „*Rip*” című vígjátékot is közös számlára csináljuk, ugyazintén a *Politière-színház*-ban is.

— Szóval mégis csak parancsol felséged más színházaknál is?

— Nem parancsolok, segítek! Milyen premierre készülök? A *Bouffes-színház* legközelebbi ujdonsága az új *Willemetz-Christine-operett*. Címe: „*P. L. M.*”. (Ez a *Páris-Lyon-Méditerranée* vasúttársaság rövidítése.)

— Miért nem ad elő fiataloktól is. Miért csak beérkezett írókat?

— Előadnám én fiatal emberek darabjait is, de még nem találtam köztük jót, azaz sikerdarabot. Higgye meg, sikerdarabot írni nehéz, érteni kell a mesterséghez. Rutin kell hozzá. Csak annak sikerül, akinek a mestersége a kisujjában van.

— Ön a párisi színházakat tulajdonképpen az *Abonnement Quinson*-nal uralja. Mi ez valójában?

— Csodáltam volna, ha nem adja föl ezt a kérdést. En alapítottam ezt az olcsóbb jegyrendszert. Mindenki beiratkozhatik hozzám, évi 15 frankért. Ezért a legtöbb színházba kedvezményes jegyeket kap.

25-40%-kal olcsóbban, mint a pénztárnál.

Ha egy színháznak nincs közönsége, akkor ehhez az intézményhez fordul és én szállítom nekik a közönséget. Ha olcsóbban is adja a jegyeket, akkor is jobb, mintha a nézőtérre tálongna az ürességtől. A színházak pedig nekem per centet fizetnek. (A gondolatot a pesti színházak figyelmébe ajánlom.)

— Mi a véleménye a színházi krízisről, amely most egész Európában végigszánt?

— Én nem tudom, hogy és mint van más országokban, csak azt tudom, hogy

Franciaországban nincs színházi krízis.

Mesebeszéd. Akiknek rosszul megy, azok vannak krízisben.

A jó színház mindig jól megy.

Annyi igaz, hogy a *Revü-színház* féltelmes konkurrens

a színházaknak. Meg kell hagyni, hogy ez a műfaj rengeteget fejlődött. Hallatlan erőfeszítéssel sikerült nagy közönséget szerezniök. Szerencsére a párisi ember imádja a színházat, én tehát nem félek. A mozi pedig szerintem sohasem volt, de nem is lesz versenytársa a színpadnak. Kivételes állapotok között élünk, a háboru okozta ezt, az emberek többet mulatnak, mint azelőtt, többet járnak színházba, a luxus is nagyobb, mint békében.

Most már mindent tud... — mondta még a bosszas valatástól fáradtan — írja meg, talán hasznára lesz a magyar színházaknak... És ezzel már el is bucsuzott tőlem.

Be kell vallanom, hogy nem osztom Quinson véleményét a színházakról, sőt... Nemcsak üzletet látok a színházban, valamivel többet. De becsülöm az őszinteségét. És valószínűleg neki van igaza, mert ő a párisi színházkirály, míg én... de talán hagyjuk ezt...

Pallós István

Vági Istvánt éljenezték a Wolff-párt vasárnapi gyűlésén

(A Reggel tudósítójától.) A Wolff-párt vasárnap délután a főváros területén három helyen tartott gyűlést. Az *Erzsébetvárosi Keresztény Kaszinóban* Wolff azt hangoztatta, hogy Fáraó rabszolgái nem voltak olyan rabszolgaságban, mint a magyar munkások, akiknek nemcsak a testét, de a lelkét is bilincsekbe verte a szociáldemokrata szakszervezet. Vannak még becsületes munkások a szocialisták táborában is! (Egy csoport itt lelkesen megéljenezte Vági Istvánt, aki tudvalevőleg a *Garbai-Böhm-csoport* exponense Budapesten.) *Csilléry András* kijelenti, hogy a szociáldemokrata párt akkor, amikor a numerus clausus ellen harcol és keresztülítte az internálótábor fölözlatását, a zsidó tőkének tett szolgálatot. *Vázsonyi*, aki csak a liberalizmusért harcol, odaállt a zsidó kommunista *Beregi mellé*, becsümpészte az *Erzsébetvárosi Kaszinóba*, ahol ez a zsidó kommunista beszédet mondott és szavakat adott elő. *Friedrich István* a fővárosi kormánybiztost csipkedte, akiről azt mondotta, hogy csak a zsidók és szociáldemokraták szekerét húzza. A *Rottenbiller-utcai* Katolikus Legényegyletben többek közt a trianoni békét is a liberalizmusnak tulajdonította Wolff. A *Práter-utca*-ban pedig megismételték, amit már az előbbi gyűléseken elmondtak.

HALLÓ, AMÉRIKA!

A FŐVÁROSI
OPERETT-
SZÍNHÁZBAN

NAGY REVÜ

2 RÉSZBEN,

23 KÉPBEN

Meghódította

Budapestet

A pávahercegnő

Mae Murray

világfilmje

Royal-Apollo
Uránia

KÖNYGSTÄDTLER BOROK

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

mit szól a Bajor—Csontos-duóhoz a „Csibi”-ben?

— Össze vannak tanulva, annyi szent igaz.

— No, de ezenkívül is mindkettejüké olyan művészi „leistung”, amely mellett szó nélkül elmenni nem lehet. Erről az édes, okos Bajor Giszről, aki, hiába: mégis csak a legérdekesebb magyar színésznő, kisült ezuttal, hogy annyi humor van benne, mint egy — operettszobratt-ben. Pajkos, játékos, mint egy kis macska, a masni a fején, térden fölül érő szoknyácskája alatt a kövér kis térdei, igazán nem lehet csodálkozni, hogy a Lloyd George-nak maszkírozott Csontos folyton körülötte kotnyeleskedik és nem — a mamája körül. Gyula alakítása egyébként Ujházira emlékeztetően mélyen emberi. Mészáros Giza elegáns, színes, izgalmas a szép mama szerepében, csak a korát nehezen hisszük el neki. Bizonyos, hogy ennyit régen nevettek színházban, mint a „Csibi” premierjén s ennek érdeme kétségképpen kizárólag a színészeké; már Mounait-Sully megmondta, hogy a darab csak egy ürügy, a fő a színész. A Magyar Színház legutóbbi sikereit is főleg annak köszönheti, hogy vagy Bajornak, vagy Csontosnak akadt egy-egy jó szerepe. A „Csibi” előadása egyébként az első hibátlan ensemblé előadása a Magyar Színháznak, az epizód szereplők: Zala Karola, az operettől kölcsönkért Latabár, Z. Molnár és valamennyien a helyükön vannak.

— Na és a Molnár-premier?

— Már csak amolyan kis premier... Ambár külsőségeiben nagyon hasonlított a nagy premieréhez: Molnárt hatszor is kihívták a lámpák elé, mosolyogva köszönt a híres bársonyfrakkjában a tapsokat. Bratoneau, azaz, hogy „A főpénztáros ur” szerzőt már nehezebben hívták volna ki. Flers és Caillavet urak Bratoneau-ja kissé divatjamult, bár több irodalom, érzés és elmélyedés van benne, mint százegek más darabban. Sajnos, a szereplők bágyadtak voltak, Rajnajt és Sittkey Irént kivéve, akinek bugyuta provence-i cselédleányát ugyszólván minden mondata után nyílt színen megtapsolták.

— Szóval?

— Szóval, holnap megkezdik kisfaludi Zilahy Lajos csillagászattani darabjának próbáit, amely a londoni csillagászati obszervatórium legújabb kutatási eredményeinek felhasználásával igyekszik valamely filozófiai rendszerbe besorozni a darab szerelmi történetét. A színház utána, sajnos, újból csak külföldiekben válogathat, ugymint Flers és Croisset, Pirandello és Jack Nathanson urakban. Tehát vagy „Az új gazdagok”, vagy a „Két szereplő keresi a szerzőt”, vagy a „Greluchon delicat” kerül tavasszal színpadra a Vigben. Van még egy darabjuk: Jerome K. Jerome „Fanny”-ja, amelyet Heltai fordított és Gombaszögi fog játszani. Egyébként zene.

— Zene?

— Igen. Zene, slusz, nincs tovább, jön a nyári szünet.

— És mit csinál ezalatt az Unió?

— Ők boldogok, mert ők még ilyen pontosan nem tudják előre a sorsukat. A Belvárosiban most a „Simone est comme ça”-t próbálják és a színészek máris el vannak ragadtatva. Ami, megbecsüléssel, legalább is aggasztó. Már az első próbán agyon nevelték magukat. Tarnay rendezi és Titkos, Kertész, Gárdonyi, Simon Maresa és Gombaszögi Ella játszik, akinek ez lesz első föllépése a Belvárosi Színházban. A Blahában már majdnem készen áll a Stolz operett, a női főszerepeket két emigráns művésznő játsza, Vadly Ilona, aki a Király-Színházról tér haza és Somogyi Anna urhölgy, aki újabban rekordot állított föl vidéki vendégszereplésekben és a darab első próbájára Győr-ből érkezett haza.

— Na és a Király?

— Melyik? Az Ernő?

— Nem! A színház!

— Jövő héten van egyelőre az utolsó előadása „Marica”-nak. Tíz napig a grand-guignolisták játszanak, akiket maga a francia követség szerződte le Budapestre. Ezzel szemben, amint Pallós István, A Reggel párisi tudósítója jelenti: Párisban egy magyar operett kerül színpadra: A Ba-Ta-Clan-színházban ugyanis színpadkerül a Chou-Chou című operett (nem lehet visszaadni magyarul az értelmét, mert franciául sincs értelme), a szövegét két neves párisi librettista: Raoul Praxy és Max Eddy írta, zenéjét Berény Henrik szervelte. Mme. Rasimi, a Ba-Ta-Clan-színház igazgatónöje, külön erre az operettre szerződött egy-két neves párisi vedett. A premiere, amelyet nagy érdeklődés előz meg, még ebben a hónapban lesz. A Királyban aztán a Császárné izéje, apródja vagy mi a csodája. Mit dem berühmten Künstlerpaar: Kosáry-Király.

— Kolossal, piramidál!

— S ha már a németeknél vagyunk: szombaton este megérkezett fővárosunkba Karl Heinz Martin is Beer direktorral együtt, ahol is az Uniónak Wedekind „Franciská”-ját fogja rendezni, mégpedig az általa tökéletesített neoexpresszionista, ugynevezett többszörös rendezésben.

— ?

— Ami annyit jelent, maga unintelligens bikfő, hogy a szereplőket és a darab cselekményét nemcsak vízszintesen, hanem oldalt és fölfelé is viszi a színpadon. Igazán csodálatos, hogy ki meri tátani a száját, amikor még ezt a többszörös izét sem érti, mondja, nem szégyelli magát?

— De.

— Többet elő ne forduljon. Akar még valamit tudni?

— Igen. Ki volt Leirer Amália gyilkosa?

— Ez egy darabcaim?

— Nem, ez egy kérdés.

— Csak azért, mert ha nem tudná, a Teréz-köruti gyilkosságról darab készül. Szerzőjének neve „A Reggel”-ben nem nyomdaképes. Egyébként az illető ur a darabot a Renaissance-nak szándékozik benyújtani.

— Szegény Renaissance!

— Miért szegény? Van megint egy malac darabjuk, amelynek sikere lesz: a „Ca”. A lefordíthatatlan francia indulatszöcska annyit jelent, hogy: „Téged is...” Hogy Téged is, vagyis, hogy mindenkit előbb vagy utóbb megcsal a felesége. Ezt a teóriát egy bölcs, de többszörösen földarvazott filozófiai tanár állítja föl magának, aki felesége öngyűlöletének csalásáról valószínű statisztikát vezet s felesége barátain úgy bosszulja meg magát, hogy — ha nősek, a feleségeiket kergeti boszorkányos ügyességgel a csalásba, ha nőtelenek — megházasítja őket.

— Rómók. Na és a pletyka?

— Németh Juliska eltűnt Budapestről. Három héttel ezelőtt fölbontotta szerződését a Renaissance-Színházzal, másnap fölült a bécsi gyorsra és elutazott. Fantasztikus híreim szerint egy kögazdag svájci gyároshoz megy feleségül, részint — egy Budapesten is jól ismert magyar származású, de német színpadokon működő színigazgatóhoz. Az is lehet azonban, hogy legközelebb föllép régi dicsősége színhelyén, a legjobban menő színházban, vagyis Nagy Endréné. Pécky Blanka, a Magyar finom, halk tehetsége, aki a színház az utóbbi időben, mintha tulságosan is kimélné, időt tudott szakítani magának, hogy néhányketes délolaszországi és görögországi hajókiránduláson vegyen részt. Végül pedig: nagyban készül a „Színészbál”. A Hungáriában lesz, mint a tavaly, hallatlanul elegáns, uri mulatságnak készül s ha 800 jegyet eladtak, a Herkó Péter sem kaphat többé belépőjegyet...

* Halló, Amerika! hete lesz a Fővárosi Operettszínház jövő hete is. Minden nap a páratlan sikeres amerikai revüt adják. Vasárnap délután a „Nótás kapitány” kerül színpadra mérsékelt helyárral.

* Uj színésznők. Vasárnap délután a Renaissance-Színházban a „Kisértetek” Alice szerepében Tamás Annát láttuk debütálni, aki meglepett értelmű és rokonszenves egyéniségével. Meglegyezhetjük a nevét. — Az újpesti Blaha Színházban „Marica grófnő”-ben egy egészen fiatal leány, Ambrus Irén játszotta Liza szerepét. Elegáns, szép jelenség, hangja van és úgy táncol, akár Fejes Teri.

* Dolnay Ilona szanzenestje. Mult héten tartotta Dolnay Ilona, aki tudvalevőleg drámai színésznő, szanzenestjét a Zenekadémián. Az énekesnőnek és heroinának egyaránt kitűnő Dolnay Ilona modern és klasszikus magyar szerzők dalait énekelte sikerrel.

* Vendégláték a Városi Színházban. Heltay Ida, a bukaresti operabaz állandó vendégművésznője, aki az operaház Wagner-előadásokon nálunk is több ízben szerepelt, a mult nap lépett föl nagy sikerrel a Városi Színházban a „Zsifjónó”-ben. A művésznő legközelebbi vendéglátéka a Városi Színházban „A trubadur”-ban lesz.

* Grand Guignol — március 9. Jövő hétfőn, március 9-én kezd meg a párisi Grand Guignol világhírű együttese szenzációs vendéglátékát a Király-Színházban. A Grand Guignol budapesti vendégszereplése művészi világszemély, mert hiszen a háború óta ez az első alkalom, hogy Páris nagy színházi kulturája érintkezésbe kerül a budapesti közönséggel. A vendégszereplés mindenképpen méltó lesz a nagy eseményhez, mert a párisi Grand Guignol utolsó 10 esztendejének leghatásosabb és legművészebb sikereinek válogatott gyűjteményét mutatja be a Király-Színház színpadán. A Grand Guignol a hatások színháza. Világhírű műsorából többek között a következőket mutatja be nálunk: „Le chateau de la mort lente” (A lassu halálkölés kastélya), „La nuit tragique de Rasputine” (Rasputin borzalmas éjszakája), „Le viol” (Az erőszak), „Sur la dalle” (A kőlapon). Az előadások kezdete 8 óra-kor, rendes helyárral, elővételi díj nincs.

* A „Szulamit” 25-ik előadása ma, hétfőn lesz a Blaha Lujza-Színházban, ahol minden este táblás haz tapsol a gyönyörű keleti daljátéknak.

* A „Csibi” nagy sikere. Amint előrelátható volt, a „Csibi”, a Magyar Színház új francia vígjátéka, a pénteki bemutatóval ötlelességével, mulatságosságával és szellemességével teljes sikert aratott közönségünk és sajtónál egyaránt. A szenzációs siker egyformán szól a briliánsan vidám darabnak és a ragyogó előadásnak, elsősorban Bajor Gizi és Csontos Gyula grandiózus alakításának, amelynek különben ez a két nagy művész vígjátékban talán még nem is produkált. Mészáros Giza, Gombaszögi Irén, Zala Karola, Z. Molnár László, Latabár Árpád, Vendrey, Peti vígjátéki együttese minden kritikán fölül áll. A „Csibi” legközelebb ma hétfőn, szerdán, pénteken és jövő vasárnap szerepel a Magyar Színház műsorán. Kedden, csütörtökön, szombaton Fazekas Imre diadalmos drámája, az „Altona”, P. Márkus Emília, Bajor Gizi, Csontos Gyula fölléptével.

* A Víg-színház jövő hetét a színház legújabb szenzációs kettős sikere: „A főpénztáros ur” és a „Csendélet” dominálja. A keddi és a szombati est jut az „Ezüstlakodalom”-nak, csütörtökön pedig a „Nyú”-t adják. Vasárnap délután a „Bunbury” szerepel a műsorán. Szombaton délután a színészkola vizsgálódásául „A kis gróf” című operett kerül színpadra.

VI, Révay-u. 18 KIS KOMÉDIA Telefon: 14-22
A legjobb műsor! JELLINEK és KETTESBEN A 2-BEN
Kezdete 1/2 órákor

* 134-141 „Marica grófnő”. 134-141-ik előadása lesz e héten Kálmán Imre remekének, a „Marica grófnő”-nek, a Király-Színházban. Minden este Lábás Juci, Vaaly Ilona, Pálmay Ilka, Király Ernő, Rátkai, Vendrey, Szirmai, Raskó. Vasárnap délután a páratlanul népszerű „Árvácska”.

* „A nagyságos asszonyt már láttam valahol.” Fodor László szenzációsan mulatságos vígjátéka, a Belvárosi Színház nagy sikere, dominálja az e heti műsort is. A páratlanul ötletes vígjáték, amelynek eddig minden előadását táblás haz tapsolta, ma, hétfőn, szerdán, pénteken és jövő vasárnap szerepel a műsorán. Kedden és szombaton a szezon nagy francia bohózsikere, a „Ki babája vagyok én”, csütörtökön Lakatos László briliáns „Féj vagy irás”-a kerül színpadra. Vasárnap délután a népszerű „Olász asszony”.

* Balogh Emmi és Káldor Boriska táncmatinéja e hó 8-án lesz a Renaissance-Színházban.

Renaissance Színház

PREMIER
PÉNTEKEN

Téged is!

Claude Gevel 3 fölvonásos bohózata
Szép Ernő fordításában

Simonyi Mária
Kabos Gyula
Berczy Géza
Réth Marianne
Sugár Lajos

"ROSITA"

a világ legszebb filmjének főszerepét

Mary Pickford

a világ legjobb színésznője játssza

Apolló-Színház

CSAK PÉNTEKIG!

Medgyaszay Vilma

„A homokzsák”

és a szenzációs műsor

Olcsó cipők

kiadásítása — Egységár:

250.000 290.000 340.000

Lohner Sándor, Budapest V, József-tér 13 (Füredő-utca)

Szin, rajz, forma

(Az Ernst-muzeum új kiállítása)

— Irta Márkus László —

CSÓK ISTVÁN ama nagy impresszionisták törzséből való, akik nem évülnek el soha, mert művészetük nem az elvekben, hanem a természettel való spontán kapcsolatban él. Az impresszionizmus, mint iskola, kiélhette magát, de klasszikus mesterei a művészet örökérvényességében tovább vannak és éppen úgy magukban egyesítik a festőiség minden kvalitását, mint a más iskolák örökérvényű reprezentánsai. Csók is azok közül való, akikkel kapcsolatban nem az iskola, hanem az individuum jut a szemlélő eszébe s nem az érdekel, hogy mit akar mondani, hanem az, hogy milyen módon mondja el témáit. Az impresszionizmus, mint elv, csak a témákban különödött el s ha azt mondjuk, hogy szabad, be nem zárt térben rapszodikus, pillanatnyi időben elvillanó, be nem fejezett mozgás, levegő, sugárzás, röviden impresszió, akkor megjeleltem a tegnapi elvi divatjának témakörét s ezzel magát az iskolát. De a mester a végtelen mozgás egy momentumaként jelentkező kép megörögzítésében a ritmusos olyan egységét teremtheti, mint a legkeményebb expresszionista, a formának olyan konstruktív lényegét találhatja meg, mint a legfanatikusabb kubista és röpké dalban éppen úgy komponálhat, mint ahogy a zene minden lényeges értékét összefogja egy testetlen hangulatot kifejező Debrucey-dal, mondjuk. Slevogt, vagy Gizarro clavurt, mert csak impresszionista, de Csók él, mert művész. A végtelen természetből övé a lombok közt bujkáló sugár és övé a messzi vizen reszkető délután s a meztelen emberi forma és a táj sok pozitív szerkezeti eleme csak mintegy ernyő, amely a világitást fölfogja és reflektálja, de ezeket a másodlagos formákat is a rajzi szilárd vászna tartja és a kép terében véletlennél látszóan cikázó mozgást olyan megdöntött kompozíció tartja össze, amelyben egy színfolt vagy egy formaelem áthelyezése már megbontaná az egyensúlyt. A nyugalmasabb szemléletből született egyes alakok vagy fejek pedig Velasquez, a múlt század második felének termékenyítő eszméjét sugározzák.

MAGYAR-MANNHEIMER GUSZTAV mindenekelőtt temperamentumban különbözik Csóktól. Viharos, turbulens, néha heroikus. Forma látása nem olyan biztos, mint a Csóké és előtte a természeti kép nem zárt egységek egymásmellettségében, hanem ragyogó, szíporázó vízióban jelenkezik. Az ő tájképe nem dombok és fák külön részleteiből tevődik össze, hanem a formaelemek fölülétlen elszabadult színekből, az ő tájképe színekből épült anyag-

tan látomás, az ő színe nem hasonul át levegővé, sugárrá, testté a szemlélő asszociációjában, az ő színe öncélú szín marad, amely a gyöngyház és drágakő szikrázását varázsolja valamely konturjaitól megfosztott természeti motívum fölületére. Monticelli konvulziója és Böcklin hősi páthosza annak pozitív formaelemétől elvonatkozva, az a Mannheimer pikturája, ami azáltal lesz több, mint öncélú szín-rakétázás, hogy az elbontott formák örvénylő mozgás közben újra rendeződnek és az el-sikkadt vonal helyett a szintömbök egyensúlyjában újra megjelenik a rajz és a kompozíció. Szilaj elragadtatásai közt Corolra emlékeztető nyugalmas, szürke órái vannak és egy kék estét az Adrián úgy látott meg, hogy egy szín három tónusában fölfogott minden lényegest. Ahol nagyon keresi a formát, pár figurális képén bágyadt.

ZADOR ISTVÁN, a rajz és a pontosan értékelt lokális szín mestere, merőben ellenlábas a másik két művésznek. Nem teljesen grafikus, mert az ő vonala nem abszolút kifejező eszköz, az ő vonala önmagában nem jelent mindent, mozgást, mélységet, levegőt, távlatot és formaritmust. Az ő vonala kontur, amely festői elemeknek, mint egy struktív váza s a fehér-fekete árnyalatainak olyan gazdagsága s ennek a gazdag skálának olyan kiegyensúlyozott való-berendezettsége járul a vonal kifejező készségéhez, hogy legalább annyira festőnek tarthatjuk ceruzarajzain és karcain, ahogy grafikus a keményen, valóságosan, talán némelesen rajzolt s gondosan színezett olajfestményein. Nagy tudás, intenzív, tárgyilagos látás és a sokszor tömött részletesség mellett is elegáns, választékos, harmónikus egyszerűség, ezek a Zádor föltűnő kvalitásai.

SZENTGYÖRGYI ISTVÁN. Szobrász, aki csak az, minden festői szeszélytől megtisztult, puritán plasztikus. Világa az a lérszűlet, amelyet a zárt kompozíció konturja végérvényesen elszigetelt a többi világtól s ezen belül nincs más számára, mint forma és fölület, sík és vonal, reális valóság, amely egy biztos stílus ritmikája szerint van átrendezve. Nincsenek dekoratív ötletei, amelyek az iparművészeti dísz tárgy felé hajlítottak, nincsenek a mintázásban manuális trükkjei, nem bontja meg a fölületet árnyékjátékokkal, nem mos el formákat festői homályban, nem keresi a vonal meglepő mérszétségeit s ez a sok negatívum egyetlen pozitívumát ad ki: monumentális plasztika, relíe, amely szigorúan a síkokban mozog, alak, amely kristálytisza formákból épült kompozíció, fej, amely a legapróbb részlet kiemelkedésével nyert elemekből újra teremtődik megbonthatatlan egységben. A Donatello szent kézműves becsületessége, a nagy freskófestők egyszerű igazlata, kemény, egyenes akará s a végső

egyszerűség felé, néma és zárkózott, újjá-teremtő erő, — ezek azok a kvalitások, amelyek a Szentgyörgyi legkisebb méretű szobrát is a nemes anyagból lett monumentum elmulthatatlanságával jelölik meg.

Levél

Roseray kisasszonyhoz

Madame, az orfeumban láttam Önt ma este, fájó szívvel ültem a sötét nézőtérben és néztem a pirosra festett sarkait, piros talpát és lábujját s a gyöngyöket, amelyekbe öltözött. Az orfeum plakátja csillagnak hirdeti Önt, a szépség és a tánc csillagának. Valóban: ahogy a reflektorok tüzeben a piros szőnyegre kilibbent, fehér pudr felhőben, fehérben, mint a hó, mint a gyöngy, mint a messzi, fehér csillagok, csillagnak láttam Önt és eszembe jutott életem csillaga, akit az esős éjszaka fekete felhői takarnak el égő szemeim elől. Roseray-kisasszony, Páris fehér csillaga, egy barbár ismeretlen üdvözlő Önt a nézőtérrel halkán, hódolattal. Üdvözlő Önben Párist, a Szajna sirását, a lenge, légi lángokat a kék éjszakában és a villanyfényes, transzperens, karnevális nyugatot. Üdvözlő arcán a mosolyt, szőke haján a fényt, szemében az álmokat és a sóhaj, amely a sötétben reszketve száll a színpad felé, még sok mindent mondhatna Önnek. S a mosolyáért külön köszönet, Roseray kisasszony, mert megtanít, hogy szenvedéseinket mosolyogva viseljük: Ön nehéz munkát végez a színpadon és mosolyog. Nyilván semmi másra nem gondol ilyenkor, mint arra, hogy tetszik a publikumának. És igaz van: kedvesen, könnyedén, elegánsan kell viselni az életet a színpadi és nézőtéri részét egyaránt...

Köszönet és hála tehát önnek s a többieknek, mind, partnerének, Capella urnak, Lord Ainek, az olasz hangfenomének, Sisters Raynak, Bell és Bell-nek, Karmanov-nak, Agda és Jimnek, Polay urnak, Elsie és Lola kisasszonyoknak, Mr. Carrer-nek s Huxter-Brothereknek, valamennyiüknek, akik ez orfeumi éjszakan csillagva, kedvesen, jókedvűen, dolgoztak táncoltak, elbolondoztak a színpadon. Az esti gyorsan érkeztek valamennyien, autó röpitette őket az orfeum elé s percek múlva ott álltak idegen ország idegen emberei előtt. Tegnap-tegnapelőtt még Bécsben, Párisban, Londonban, ma Budapestben. S mához négy hétre újból másutt, hetedhétországban is tul. Irigylem önöket Roseray kisasszony, mert önök a vándormadarak szabadsága, szép szabad repülése, a változatosság nagy narkotikum. Szemvedéseiket kifellejthetik podgyászaikból s helyükre örömet, sikert és csengő aranyakat esomagolhatnak... (e. z.)

Még csak rövid ideig kapható a világhírű, teljesen hétkeménységű

müncheni

Salvator-sör

Kimérőhelyek:

Bandl Ferenc éttermei VIII. József-körút 46
Baum János éttermei VI. Andrassy-ut 51
Bristol-szálló éttermei IV. Mária Valéria-u. 4
Frenreisz István éttermei Gellért-szálloda
Hoffmann János éttermei II. Pálya-utca 3
Keszey Vince éttermei VII. Rákóczi-ut 44
Kolossa Viktor éttermei V. Vilmos császár-ut 68
Krech Vilmos éttermei VIII. Baross-tér 13
Láng és Társa Országos Kasznó éttermei IV. Semmelweis-utca 1

Mayer Pál éttermei II. Pálffy-tér 4
Metropole-szálló éttermei VII. Rákóczi-ut 58
Opera-étterem és Vezekló-pince VI. Andrassy-ut 25
Páczér János éttermei VIII. Népszínház-utca 30
Raposza Margit éttermei VII. Akácfa-utca 12
Schmelzhofer Vilmos éttermei II. Fő-utca 8
Varga János éttermei Óbuda, Fő-tér
Waltz György éttermei IV. Váci-utca 38

Palackozva az összes kávéházakban és minden jobb fűszer- és csemegeüzletben

VÉRSZEGÉNYEKNEK ELSŐRENDÜ TÁPSÖR

Vezérképviselő: Mezey és Társa Budapest, IX, Ranolder-u. 4

Telefonrendelések: József 24-61 és József 24-89

Hálószoba topoly, teljes berendezés 3-5 millióért
Ébédő tölgy, vitrines komplett, 4-5 millióért külön külön átadó együtt 13-5 millió K-ért
Uriszoba klubgarniturával Podmaniczky-utca 16. szám

STOEWER Kérjen ajánlatot a vezérképviselőtől: V. Vilmos császár-ut 60. Telefon 48-65
az írógépek királya

„PYRAMIS”
MAGYAR FOLDBIRTOKOSOK ÉS FOLDBERLŐK KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA
BUDAPEST, VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 26/D. SZ.
Gabona-, vetőmag-, műtrágya-, gyapju-, műszaki-, mezőgazdasági gép- és bankosztály

Mielőtt
butorszövetet, matracgrádlit, paplanszaténokat
vásárol, saját érdekében tekintse meg
BACK és GERŐ cég
dusan felszerelt raktárát
Belváros, IV. kerület, Hajó-utca 12-14. sz.

Háló, ebédlők és teljes lakberendezések részlete is
Dob-utca 67
Erzébet-körut sarok (Vesta-mozgó mellett)

A siker titkát

megtalálta, ha friss kedvvel lát napi munkájához! Aki reggel a ropogós süteményhez egy csésze tiszta, hamisítatlan babkávét iszik, az egész nap örömmel fogja munkáját végezni és a siker nem marad el!

Meinl Gyula

Magyar Agrár- és Járadékbank Rt. vetőmagosztálya
Budapest, V. Nádor-utca 16. — Telefon: 72-01
Sürgönyeim: Agrár Budapest
Vesz a legmagasabb napon lóhere- és lucernamagot és egyéb gazdasági magvakat Mintázott ajánlatokat kér

Brilliánsokat, gyöngyöket
és régi ezüsttárgyakat Schmelzzer Bonó Károly-körut 28. sz. (Köz- teljes értékben vásárol ponti városház főkapunál)

PITROFF MIKLÓS
okl. gépészmérnök, autóspezialista
SOFFŐRISKOLÁJA
az ő kizárólagos oktatásával és személyes vezetése mellett. Főlvételi iroda: Erzébet-körut 28. szám, I. em. 16. Telefon: József 116-79. — Kiképzés saját luxusautókon műhelygyakorlattal. Olcsó csoporttanfolyam március 10-ig jelentkezők részére, 900.000 korona tandíjjal, mely részletekben is fizethető. — Magánképzés is

MOZI

Ifjabb Intim a moziban

Maga ne tudná, Intim Iván

hogyan zajlott le a filmklub új helyiségének a megnyitása?

— Csüdesen, doktorhám, egészen csüdesen. Nem állt autósor a Royal előtt és a klubban nem jelentek meg az éjszakai élet jótímet kiünlősegei: szinte családijellege volt a megnyitónak.

— Mondja, Bánky Vilma valóban Hollywoodba utazik filmezni?

— Még Sam Goldwyn szerződte le őt, amikor Budapesten járt. A szerződés azonban az, hogy a napokban a magyar fővárosba érkezett Mr. Loew Metro, a Metrogyár vezérigazgatója. Mr. Loew ebéd közben, a Dunapalotában látta meg Bánky Vilmat, nagyon megtetszett neki, megnézte egy Bécsben készült filmjét — azután ő is le akarta szerződteni. Bánky Vilma sajnálkozva jelentette ki, hogy ő már aldtit Amerikába egy szerződést Mr. Goldwyn-hoz, a First National-hoz. „Nem baj

— mondta Loew Metro —, aldtit egy szerződést, hogy amint lejárt a szerződés a másik gyárral, nálam fog játszani.” Látja, ilyen kapós a magyar primadonna!

— Mit szól Irán, Daróczy vezérigazgatóhoz, aki „A fehér apáca” díszleteivel, előadásával megint olyasmit produkált, hogy nincs párja egész Európában?

— Bár sok olyan előadást látnánk a pesti moziban, mint „A fehér apáca”-ét! Igazán észrevehető például az idő haladását az az előkelő belvárosi mozi is, amelynek előcsarnokában a fényképek még ma is rajzszóggal odaerősítve lógnak a falon — és az egész előcsarnok olyan rendezetlen, mintha nem Pesten lenne, hanem — Füzesabonyban.

— Hogy sikerült a filmbál?

— Pompásan! Gadé Béla filmrendező Francia négyest rendezett. Rossz nyelvek azt mondják, ez volt életben a legnagyobb rendezői sikere...

Németország legnagyobb külpolitikai sikere

— egy film

A háború, az ideális és a szexuális szerelem modern problémái — ősgermán kosztümben.

Pár hónappal ezelőtt Sir Artur Conan Doyle nagyobb cikksorozatát kezdte az amerikai *Mowey Weekly* hasábjain. Előszavának bevezető sorából vésődött emlékezetembe ez a pár mondat:

„Kalandvágó ifjúságom első lázában a tenger volt az, amelyet a legsodásabb, a legrejtélyesebb hatalomnak ismertem, amelyet bámultam, féltem, szerettem.

A tenger végtelenségéért, bizonytalanságáért érzett rajongásomat később a nyomtatott szó íránt való bámulatom és lelkesedésem váltotta föl. Nem ismertem nagyobb, fenségesebb hatalmat, mint az olombetűt.

Most azután, ősz hajjal egy új, egy másik tengerrel és hatalommal ismerkedtem meg. Egyik regényemből filmet készítettek és a filmgyár meghívott Hollywoodba. Négy és fél hónapig éltem itt és láttam az ezer csodák városát, amelynek nagyszerűségével, érdekességével mi más vehetné föl a versenyt? Hasonlíthatatlan rajongással szereti meg a filmet az, aki látja, hogyan készül.”

S egy nagyszerű regényíró éles szemének megfigyeléseit olvashatjuk Conan Doyle hollywoodi följegyzéseiben, amely legalább olyan izgalmas olvasmány, mint — egy jó detektívregény.

A komoly filmkritikákat közlő *Motion Pictures News* egy teljes oldalon, vezetőhelyen közöl cikket „A filmműtermek munkája” címen és itt Conan Doyle följegyzéseivel is foglalkozik. Meglepően érdekes a cikk befejező része, amelyben az európai filmgyárak műtermeiről esik szó. A cikk idézi Hardingnak, az Egyesült Államok volt elnökének a nyilatkozatát. A nyilatkozat szerint

Németország legnagyobb külpolitikai sikere a Nibelung-film.

amely a tökéletes műterem és művészi irány diadalát hirdeti. (A Nibelungokban előforduló sárkány 16 méter magas és a film leghatalmasabb díszlete, Geiserich vára 45 méter magas. 11.000 főnyi statisztéria mozgott a filmben — és valamennyi műteremben, mint ahogy műteremben állították föl a sárkányt, a várat és az erdőt, amelynek fái 4—5 méter átmérőjűek.) A Pictures News szerint az amerikaiaknak a német filmgyáraktól és főként a Nibelungoktól kell sok tekintetben példát venniük.

A fővétel csak műteremben tökéletes világlátszó és ezer más szempontból — és a mai közönség már nem elégszik meg a langyos társadalmi drámákkal, az ostoba kalandorfilmekkel, hanem ugyanúgy, mint a színházban, a könyvekben az élményt, a tartalmat, változatosságot várja és keresi a filmben.

Azt mondja a Motion Pictures News, az amerikai film elfogulatlan újságja, amelynek nagyon jó véleménye van az új német filmről és a Nibelungokról már csak azért is, mert a mozi szászszériu bevételi kimutatásai közt ez a német film Amerikában 91%-kal szerepel. Buenos-Ayresben három hónapig megszakítás nélkül játszották a Nibelungokat. Pompás eredmény, sőt egészen szokatlan eredmény — ha német filmről van szó!

*

A nagy német nemzeti film hatalmas publikumsikerénél, technikai meglepetéseinél és tökéletességeinél azonban sokkal érdekesebb maga a film, amelyben

az ősgermán nemzeti eposz élő, érző emberek modern történetévé alakult át,

történetévé, amelynek hősei mintha egy fenséges, szimbólikus keretben a mai élet, a mai szerelem problémáival küzdenének. A szcenáriumot írta Thea von Harbou és a szenzációs rendező, Fritz Lang annak az embernek az éles szemével alkottak filmet a Nibelungokból, aki ismeri France-ot, Weiningert, Nietzsche-t, Bau-

delaire-t és látta a nagyvárosok életét, a nagyvárosok, a huszadik század szerelmeit, a szelid, szőke, leányos férfit és a kemény, parancsoló, erős, harcra asszonytípust.

A filmben főként Siegfried és Brunhilda alakja teljesen modern, mai, élő ember. S él és létezik az egész eposz, amelyből őnémet kosztümjein keresztül is a mi századunk háborújának és a huszadik század hőscinél nyugtalan szerelmi vérkeringése világít, mint egy érdekes reflex.

S azt hiszem, ez a szenzációs háttér érdekli legjobban közönségünket, amely talán most eposzi keretbe, régi történelmi idő alárcába rejtve, nagyszerű, bámulatraméltó monumentális párosítva

többet kap a háború, az ideális szerelem és a szexuális szerelem égető problémáiból, mint akár egy népszerű és modern író részregényében.

Am mindamelllett a Nibelungok sokkal több pusztán szenzációnál, mert olyan mélységet, olyan művészi kvalitást, irodalmi nivóju értékei vannak, hogy azokról nem kisebb egyéniségek mondtak jó véleményt, mint Gerhardt Hauptmann, Maeterlinck, Robert de Flers, Román Rolland, G. Bernard Shaw.

*

A magyarországi Génius-film — amely a Nibelungokkal vitán felül a filmtermelés egyik legértékesebb alkotását szerezte meg — egy-két hónappal ezelőtt mutatta be újságíróknak és szakközönségnek az Ufa-Decca-gyár filmalkotását. A „Nibelungok” ezen a héten kerül a nagyközönség elé. Ebből az alkalomból a filmről írt kritikában föl kell jegyezni azoknak a nevet, akik most éjjelenek és nappalokon át folyó munkával az előkelő színházi premiéreknél is nagyobb eredménnyé akarják emelni a „Nibelungok” bemutatóját.

A filmhez hatalmas díszleteket tervez Báthly István. Kapitány szobrászművész a mozgósínházak bejáratát sárkánytorokká alakítja.

A „Nibelungok” plakátjait Tabor János tervezte. A művészi film fölíratait Fodor Sándor írta kellő irodalmi készséggel.

Váro Andor

Mi az, ami moziba csábítja a közönséget?

Harmadik hete immár, hogy a közönség tömege, a magyar főváros mozilátogató publikuma özönlik „A fehér apáca” című filmreinkhez. Es amit ugyszólván sohasem láthattunk eddig ebben a cinikus világ városban, minden előadás alatt hangosan hallatszik a közönség zokogása. Kisírt szemekkel, enyhült lélekkel távozik, bizony, a legeinkusabb mozilátogató is „A fehér apáca” minden előadásáról.

Pedig — minden előadás zsufolt házak előtt pereg le. Ezer és ezer ember hangulatán lesz urrá Lillian Gish kivételes művésze. Az érzékiség, a világ húságos csábításai mind messze maradnak most a filmtől. Szent, templomi hangulat, tisztá érzések, istenes álmok töltik el a lelket, legalább, amíg a film pereg.

Találkozunk olyan emberrel is, aki már harmadszor-negyedszer nézi végig a csodálatos filmet. És ez a magyarzata annak, hogy napról-napra kétszer is zsufolásig megtölti a közönség a Corvin hatalmas színháztermét. Ez a tény viszont a legszebb igazolása az Orion-filmeknek. Ebből a példátlan sikerből is kiderült, hogy nem az érzékek izgatása, nem a pikantériás csiklandozások csábítják a közönséget a moziba, hanem — a művészet tisztasága. Daróczy alezredes pedig minden díszlet megilleti azért, amiért kifünő beállítás és megfelelő keret adott a kivételesen csodálatraméltó filmalkotásnak, ugy a színpadon, mint a nézőtérén és az előcsarnokban. Külön meg kell emlékeznünk arról, hogy a

darabban előforduló dalbetétet Fenyvesi Árpád zenéjére Fehér Árpád operanékes éneklí, az orgonaszámokat pedig Sugár Viktor, a Corvin-Színház zeneigazgatója dirigálja.

A mult század legborzalmasabb tűzvése — filmen

Képzeliük el: nyugodtan alszunk az ágyunk mélyén és tán éppen a boldogságról álmodunk, amikor tűzoltók kürtje harsan, harangok szava sikolt és a kétségbeesés moraja hördül felénk az éjszakából:

— Ég a város! Tűz van! — harsog lenn a riadó és a teremtés büszke koronája gyáván és életét féltve rohan a veszedelem helyéről.

Csikágó: az új világ embereinek monumentális romke a mult század utolsó évtizedében így pusztult el. A tűzoltókocsik dühörögve vágattak át az alvó városra a De Koven Street 137. számú háza elé, ahol Leary asszony házában egy irországi vendég a tejpudding készítését akarta bemutatni. Lement tehát az istállóba a tejért, de a makrancos tehén fölrugta az istállóampát és olyan katasztrófális tüzet okozott, amelyre nem találunk példát a történelemben. Ekkor már majdnem négy hónapja nem esett az eső a halálraült városban és az épületek végtelenségig kiszáradt farészei moln fogadták a tüzet. Kezdődött a halálbál, amely egy héten át szabadállanul tartott. A borzalmas északában mutatkozó tüzoltókocsik csak úgy villantak föl a kétségbeesett embertömegek előtt, mint családok reménysugár!... S egy hét multán 275 ember élete pusztult a leégett 17.450 ház között. A kár majdnem milliárdra rugott. Egy város egész emberöltője alatt fölhalmozott minden vagyonnak vége lett. És mindennek betetőzésül: 120.000 ember maradt hajlék és fődél nélkül.

A részvétet igyekezett segíteni a szerencsétlen sorsú városra, maga Grant elnök kezdte hatalmas összeggel az adakozást, de a válszafalak mégis leomlottak ember és ember között: egyformán holdusszegény lett mindenki és egyforma tehetségekkel indult az élet új küzdelembe. Így jártak a történelmi tény nyomán készült hatalmas film főszereplői is, akik mindannyian elnyerik méltó jutalmukat és megérdemelt büntetésüket. A monumentális filmalkotást a Capitol Filmpalota mutatta be pénteken, óriási siker mellett. Fokozta a sikert az a tény is, hogy a megrázó crejú drámai filmalkotás mellett színrekerült az „Acélpárlpa” című, vérbeli amerikai vígjáték is. A két hallatlan sikerű filmattrakció mellett az Original The 4. Yankee's csikági utcai énekesek és táncosok kis csoportja szórakoztatta a Capitol Filmpalota közönségét, amely hűségese kitarással honorálja az agilis igazgatóság áldozatkészségét.

MOZGÓKÉP-SZÍNHÁZAK

MAI, HÉTFŐI MŰSORA

CORVIN-SZÍNHÁZ. (Telefon: J. 89—89. és J. 95—94.)
A fehér apáca. Lillian Gish nagy filmje 12 fólvonásban. Rendezte: Henry King.

Híradó.
Előadások kezdete: 1/27 és 9 órakor.

KAMARA MOZGÓKÉPSZÍNHÁZ. (Dohány-utca és Nyár-utca sark. Telefon: J. 140—27.)

A sátn éjszakája. Nagy francia bűnügyi regény 2 részben, 12 fólvonásban. Mindkét rész egy előadásban.

Előadások kezdete: 1/25, 1/27, 8 és 10 órakor.

ROYAL-APOLLÓ. (Telefon: 118—94.)

Pávahegycsü. Filmregény 8 fejezetben, a főszerepben Mae Murray.

Fridollin-burleszk. Divatrevü.

Előadások kezdete: 1/26, 1/28, 1/210 órakor.

MOZGÓKÉP-OTTHON. (Teréz-körút 28. Telefon: 182—82.)

Egyszer minden asszony... Az amerikai First National világfilmje. Főszereplő: Virginia Vally.

Newyork éjjel. Fox-attrakció. Főszereplő: Estelle Taylor.

Előadások kezdete: 4, 6, 8 és 10 órakor.

OMNIA MOZGÓKÉPPALOTA. (József-körút 31. Telefon: J. 1—25.)

Ami nem lehet megvásárolni. Henry Porten legnagyobb filmje. Regényes történet 7 fólvonásban.

Koroskó tragédiája. A Conan Doyle világhírű regénye film 6 fólvonásban.

Előadások kezdete: 5, 1/28 és 1/210 órakor.

CAPITOL. (Filmpalota, a Keleti pályaudvar mellett. Telefon: J. 112—09.)

Chicago lángokban.

Az acélpárlpa.

Chicago utcai énekesek és táncosok személyesen.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

NYUGAT-MOZGÓ. (Teréz-körút 41. Telefon: 71—63.)

Motauri. 7 fólvonás. Főszereplők: Ramon Novarro, Alice Terry és Rex Ingram.

A házasságok nem az égen kötötnek. 7 fólvonás.

Főszereplő: Dorothy Phillips.

Előadások kezdete: 1/24, 1/26, 1/28 és 1/30 órakor.

CARMEN-MOZGÓ. (Erzsébet-körút 8.)

Motauri. 7 fólvonás. Főszereplők: Ramon Novarro, Alice Terry és Rex Ingram.

A titokzatos Mr. Senki. Egy ördögös fókó furcsa kalandjai. 10 fólvonásban. Főszereplő: Harry Piel.

Előadások kezdete: 4 óratól.

ELIT-MOZGÓ. (Vigszínház mellett.)

Mississippi rabjai. Rendezte: D. W. Griffith. Főszereplő: May Mc. Avoy.

Démonok keresteknek. Potasch és Perlmutter legnagyobb vigjátéka 8 fólvonásban.

Előadások kezdete: 5, 1/28 és 1/210 órakor.

TUNDER-MOZGÓ. (Szondy-utca 11. Telefon: 172—27.)

Vörös kakas. (Mozdonnyal a lángtelegeren keresztül.) Főszereplő: Anna Qu. Nilson.

Tartóztatson le! Burleszk-attrakció 5 fólvonásban.

Főszereplő: (Monty Banks) Pilotti.

Előadások kezdete: 5 óratól.

FORTUNA-MOZGÓ.

U. 777. (Az Óceán ura.) Kémek és hősök harca a víz alatt és a levegőben. 7 fólvonás. Főszereplők: Shirley Mason és Buok Jones.

A puszták fia. Amerikai történet 6 fólvonásban. Főszereplő: Tom Mix.

Előadások kezdete: 5 óratól.

Ping-pong

asztalok, készletek legolcsóbban

KERTESZ II, Andrassy-ut 36

VASÁRNAPI SPORT

Majdnem botrányba fullt az MTK-VAC-mérkőzés

A Vasasok fölényesen verték a piros-fehéreket — Takáts „hat trick”-je — A BEAC értékes győzeime — Eldöntetlenül végződött az FTC-NSC és a KAC-UTE-mérkőzés — A vasutasok vereséget szenvedtek

(A Reggel munkatársától.) A vasárnapi esős, esatakos idő ellenére is hatalmas tömeg lepté el a Hungária-úti pályát, hogy az MTK-VAC-mérkőzésnek szemtanuja legyen. A legtöbb botrányt várták, mert a két kiváló egyesület mérkőzése még eddig mindig tulvevesek és izgalmasak voltak. A küzdelem első fele incidens nélkül folyt le, de amikor a vivókat egy súlyos szabálytalanságért, a legjobb magyar bíró, **Iváncsics Mihály**, tizenegyessel büntette, akkor

pillanatok alatt fölborult a rend a pályán.

A VAC játékosai körülfojták a bírót és indulatossan követelték a jogos ítélet megváltoztatását. A bíró azonban hajthatatlan maradt, már csak azért is, mert az egyik határbíró is tisztán látta a szabálytalanságot. A labdát a tizenegyes pontra helyeztette és azt Molnár védhetetlenül a hálóba plaszírozta.

A VAC játékosai ekkor Fischer és Boros vezetésével le akarták vonulni a porondról, józan vezetőségük azonban visszaparancsolta őket és folyt a játék tovább a legteljesebb rendben.

*

MTK-VAC 3:1 (0:0). Hungária-úti pálya. — 10.000 néző. Bíró: Iváncsics Mihály. A bajnokságot Jemnyvel és Braunnal megerősödve, rögtön támadólag lép föl. Már az első negyedórán számos gólléphet adódik, de

a macskaügységű Fischer a legveszedelmesebb labdákat is ártalmatlanná teszi.

A 26. percben Molnár off-side gólját a bíró nem ítéli meg. A vivók ellenakciói már a fődzöteken megtörnek. A félidő végén Fischer újból több ízben bravurosan ment. Félidő: 0:0.

A mérkőzés második fele kezdetben nyílt, majd az MTK nyomul föl. A 10. percben Grosz handsét vét, amire a bíró 11-est ítél, mert az egyik határbíró is tisztán látta az esetet.

Bár a VAC játékosai tiltakoznak, Molnár a jogos 11-est belövi 1:0. A bíró Jockét kiállítja.

Erre Fischerrel és Borossal az élen a VAC-játékosok le akarnak vonulni, de vezetőségük visszaparancsolja őket a pályára. Ezután rendben folyik a játék. A 32. percben Orth belövi a második gólt. 2:0. A 41. percben Köves egy Senkey gáncsa miatt megítélt 11-est góllá értékesít. 2:1. Az utolsófélidő percben Orth újabb góllal végleg biztosítja csapata győzelmét. 3:1.

Őszi eredmény: 1:0 az MTK javára.

Vasas-BTC 6:0 (3:0). Hungária-út. Bíró: Kiss Tivadar. A legszebb stílust játszó Vasasok a sereghajtó BTC-t súlyosan megverték. A vezető gólt a 11. percben Takáts lölte, 1:0. A 19. percben Szentmiklóssy egy handsé miatt megítélt 11-est védhetetlenül helyezte a hálóba. 2:0.

Boxbotrány Bécsben

(A Reggel bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A második magyar-osztrák boxviadalon sajnálatos incidens történt. Már 6:6-ra állott a küzdelem sorsa, amikor a döntő jellegű Frank-Worm-mecsenben a határozatlan jobb Frankot a versenyróvos, indokolatlanul, **harcképtelenné** nyilvánította, amire

hatalmas botrány tört ki a nézőtérben.

A verseny után a magyar kiküldöttök követelésére az osztrák boxszövetség rendkívüli ülést tartott, amelyen a Frank-Worm-mecs eredményét megsemmisítették és az osztrák-magyar boxviadalt eldöntetlennek jelentették ki.

A döntő mérkőzés a szövetség májusi jubiláris versenyen kerül lebonyolításra.

Részletes eredmény:

Légsúlyban Beregi győzött pontozással az osztrák Pospischelle szemben; a bantamsúlyban az osztrák Barta legyőzte Gelbet, ugyancsak pontozással; a pelyhsúlyban az osztrák Gutfreund győzött Erdős ellen pontozással; a könnyűsúlyban Vörös legyőzte az osztrák Berancket; a weltersúlyban az osztrák Eichholzer pontozással győzött Csizsár fölött; a középsúlyban Bokodi pontozással lett győztes az osztrák Decker ellen; a kishézsúlyban az osztrák Worm állott a magyar Frankkal szemben, mérkőzésüket azonban a versenybíró megsemmisítette.

Király Pál győzött a székesfehérvári cross-countryn 25 p. 54.4 mp-es idővel Csekey (Csillaghegy) előtt, akit 200 méterrel előzött meg. A csapatversenyben: 1. ESC 24 ponttal. 2. Alba Regia (Székesfehérvár) 62 p. 3. Csillaghegy 64 p. 4. DVTK 68 p. Nagy fölényel nyerve.

Nagy meglepetés az OTE mezél versenyén. (A Reggel tudósítójától.) Az OTE vasárnapi junior mezél futóversenye a Hévízi-úti pályán 5 kilométeres távon, 70 résztvevővel folyt le. A mindvégig érdekes küzdelemben

a favoritok vereséget szenvedtek.

Az egyetemista Nagyot nemcsak Belloni, hanem Somogyi is megverte. A csapatversenyben az FTC előzte meg a kék-sárga atlétákat.

Részletes eredmény:

Egyéni győztes: Belloni Gyula (MAC) 16 p. 54.8 mp. 2. Somogyi (MTK) 17 p. 20 mp. 3. Nagy (BEAC) 17 p. 34 mp. 4. Kovalik (FTC) 17 p. 47 mp. 5. Szabadkay (FTC) 17 p. 55.2 mp. Ötvenhét befutó.

Csapatversenyben: 1. FTC 42 pont. 2. MAC 56 pont. 3. MTK 63 pont. 4. MTE a) 100 pont. 5. MÁV 209 pont. 6. MTE b) 223 pont. Indult még az OTE és a BEAC csapata.

A debreceni főiskolai sportszövetség vasárnapi sportmatináján Pataky Károly hírlapíró kollégánk a szabadtéri sportokról tart előadást.

A BTC ezután csak lefutásokkal kísérletezett, de eredménytelenül. A 26. percben Jellinek lövi a harmadik gólt. Félidő: 3:0.

A második félidő 3. percben Takáts négyre szaporítja a gólok számát. A 20. percben a bíró Grubert (BTC) feleselés miatt kiállítja. A 35. percben Takáts Jellinek passzából még egy gólt löv. 5:0. A 38. percben a szenzációs formában levő Takáts „hat trick”-et csinálva, egyéni kitörésből a hatodik gólt vágja be. Őszi eredmény: 3:3.

BEAC-Zugló 3:2 (2:1). Hungária-út. — Bíró: Szűsz Hugó. A lelkes egyetemisták a jó Zuglón rajtaütésszerű győzelmet arattak. A vezető gólt a 8. percben Kovács lötte. Két perc múlva ugyancsak ő lövi a második gólt. A 45. percben Pollák lerudukálja az eredményt. Félidő: 2:1. A második félidőben Kovács gáncsa miatt megítélt 11-eshől Pluhár az egyetemisták utolsó gólját lövi. 3:1. Nemsokára Neumayer 3:2-re korrigálja a gólarányt. Őszi eredmény: 2:0 a Zugló javára.

FTC-NSC 0:0. Üllői-út. — 5000 néző. Bíró: Gerő Ferenc. A legkitünőbb halvesorral: Fuhrmann-Sándor-Bium rendelkező FTC-vel szemben nem tudtak boldogulni a nagytehetségű NSC-esatárok, akik közül különösen Rémy III. és Spitz volt elemében. A zöld-fehérek esatársora ismét gólképtelen volt. Őszi eredmény: 2:2.

KAC-UTE 0:0. Üllői-út. — Bíró: Nagy László. Mindkét csapat góllövőit sorozatos balszerencse kísérte. Ugy Jeszmas és Priboj, mint Ölvédy lövései vagy hajszálya sűrítették el a kapu mellett, vagy pedig a jól működő kapusok szákmányaj lettek. Különösen Augusztnovits tünt ki bravuroz védeésével. Őszi eredmény: 1:1.

III. ker. TVE-Törekvés 1:0 (0:0). Hátár-ú. — Bíró: Herzka Pál. Az első félidőt Törekvés-félely jellemzi. A védelmek mindkét oldalán kitűnően működnek. Félidő: 0:0.

A második 45. percben a Vasutasok fődzözei visszacsúsznak és a 19. percben Dröszler-Szabó-Kenyeres összejátszóitól többi a mérkőzés egyetlen gólját lövi. Ezután a budai vivók számos kornert érnek el, de egyet sem tudnak értékesíteni. Őszi eredmény: 1:1.

Győztek a favoritok a másodosztályú bajnokságban. 33. FC-MAC 2:1, UTSE-KTE 2:0, Postás-Föv. TKör 3:1, Ekszerészek-KAOE 2:1, TTC-EMTK 2:1, Husos-ETC 1:0, BAK-UMTE 3:1.

A bajnokság állása. Első osztályban: 1. MTK 25 pont (41:9), 2. Vasas 19 p. (26:14), 3. FTC 18 p. (27:19), 4. NSC 16 p. (22:19), 5. III. ker. TVE 16 p. (13:11), 6. KAC 15 p. (14:13), 7. VAC 14 p. (12:15), 8. UTE 12 p. (15:12), 9. Törekvés 11 p. (23:21), 10. Zugló 9 p. (15:26), 11. BEAC 6 p. (7:33), 12. BTC 5 p. (8:26). — A másodosztályban az Ekszerészek vezetnek 26 ponttal. 2. TTC 23 p. 3. Husos 22 p. — A zárójelben levő számok a gólarányt jelzik.

Kik a legjobb góllövők? Az első osztályban Molnár vezet 14 góllal Orth és Takáts előtt, akik 13-13 gólt lőttek a bajnoki mérkőzésekben.

Bécsi futball. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Rapid-Amateure 3:1, Hakoah-Floridsdorfer 2:0, Simmering-WAC 4:2, Admira-Vienna 2:0, Slovan-Wacker 2:2.

Az Angol-Magyar Bank vivói fölényesen győztek

Eldöntötték a Krausz Simon és a Martin István-serleget

(A Reggel tudósítójától.) A Bankszövetség vasárnapi csapatvivóversenyén az Angol-Magyar Bank vivói vesztek, akik

két értékes, művészi serleget nyertek a Santelli-vivóteremben reggeltől estig tartó kemény küzdelemben.

Részletes eredmény:

I. Martin István-serlegben: 1. A védő Angol-Magyar Bank (Kencz, Kun, dr. Szűcs J., Tanczos) 3 győzelemmel, 2. Mercur (dr. Szűcs G., Deák, Faludy, Kovács) 2 gy. 3. Kereskedelmi Bank (Klein, Müller, Kubinyi, dr. Földváry) 1 gy. 4. Pénzügyi Központ 0 gy.

II. Krausz Simon-serlegben győztes Angol-Magyar Bank 46 ponttal, 2. Mercur 16 p. 3. Kereskedelmi Bank 10 p. 4. Városi Bank 3 p. 5. Leszámlító Bank 3 p.

Győzei vivó lett a vidék bajnoka. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Szombalon és vasárnap rendezte a Szegedi Vivó Egylet élenk érdeklődés mellett az idei vidéki bajnoki versenyt, amelyen a vidék valamennyi számottevő vivója indult. A verseny részletes eredménye a következő:

Bajnok: Meixner Ferenc (Győr). 2. Gönczy (Hódmezővásárhely). 3. Fabinyi (Debrecen). 4. Feigl (Szeged). 5. Markovics (Szeged). 6. Dr. Fischer (Szeged). 7. Takács (Debrecen). 8. Majerszky (Debrecen). 9. Wittlich (Szeged). 10. Kolos (Szeged).

A hősök serlegét a Szegedi Vivó Egylet nyerte 21 ponttal a Debreceni Békessy Béla Vivó Egylet 13 pontjával szemben.

Látogatás az űgető-bukméker irodában.

Össze-vissza fogadják a Tavaszi handicapre

(A Reggel tudósítójától.) Még egy hét és vasárnap délután az Erzsébet királyné-úti pályán háromszor megszólal a kis harang és megnyílik az 1925. évi verseny-szezon.

Az enyhé tél következtében korán munkára fogták a télvéreket és a közeli űgetőnyitány nem fogja készületlenül találni a fölrissített versenypályát sem. Az első napon futják a

Tavaszi handicap-et,

amely az előrefogadásokban elfoglalt népszerűségét, előrelátható nyílt jellegét fogva, érdekes verseny lesz. Valamennyi istálló komoly ambícióval tervbe vette a jól dolált handicapot, amelynek új propagációja szenzációs végküzdelmet ígér és miután a helyre beérkező lovak nem kapnak pónalást, a versenyben megmaradt valamennyi lovat helyre is ki fogják hajtani. A handicapban körülbelül 8-9 ló fog résztvenni. Főállás, valószínű indulók, idő, hajtó és bukmekezdés szerint csoportosítva így néz ki a handicap képe:

Láncos 29,5 (4) (Thoman)	Katica 29 (6) (Berkó)	Arvalegny 30,3 (6) (Wampetich)	Flóta 29 (11) (Cassolin)	Ormuzd 29,3 (4) (Mészár)	Erzerum 27,6 (11) (Celoth)	Jobban 25,3 (8) (Novák)	Bajnok 28,3 (3) (Katinka)	Rézangyal 28,2 (12) (Zwillinger)
2100	2110	2120	2130	2140	2150	2170		

A handicap közlése után mindjárt Flóta és Erzerum foglalták el a favorit pozícióját, bár ugyan még az igazi komoly plőnz nem érkezett meg. A tavalyi győztes Flóta épp úgy, mint Erzerum, enyhén lettek elbirálva, igaz, hogy a tekintetben Katica sem panaszkodhatik, de míg az előbbi korán előkésíthető ló, addig Katica nehezebben preparálható. Mindhárom szorgalmasan készül a vasárnapi föladatra, de ugyancsak jó munkát végez Jobban, Arvalegny és Ormuzd és az utóbbi napokban kondíciójában rohamosan előbbre jutott Bajnok, amely a handicapban a klasszist képviseli. Ha ma futnak a Tavaszi handicapot, a momentán kondíció és az eddig látott munka után

Erzerum-Bajnok-Flóta

sorrendben tippelnék a befutót. Vasárnap délelőtt betértem pár percre az űgető-bukméker Rákóczi-úti irodájába, hogy megnézzem, mit fogadjak a Tavaszi handicapra. A kis irodában már is elég szép a forgalom. Nincs ugyan tolongás, mint a főzsdei konjunktúra idején, de azért most is csak akad fogadó. Leírtam egy pár fogadást, bizonyosságul annak, hogy **nyerjen mindent és milyen nagy összegben fogadjanak.** Legtöbb halmozásban bent szerepel a bécsi März-handicap is, amelyre főképen Guillotint és Róbertet fogadják.

Bajnok tét, Flóta hely, Erzerum hely, befutó: 100 ezerre: 1 millió 100 ezer.

Jobban tét, Flóta hely, Erzerum hely, halmozás: 100:1600.

Erzerum tét, Flóta hely, Guillotin hely: 100:600.

Flóta tét, Erzerum hely, Guillotin hely: 100:500.

Flóta tét, Guillotin tét: 50:500.

Erzerum tét, Róbert tét: 50:650.

Erzerum tét, Róbert tét: 150:1950.

Bajnok tét: 100:400.

Erzerum tét, Róbert tét: 500:6000.

Katica tét: 100:550, hely:100:120.

Marianne tét, Guillotin tét: 100:2500.

Xantem tét: 50:350.

Jobban tét, Erzerum hely: 100:1000.

Flóta tét: 150:270.

Bajnok tét, Róbert tét: 100:2200.

Láncos tét, Guillotin tét: 50:600.

Láncos tét: 100:800, hely: 100:200.

Elmenőben vagyok már, amikor egy kedélyes bácsi nyit be az irodába, kissé borzú hangon odaszok után érdeklődik. **Rézangyalnak** nagyon megtetszik a neve, mindenképpen azt akarja fogadni, de természetesen a legjobb oddsz mellett. A bukmeke tizenkétzerece pénzt ajánl, de ő huszszorosost akar.

— Csak 20:1-hez fogadom — mondja nagy szakértelemmel. — A pénzem ugys ittmarad. Adja, vagy nem adja. Rézangyal ugy sem nyer.

Az érv, hogy Rézangyal ugy sem nyer, hathatós, mert a ló odossa hirtelen fölszökken és a következő pillanatban kiállítja a boldog ígérvenyt. Száz ezer koronára kétféle nyereséget. A körülálló még tréfálkoznak is az öreggel és azt mondják neki, hogy egy ilyen elszánt fogadónak ráadásul még egy jó szivar is dukál. A tikkettulajdonos összehajtogatja a két papírlapot és miután ismeri a tréfát, udvariasságból a jó oddszért a szájából kivesszi az elalvófélben levő szivart és át akarja nyújtani a bukmekekernek.

— Köszönöm — mondja a bukmekeker udvariasan — nem dohányzom és a pillanatban különösen boldog vagyok, hogy nem születtem dohányosnak. (m. j.)

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII. Conti-ú. 4.

Műszaki igazgató: Deutsch D.

A „Legjobb vidéki csapat” vereséget szenvedett Prágában

(A Reggel prágai tudósítójának telefonjelentése.) A szegediek szombati 5:0 (5:0)-as veresége után mindenki aggodva gondolt a Szombalhegyi AK-ra, amely vasárnap a Spartával került szembe.

A világhírű cseh csapat 3:0 (3:0) arányban galoppban győzött.

A magyar fiúk közül Weinhardt kapus esodás védeésével tünt ki. A második félidő 30. percben a bíró a SzAK belfődzözetét, Moritzot, kiállította. A cseh közönség a fairül játszó szombalhegyieket lelkesen ünnepelte.

Sürgösen biztosítsa jegyét bármely futballmérkőzésre „Stop” Nemzetközi Sportirodánál: Nádor-útea 24. Telefon: 57-62.

Vegye meg kedden

a

Képes Sportlap

új számát

Szerkeszti: Bus Fekete László

Brüll Alfréd szenzációs nyilatkozata a 15 revolverről

Nagyszerű képek a vasárnapi futball-mérkőzésekről

Orth György Heti Levele kezdő futballisták számára
Stb. stb.

Ára 5000 korona